

İngilizce Türkçe Aylık Dergi

BİZİM

ENGLISH

Sayı 25
Şubat 1984
350 TL.

**Dergimiz
3 yaşına bastı!**

Bizim Teacher

**Economics and
Business: IMF**

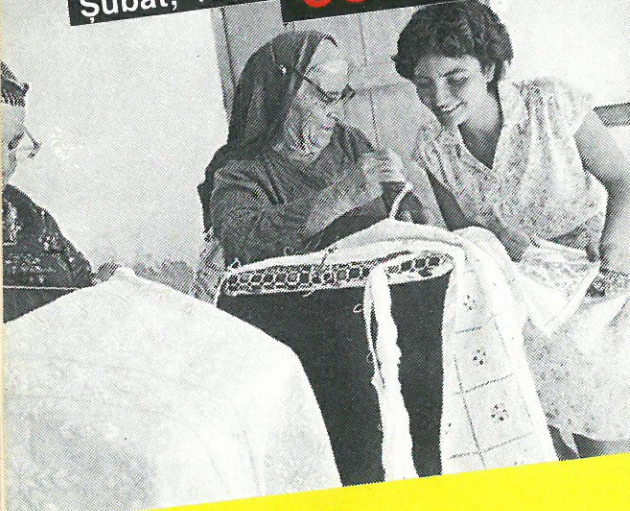
The Communi

**KIBRIS
EXCLUSIVE!**

BİZİM ENGLISH

Şubat, 1984

CONTENTS

EXCLUSIVE

- 4 Strolling Through the Turkish Republic of Northern Kibris

ARTICLES

- 18 IMF: Friend or Foe?
23 Letters to my penfriend
39 The Community:
The Arabesque Attitude or If You Can't
Take Care of yourself, who can?
38 New Products: Revolutionary Plastic Tire

ENGLISH LANGUAGE

- 22 Word Games
36 Notes on "Sentence Structures"
by Ziya Söyler
52 Bizim Teacher:
Elementary 1
Elementary 2
Intermediate 1
Intermediate 2
Advanced 1
Advanced 2
and Word Games

FICTION

- 24 Paşazade by Kemal Bilbaşar Part 1
40 Tough As a man by Beth Nugent Part 1
59 Hadleyburg by Mark Twain Part 1

COMICS

- 34 Golden Cock

DIALOGUES

- 48 People Who Bring You Bizim English

SPORTS

- 44 Fitness Addiction
45 Smoking Can Damage Your Profits
45 Hangi hareketler ne kadar kalori yakar?

ENTERTAINMENT

- 50 Fanny and Alexander
50 Song of the Month: I Like Chopin
by Gazebo
51 John Travolta: He is not having it too easy!

HIGHLIGHTS

- 28 Postscripts
46 Around the World: Gift Giving
47 Çevre Sizi Ciddiye Alıyor mu?
49 Okuyucu Mektupları

ÖNSÖZ

İyi

seneler bize! Üçüncü yılımıza girdik!... Ve iyi seneler Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetine!

Bu sayımızda, pek çok yeni şeyler yaptığımızı göreceksiniz ama, onlara geçmeden önce, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ilgili yazımızın önemini vurgulamak isterim.

Yayın yaşamına girdiğimizden beri, bir konuya ilk kez bu kadar geniş yer ayırıyoruz. Amacımız, 1984 yılını "Tanıtma Yılı" ilan eden genç Türk Cumhuriyeti'ne bu gayretlerinde biraz olsun yardımcı olabilmek. Yurt dışında mektup arkadaşı olan okurlarımızdan özellikle bu sayıyı göndermek suretiyle tanıtım çabalarına yardımcı olmalarını diliyoruz.

En önemli değişikliğimiz ise, dergimizin son bölümünde bulacağınız Bizim Teacher. Daha önce de belirttiğimiz gibi Bizim Teacher M.E.B.'nin "An English Course for Turks" adlı ders kitaplarını ünite başında izleyerek, kolej ve Anadolu liselerine gitme şansı olmayan Türk öğrencilerine ve öğretmenlerine yardımcı olmayı amaçlıyor.

Orta I- Lise III ders programını içerdiğinden, öğrenci olmayan okurlarımızın da gramer bilgilerini tazeleyeceğini düşünüyoruz. Bu yeni atılımı ile dergimiz öğretici olma niteliğinde yeni bir ivme kazanacaktır.

Darüşşafaka Lisesi İngilizce Bölüm Başkanı Sayın Ziya Söyler, yeni yılımızın bir başka sürprizi. Dörtten fazla İngilizce yardımcı kitabı olan bu değerli öğretmenimizin yazılarını "Atelye" sayfalarında bulacaksınız. Sayın Söyler bu sayfalarda "zor" gramer konularına eğilerek, gramer bilginizi geliştirmenize yardımcı olacak.

Sayın Söyler'in sayfalarının Atelye adını almasında bir başka neden daha var. Geçtiğimiz ay içinde Bizim English olarak İstanbul'da, Orta Öğretim İngilizce öğretmenlerinin katıldığı bir toplantı yaptık. Toplantının

amacı, öğretmenlerimizin İngilizce öğretimi konusundaki düşüncelerini öğrenmek, bizim katkımızın ne olabileceğini saptamak ve şubat içinde olgunlaştırmayı ümit ettiğimiz "İngiliz Dili Öğretim Atelyesi" adlı, mesleki bilgi alışverişini öngören seminerlerle ilgili ilk fikirleri bir araya getirmektir. Küçük fakat yoğun geçen toplantı sırasında, konferanslar, paneller ve seminerler düzenleyerek böyle bir "atölye"nin gerçekten yararlı olabileceğini gördük.

Şubatin ilk günlerinde toplanacak ikinci "atölye"de, İstanbul ortaokul ve liseleri arasında bir İngilizce tartışma yarışması olasılığı da araştırılacak.

"Postscripts" bir başka yenilik. Okuyucularımızın katılmalarını diliyoruz. Türkçe veya İngilizce yazabilirsiniz, amacımız "laugh-a little"dan daha kapsamlı bir mizah sayfası sunabilmek.

Genel isteğe uyarak, çizgi romanlarda azaltma yaptık. Ancak bu Pakize'nin sonu değil. Emre Ulaş rahatsızlandığı için bu ay Pakize'yi yayınlamayıyoruz. Emre'ye geçmiş olsun der, sizden özür dileriz. Richard Schillig'in Chitchat'ı İngiltere'deki posta grevinden dolayı elimize ulaşmadı.

IMF konusunu işlediğimiz yeni Business - Economics bölümünden yararlanacağınızı umuyorum. Türkiye'nin yeni bir döneme girdiği bu günlerde ekonomi terimlerini öğrenmekte fayda olsa gerek.

Hep söyledığımız gibi yayıncının dünyası yalnız bir dünyadır. Okurun isteklerini önceden kestirmek gerekir ve daha iyi olmak yolunda attığınız adımların beğenilip beğenilmediğini çoğu kez bilmezsiniz. Bizim Englishçilerin bundan böyle de eleştirileri ile yardımcı olacıklarına inanıyorum. 3.cü yılımızda da beraber olabilmek dileği ile.

A.A.

ABONE FİYATLARI

1 yıllık 3250 TL
9 aylık 2500 TL
6 aylık 1800 TL
3 aylık 950 TL

Eski aboneler için 250. TL. indirim yapılır.

Taahhütlü postalama için
abone fiyatlarına,
Yıllık 600.-
9 aylık 450.-
6 aylık 300.-
4 aylık 150.- TL. posta
ücreti ilave edilir.

Havalelerinizi İş Bankası
Türbe Şubesi 2938 numaralı
hesaba yatırınız.

Postal subscription U.S. \$19
a year, and U.S.\$ 35 for two
years, to any part of the
world.

İLAN FİYATLARI

Arka kapak renkli 125.000 TL.
Arka iç kapak renkli 100.000 TL.
İç sayfalar
Renkli 75.000 TL.
Siyah-Beyaz 60.000 TL.
Tel.: 146 93 31
520 97 03/59

İNGİLİZCE - TÜRKÇE AYLIK DERGİ

Yıl 3, Cilt 5, 1984

Çağdaş Yayıncılık ve Basın
Sanayii A.Ş. adına Sahibi ve
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Emine UŞAKLIGİL

Hazırlayan:
Alev ALATLI
Türkocağı Cad. 39/41
Cağaloğlu/İstanbul
520 97 03/59

Baskı: Gözlem Matbaacılık

In a speech on May 25, 1983, President Rauf Denktaş of the then Turkish Federated State of Kibris, (The Kibris Turks do not like to call their State with the island's English name of Cyprus) said:

"Our **proposal** is that we should let the world know what the Turkish people of Cyprus really want in Cyprus, what they are in Cyprus. We are a **co-founder** partner community in the independence of Cyprus and its sovereignty. But the Greek Cypriots, who have thrown us out of the **budget** for twenty years now and have been trying to destroy our status as a partner, **present** to the world that Cyprus is Greek, that they **represent** Cyprus, that they are the **legitimate** government, and that we are a **minority**. And under this presentation, our rights are being **disregarded**, we are not even heard at the United Nations, and **resolutions** come out which **condemn** us to be **subjects** of the Greeks. We are not subjects of the Greeks we shall not be subjects of of Greeks. We want to show the international world that we are a people **entitled** to sovereignty and independence; as much as the Greeks are. It is through the establishment of this that we can talk with the Greek Cypriots on the basis of equality and form a federation in the future, if they wish it.

The first step towards an independent Turkish State in Cyprus is a referendum, so that people will decide whether they want it or not. And I think that they will all want it. There is no other way, because we have been thrown out of the Government, of The Cyprus State, and of independence for twenty years now. We have not been **treated** as part of it all in the international world or Cyprus. And I ask you in Britain if 30 % of the population were thrown out of the government, out of the budget for twenty years and **treated** as a rebel by the government which took hold of its authority through arms, what would that 30 % do?

I have always **maintained** that the way to federation with the Greek Cypriots passes through establishing our own state first because Greek Cypriots will not accept us as their equals otherwise."

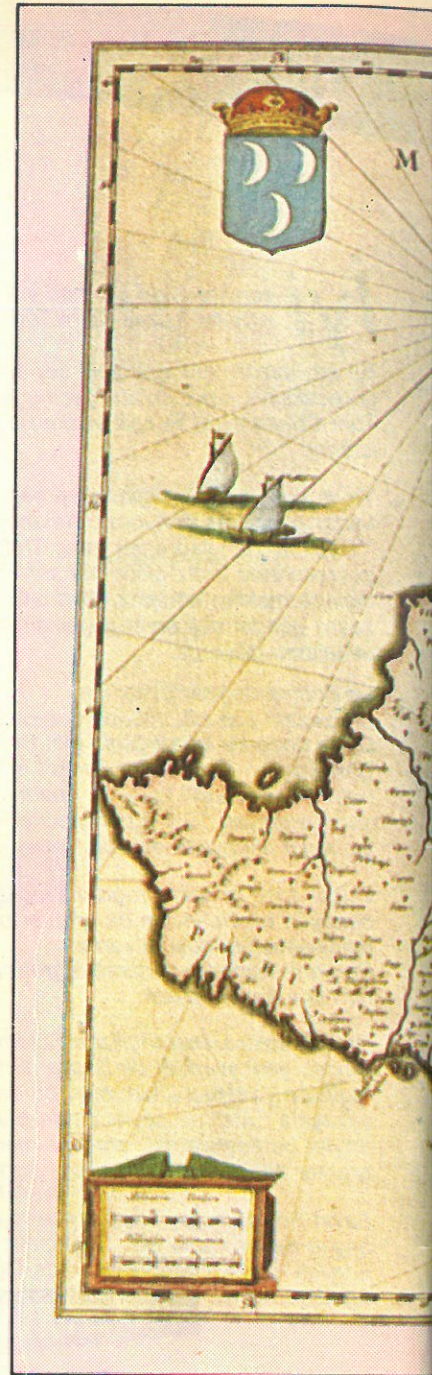
On November 1983, what President Denktaş had maintained for years came true and the Turkish Republic of Northern Cyprus was established. The declaration of the eighteenth independent Turkish State surprised only the very **naïve**. Even so, the United Nations **resolved** to ask the Kibris Turks to **withdraw** their declaration and asked Turkey to pressure them into **doing so**. To this **resolution**, Mr. Orhan Eralp, the Turkish

Ambassador to the United Nations, replied "You don't seem to know Turkish. In our dictionary there is no such a word as 'withdrawal.'"

It is with great pleasure that we invite **Bizim English** readers to stroll through the Turkish Republic of Northern Cyprus.

Strolling Through The TURKISH REPUBLIC OF NORTHERN KIBRIS!

The Third Largest Island

Cyprus is the third largest island, and after **Crete** and **Rhodes**, the last great **outpost** of the Mediterranean before the shores of Asia are reached. The coasts of Turkey and Syria are visible from Cyprus in clear weather. At their nearest point, Taşucu is about 70 kilometers away and Syria 99. İskenderiye (Alexandrie) takes eleven hours and Beyrut nine hours to reach by boat.

The **physical features** of the Island are very simple: a central **plain** (Mesarya), **bounded** on the north and the south by two mountain ranges **running** from east to west. These ranges are **extensions** of the Taurus Mountains

Like an Alpine peasant poses the shepherd! KKCT is suitable for sheep and goat raising. Mesarya is the largest plain on the Island, but too dry for productive cultivation.

The Mediterranean surrounding Cyprus is too salty to bear much fish (high rate of evaporation!) Barbunya is the commonest and most delicious. Octopus and sea-turtles are common as well as large tunnies.

Our readers will recognize this mud oven.

Kıbrıs Turkish women's clothing can reflect the hundred years old Ottoman tradition. It is not often that you see "ferace" in the Motherland. Note that this is different from our common "çarşaf."

The Turkish ladies of Kıbrıs are well-known for their skill in handicrafts. "Lefke" lace is one of the most difficult. As in most Mediterranean countries, Kıbrıs Turks prefer the coolness of their courtyards to indoors. The adobe homes are sometimes up to 300 years old. Rooms open onto open sheds, which the Kıbrıs Turks call "sundurma." These ladies are descendants of The Karamanlılar who settled around Konya. Some come from the Western part of the Empire, from "Rumeli."

Cyprus was once an **annex** of Anatolia. The northern mountain range is known as the Girne (Kyrenia) or Beş parmak (Pentadactylos) Mountains.

Very Much Like Antalya

Cyprus has a **pronounced**, almost subtropical climate, which gives the Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti **mild** winters with **sporadic** rain on the plains. Summers are long and hot. In Lefkoşa the temperature rises up to 40 degrees and beyond. Spring is **brief** and harvest is as early as May. In summer, the sun-dried plain becomes almost steppe-like, somewhat like the Konya plain. That time the only remaining vegetation consists of **bushes** and **shrubs** like **thyme**, **myrtle**, **turpentine-trees**, **oleanders**, wild olive and **juniper**. Summer last, until October, and it is not until November that autumn turns leaves red. But, it is not so long before the first **almond** blossoms appear.

A Meeting Place of Asia, Africa and Europe

Kıbrıs has been inhabited since the Neolithic Age (about 6.000 B.C.). Since that time a great number of different nations occupied this little island, making it a meeting-pot for people and cultures from Asia, Africa, and Europe.

First Came the Pagans

The first known invaders came from Asia Minor round about 3.000 B.C. They came to **exploit** Kıbrıs's famous **timber**, the cyprus tree. This tree is what gave the Island its name; Kıbrıs or Cyprus. The newcomers also discovered and mined Cyprus copper. This was the

beginning of the Copper Age.

Up until the birth of Jesus Christ, the Island was occupied by a number of nations each with different pagan religions. **Mycenaeans** from Asia Minor at around 1600-1500 B.C. to be followed by **Achaens** (1300-1200 B.C.), **Assyrians** (742-709 B.C.) **Egyptians** (709-569), **Persians** (546-33 B.C.) Macedonians under Alexander the Great (333-195 B.C.) and **Romans** (58 B.C. to 330 A.D.)

A Melting-Pot of Nations

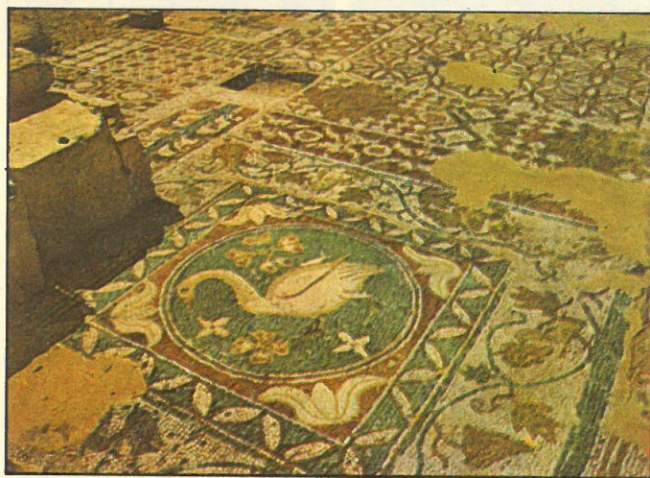
These occupations left their traces and Cyprus became a melting pot of different races, nations, religions and languages. **Descendants** of the Egyptian occupation spoke Arabic, of the Persian occupation, Persian; of the Roman, Roman Italian etc.

There Come the Apostles

Up until the birth of Jesus Christ, the only one-God religion in the Eastern Mediterranean area was **Judaism**. **Christianity** started with the birth of Christ and his **Apostles** began spreading Christianity in Asia Minor and Europe, which at the time was dominated by the pagan Roman Empire. **Unlike the Torah** of the Jews, the Christian **Bible** was written in Greek, and the Apostles found it easier to spread the new religion among the pagans than the Jews, who already had their one-God religion.

Two of these Apostles, St. Paul and St. Barnabas, came to Cyprus around 45 A.D. to **evangelize** the people of Cyprus. St. Barnabas was from Baf and St. Paul from Tarsus. After long years of opposition, St. Barnabas, for

example, was stoned to death by the Jews of Baf (Paphos); the people who lived in Cyprus became Christians and established the Church of Cyprus in 62 A.D. In 117 A.D. Jews of Cyprus rose up against the Christians and massacred many of them. Nevertheless, Christianity managed to establish **bishops** in ten cities and an **Archbishop** in Salamis. The language of the church became the language and people had to learn Greek if they wanted **salvation** in the other world. The people of Cyprus eventually began to speak Greek and started calling and thinking themselves the descendants of the Byzantine Empire.

The Orthodox and the Catholic

In Christianity, there are hundreds of **denominations**, represented by different churches. When the Great Roman Empire divided into two, as the West and East Roman (Byzantine) Empires, Cyprus fell to East Roman Empire. It was a part of Byzantium until 1191 A.D.

You will remember that this was the time of the **Crusades**. The Crusaders were from the Latin Roman Empire. Under the leadership of the **Papacy**, they were fighting against the Turks and hoping to reach **Jerusalem**, which is the Holy City for both Christians and Jews. However, they were fighting not only against the Turks but, against Byzantium as well. They did not hesitate to occupy Constantinople and loot it.

The First Occupation by the English

Among these Crusaders was the English King Richard the Lion-Hearted, who fought and lost against Selahaddin Keykubat. Now this King of England occupied Cyprus in 1191 A.D. during the Third Crusade, but because he was in a hurry to get to Jerusalem, he sold it to Templars, who were an **association** of **knights** in that city. Now, the Templars did not want to keep Cyprus, so they in turn sold it to a French **nobleman** called Guy of Lusignan. This man had been crowned as the King of Jerusalem some six years before.

The Latin Kingdom of Cyprus

The Lusignan Dynasty ruled Cyprus for 397 years (1192-1489 A.D.) When the last **heir** died, his mother the famous queen of Cyprus, Caterina Cornara, re-married and presented the Island to the Venetians (1489-1571)

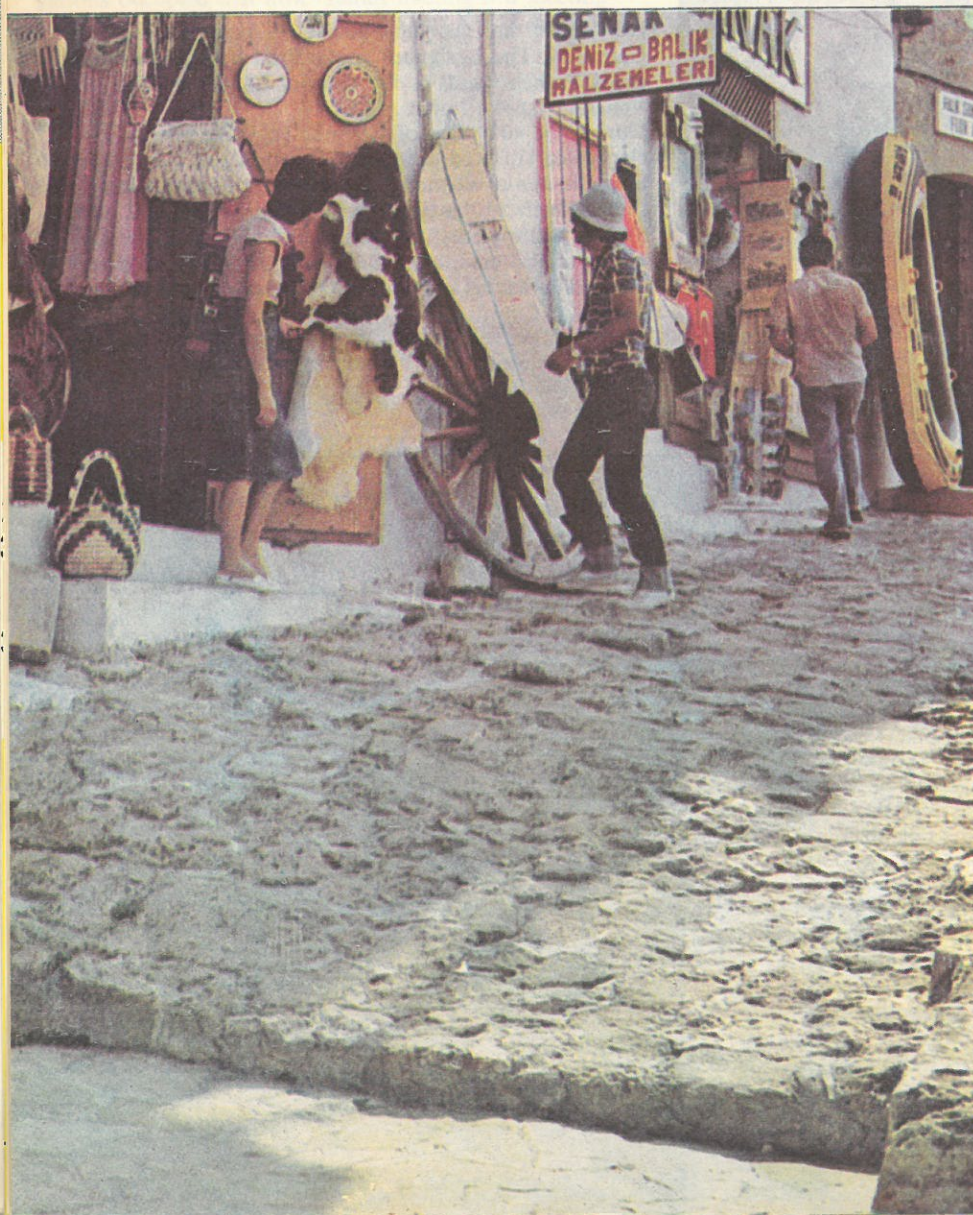
Catholics against the Orthodox

Now, both the Lusignans and the Venetians were Catholics. The Lusignans spoke French and contributed many French words to the Cypriot Language. The Venetians spoke Italian. During the 400 years of Catholic rule, the Orthodox clergymen suffered **pressure**, **exhortion** and even **violence** in the hands of Catholic clergy who tried to Latinize them. Their church property was **confiscated** and turned over to Latin clergymen. Many had to hide in the mountains to escape **annihilation**. Jews suffered even more. The Latins introduced feudal laws which made the people of Cyprus slaves of the Latin Noblemen and Church. This is why the Ottomans, very much like in Istanbul, were met with enthusiasm by the Cypriot people. They actually helped the Ottomans in their war against the Venetians.

Backgammon, as common a game as anywhere in Anatolia. How else does one pass the time waiting for a customer to call?

A growing trade increased the number of souvenir shops in the Turkish Republic of Northern Cyprus. Baskets, skins and ornamented wall plates at low prices find customers.

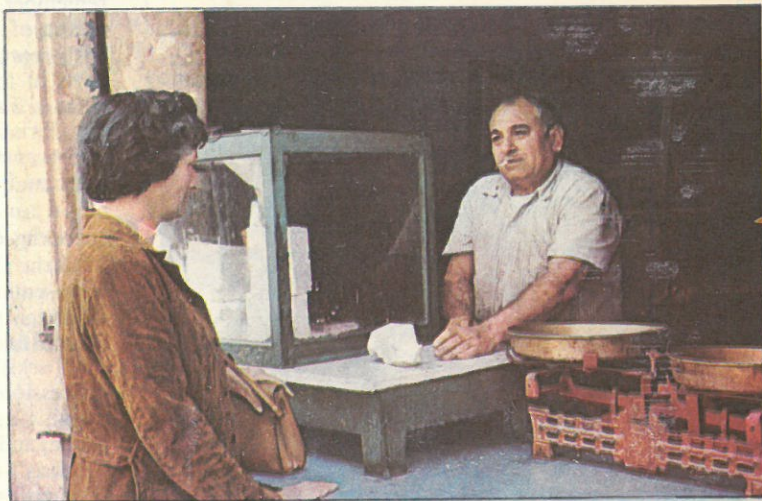

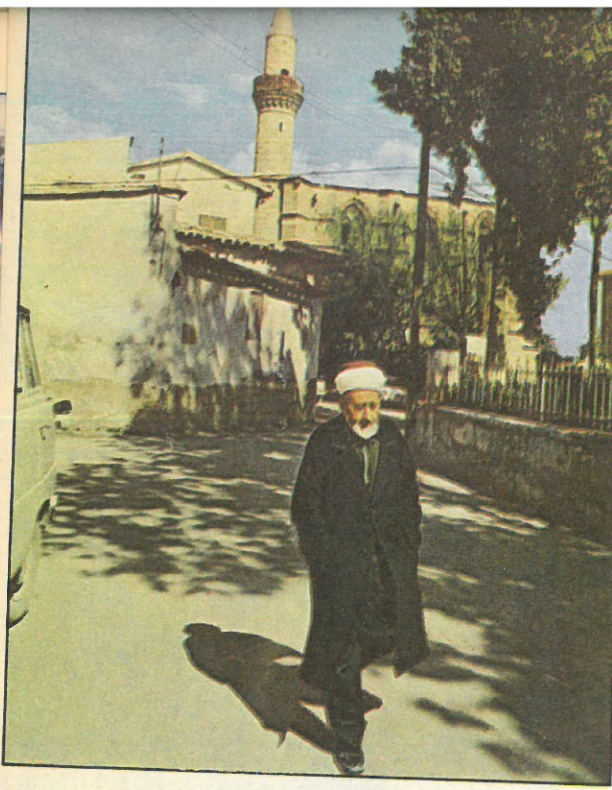

Not everything grows in Cyprus. That is to say, not everything that the climate won't allow. A visitor from the Mainland may be puzzled seeing "kolokas" and "mulihiya", two Cypriot vegetables that we rarely use in Turkey. As for their taste, well, opinions differ.

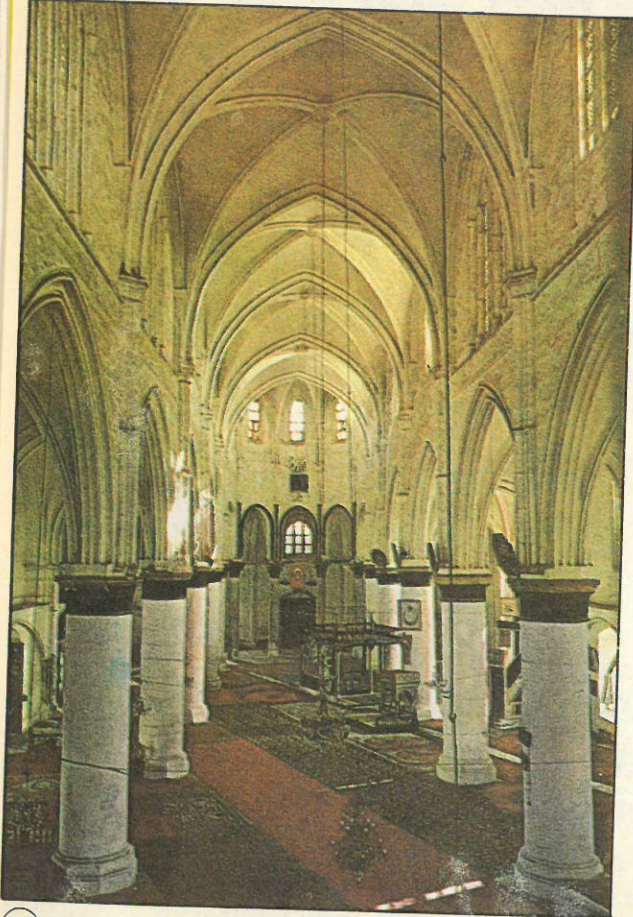
Iron smiths, basket weavers, cheese vendors and kebab makers... the hardworked artisans of KKTC. "Hellim" is the name of the delicious hard cheese of Kibris. What they call "seftali kebabı" is not made of peaches, but of mincemeat-filled lamb intestines, grilled on charcoal.

Ottomans in Cyprus

In 1521, Kanuni Sultan Süleyman (Suleiman the Magnificent) signed an agreement with the Venetian republic giving them certain trading privileges, **in return**

for yearly taxes of 10.000 gold pieces for Cyprus. Fifty years later, his son, Sultan Selim II, asked the Venetian Senate to give up their occupation of the Island. Following their refusal, he sent the Turkish fleet to Larnaka (Larnaca) and Baf (Paphos). He then had Lefkoşa besieged. It fell in 42 days. Mogosa (Famagusta) then surrendered in August, 1571.

Ottomans Revive the Orthodox Church

Turkish domination lasted for 307 years (1571-1878). At the time of conquest there were 20 thousand Turkish soldiers on the Island, as against a local population of 160 thousand Greeks, Armenians, Jews, Maronites, Venetians, Genoese, Copts, Arabs and other minorities. The first thing the Ottomans did was to abolish serfdom and returned their property to Orthodox clergymen. While the Catholic churches were turned into mosques, the Orthodox churches were untouched. The Church of Cyprus was allowed to revive with Makarios I as the **Archbishop**.

Church of Cyprus Prospers

The Orthodox Church of Cyprus which had been subject to the Catholic Church since 1275, began playing an increasingly important role in politics. Now we must remember that with Sultan Selim II, the **stagnation period** of the Ottoman Empire had started. During the 18th century the Empire was deteriorating. As in other parts of the Empire, the administration in Cyprus was not what it was during Kanuni's time. The Kıbrıs Turks and the Christians suffered under incapable administrators. In the meantime, European Christian powers were attaining more and more **concessions** from the Ottomans.

Encouraged by the problems the Empire was facing, in 1745 the Church of Cyprus became the official **representative** of all denominations of the Cypriot Christian population. The Archbishop was directly responsible to the Sultan which meant that the power of the Turkish administrators was **reduced**. Once this concession was given, the Orthodox Church started opening up schools where religious and national propaganda found **fertile** soil to grow. The first "Enosis" or "Union" ideas were cultivated in Lefkoşa Gymnasium, established in 1750.

Christian Cypriots Help Greek Uprising

When the Greeks rose up against the Ottomans in 1821, Archbishop Kyprianos helped send Christians from Cyprus to Greece to fight against the Ottomans. Although he was executed, the Church did not **cease** its efforts. In the years that followed, a number of schools were set up, including a French School in Larnaca.

The "Grand Ideal" or the Megoli Idea

The Church of Cyprus saw itself as the heir to the Eastern Roman or the Byzantine Empire. Since Greece

was Orthodox and an independent nation, it was reasonable to expect that Greece would unite the land which once belonged to the Byzantine Empire. This, **anyway**, was the thought behind the "Megoli Idea." Since Cyprus was once a part of Byzantium, it was a natural part of Greece. Therefore, Enosis was a part of the "Megoli Idea."

British Come into the Scene

We must remember that 1878 was the year of the Turkish-Russian war, a time when the Ottoman Empire was fighting on many fronts at the same time. Internal strife, a fight over establishment of a Constitutional Assembly, (1. Meşrutiyet), and the **oppressive** administration of Abdülhamit II, all combined to turn the internal situation into **nightmare**. We must also remember that in 1876 the Suez Canal opened and Great Britain was looking for a **naval base** in the Eastern Mediterranean. The Ottoman Empire felt that it needed British assistance against the Russians and the Berlin Congress. The British **conceded** in return for Cyprus. In 1878, 687 years after Richard the Lion-Hearted, the British flag was **hoisted** over Lefkoşa. The Kıbrıs Turks had become British subjects without anyone asking them what they thought about it.

World War I

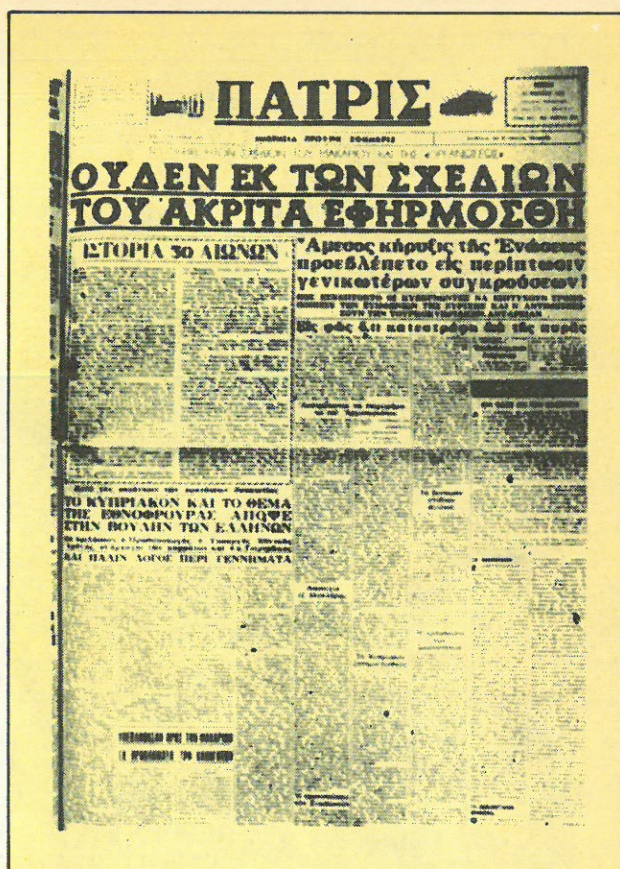
Then came the First World War. In 1914 the Ottomans declared war against the British and the 1878 Berlin Convention was broken. Britain annexed Cyprus officially, and by the Treaty of Sevres, the **Allies** recognized it as a part of British territory (1920). Cyprus became a Crown Colony with an English Governor and a Greek-Turkish legislative council. If the Kıbrıs Turks did not like the arrangement, the Christian Cypriots hated it. The Cyprus Church felt that this was a blow against its Enosis with Greece and in 1931 went so far as to rebel against the British.

Christian Cypriots Fighting on the English side

When the Second World War broke out, the British called their subjects to **arms**. The Greek Cypriots responded to the call with 30,000 of them fighting on the British side against the Italians. This is when the Greek flag which was forbidden, appeared for the first time. This action was not opposed for understandable reasons. The British Prime Minister visited Cyprus in 1943 and declared that the names of Christian Cypriots would be in golden letters in history books. However, requests for ENOSIS made in 1945 under the leadership of Archbishop Makarios (this time the second) were rejected once more.

Makarios III and the EOKA

History has its funny little games. 479 years after the Turks **restored** the Church of Cyprus, which had been **non-existent** in the nearly four-hundred years of Lusignan-Venetian occupation, and put Makarios I, in

power, a new Makarios came, this time Makarios III, ready and willing to kill every single Kıbrıs Turk who stood in the way of Enosis with Greece.

Up until 1953, Greece with reasons of its own, had not given official **recognition** to Cyprus. That year it did, and in 1955 a struggle against the British began, under the leadership of General Grivas who came from Greece to organize an underground organization called the EOKA. Until that time, **save** for a few disturbances, the Kıbrıs Turks had remained calm. They let the British and the Greek community know that "Enosis" would not be accepted even if Great Britain conceded.

Kıbrıs TURKS Take Position

Perhaps because of the **traditional patience** of Turks, their declaration that they would not agree to Enosis even if the British did, was not taken as seriously as it should have been. In 1957, the government of Greece took the Cyprus issue to the United Nations which adopted a resolution for a "democratic, peaceful, and just" **settlement** in Cyprus. What this meant exactly was not clear. What was clear was that the outside world had started seeing the Cyprus issue as a problem to be solved between the British and the Greeks, both on Cyprus and on the **Mainland**. Kıbrıs Turks who had remained peaceful **despite** all provocations, began to **retaliate** against Greek assaults. 1958 there was serious fighting between the Kıbrıs Turks and the Christians.

The Republic of Cyprus

Following a conference held in Zurich by the prime ministers of Turkey, Greece and Great Britain, the

All through its history Cyprus has been famous for its wines and brandy. There is a saying that the reason Selim II conquered Cyprus was because of its famous wines! Even though we know that wasn't the case, Cyprus is certainly a place where most delicious grapes grow.

Citrus fruits are the main item of Cyprus. "Yusuf" (tangerine), and "kız memesi" (a kind of sweet greyfruit) are among the best known. Packaged in accordance with standards they find ready markets.

Next to citrus exports, the tourist trade is the most important economic activity. KKTC boasts a large number of excellent hotels at reasonable prices. Foreign tourists, who have been coming in increasing numbers, help the Republic's finances.

London Conference of the same year declared Cyprus an independent republic. The constitution of the Republic of Cyprus forbade attachment to any other state and any form of partition. It was to have a Greek president and a Turkish Vice-president, each of whom had rights to veto. President Makarios, the Archbishop of the Church of Cyprus and Dr. Fazıl Küçük were assisted by a cabinet consisting of 7 Greek ministers and 3 Turkish Ministers. The ratio was adopted for the Chamber of Representatives, with 35 Greek and 15 Turkish members, as well as in administration and in the Police.

A Still-Born Solution

That the arrangement was unworkable was proved almost from the first day. The Church of Cyprus, which had declared over and over that "Enosis" was their only aim, did not **hesitate** to **violate** almost every single article of the Constitution. In 1962, attacks on the defenseless Turkish villages resumed, reaching **holocaust** dimensions in 1963.

The Kıbrıs Turks kept up their one-sided efforts to maintain the Republic well into the 1970's. In 1974, Nikos Sampson, attempted to assassinate the Archbishop of Church of Cyprus, who **by his standards**, was not putting enough effort behind Enosis. Assisted by the Greek Junta, Sampson killed hundreds of Makarios

followers in an effort to open up the road to Enosis.

Aftermath

The rest is too recent history to be forgotten. In accordance with the 1959 London Conference, Greece, Turkey and Great Britain had the right and **duty** to interfere in Cyprus to restore the Constitution and protect the Cyprus Republic. Even though Sampson and his efforts, without a doubt, constituted a violation of the Constitution, both the British and Greek governments left Turkey alone in its efforts to restore peace.

Left alone, Turkey interfered to set up the Turkish Federated State of Kıbrıs, designed to be a part of the **prospective** Federal Republic of Cyprus. After twenty years of **hackling** at the conference tables, it became quite obvious that the Greek Cypriots had no intention of coming to an agreement of any kind. The situation as it was served them well. The Western World recognized them as the sole representatives of the Cyprus Republic, even though the "republic" existed on paper only. Besides that, the Greek Cypriots enjoyed membership in the United Nations, the European Economic Community, the European Council, and other international organizations. They sent Singers to Euro-

YARDIM ÇANTASI

Speech (spi:tʃ): nutuk
 then: (burada), o zamanki
 co-founder (keu-faundər): ortak kurucu
 budget ('bʌdʒɪt): bütçe
 /to/ present (pri'zent): sunmak, anlatmak
 /to/ represent (ri:pri'zent): temsil etmek
 legitimate (li'dʒɪtɪmət): hukukun geçerli
 minority (mai'nɔrəti): azınlık
 disregarded (disri'ga:dəd): üzerinde durulmayan, göz ardı edilen
 resolution (rezə'lu:ʃn): çözüm, karar
 /to/ condemn (kən'dem): mahkûm etmek
 subject ('sʌnbɔdʒɪkt): burada teba, uyruk
 /to/ be entitled to (in'taɪtld): hakkı olmak
 /to/ be treated ('tri:təd): muamele görmek
 /to/ maintain (meɪn'teɪn): burada belirli bir fikri sürdürmek, muhafaza etmek
 /to/ resolve (ri'zɒlv): çözümlmek, karara bağlamak
 naive (naɪ'i:v): safiyane, saf
 /to/ withdraw (wi'drɔ:): geri çekilmek
 /to/ pressure somebody into doing so: birini belli biçimde harekete zorlamak
 ambassador (æm'bæsədə(r)): elçi
 Crete (Kri:t): Girit
 Rhodes (rəʊdəs): Rodos
 outpost ('aʊtpəʊst): ileri karakol
 physical features ('fi:tʃə(r)s): burada engebeler
 plain (pleɪn): ova
 running: burada, sıralanan
 bounded (baʊndəd): sınırlanmış, etrafı çevrilmiş
 extensions (ik'stenʃn): uzatmalar
 annex ('æneks): ek, bağlantılı parça

pronounced (prə'neʊnsəd): burada, belirgin
 mild (mæld): yumuşak, ılık
 sporadic (spə'rædɪk): ara sıra, düzensiz
 brief (bri:f): kısa
 bush (buʃ): çalı
 shrub (ʃrʌb): bodur ağaçlar, funda
 thyme (taɪm): kekik
 myrtle (ma:tl): mersin ağacı
 turpentine ('tɜ:pəteɪn): terementi bitkisi
 oleander (,əʊli'ædə(r)): zakkum
 juniper ('dʒu:nɪpə(r)): ardıç
 almond ('a:mənd): badem
 B. C. (Before Christ): İsa'dan önce
 pagan ('peɪgən): putperest
 /to/ exploit (ik'splɔɪt): burada, işlemek
 timber ('tɪmbə(r)): kereste
 Mycenaean: Mikenler
 Achaeans: Akatlar
 Egyptians: Mısırlılar
 Persians: İranlılar, Persler
 Romans: Romalılar
 melting-pot: kazan, çok uluslu milletler için kullanılır
 apostle (ə'pɒsl): havari (İsa'nın)
 Judaism ('dʒu:deɪzəm): Yahudilik
 Christianity (kristi'ænəti): Hristiyanlık
 unlike: farklı olarak, aksine
 Torah (tɔ:raʃ): Tevrat
 Bible ('baɪbl): Hristiyanların kutsal kitabı
 /to/ evangelize (i'væŋdʒəlaɪz): Hristiyanlaştırmak
 bishop ('bɪʃəp): piskopos
 archbishop (a:tʃbɪʃəp): başpiskopos
 salvation (sæl'veɪʃn): kurtuluş, günahlardan arınma
 denomination (dɪnəmi'neɪʃn): mezhep
 Crusader (kru:seɪdə): haçlı

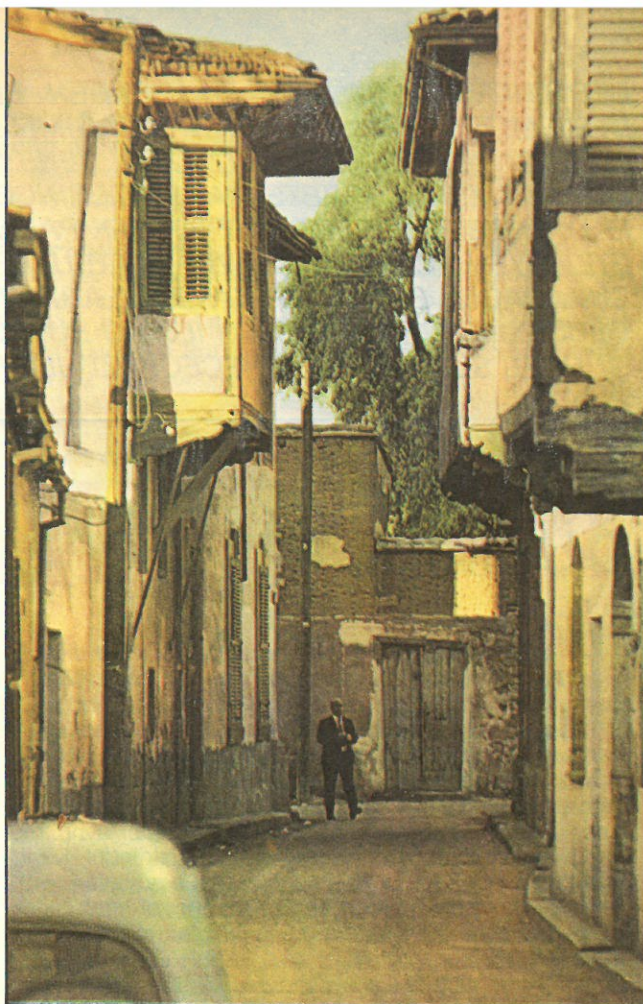
Vision song contests, teams to European soccer cups, received and used all international economic aid.

In this waiting-game, there was nothing to be gained by Kıbrıs Turks, whom the western world refused to recognize as a people who had the right to self-determination.

The result came as a surprise only to the very naïve. The Kıbrıs Turks declared independence, but still left the door open for a possible Federal Republic of Cyprus, should the Greeks wish to join. This time there is nothing to be lost by waiting.

A seventeenth century Ottoman street. Not unlike many parts of Turkey, is it?

Papacy (peɪpəsi): papalık makamı
 /to/ loot (lu:t): yağmalamak
 nobleman (nəublmən): soylular
 exhortation (ekɔ:teɪʃn): vaiz
 violence (vaɪələns): tedhiş
 confiscation (kənfr'skeɪʃn): el koyma (mala)
 annihilation (ənəɪə'leɪʃn): yok etme, katliam
 stagnation (stæg'neɪʃn): duraklama, tıkanma
 concession (kən'seɪʃn): taviz, ödün
 /to/ reduce (rɪ'dju:s): kısıtlamak, azaltmak
 futile (fju:taɪl): boşu boşuna
 oppressive (ə'presɪv): baskıcı, sıkıntı verici
 nightmare: kabus
 naval base: deniz üssü
 /to/ consent (kən'sent): onaylamak, kabul etmek
 /to/ hoist (hoɪst): bayrak asmak
 Allies (ə'laɪz): Müttefik devletler
 /to/ call under arms: silah altına çağırarak
 non-existent: var olmayan
 recognition ('rekəgnɪʃn): tanıma
 «save for...»: «... hariç»
 patience (peɪʃns): sabır
 settlement ('setlmənt): anlaşma, uyuşma (burada)
 /to/ retaliate (rɪ'tæleɪt): karşılık vermek, öç almak
 assaults (ə'sɔ:ltz): saldırılar
 provocation (prəvəkeɪʃn): tahrik
 still born (stɪl bɔ:n): ölü doğmuş
 holocaust (hɒləkɔ:st): katliam
 to hesitate (hezɪteɪt): tereddüt etmek
 «by one's standards»: «birinin ölçülerine göre»
 aftermath: herşey olup bittikten sonra, son
 prospective (prə'spektɪv): müstakbel

Here is another famous product, the donkey! Our Cypriot friends say that Turkey used to import donkeys from Cyprus and add jokingly "As if they didn't have enough of their own!"

DERGİNİZİN BU SAYISINDAN İTİBAREN, **BİLİM—TEKNİK BÖLÜMÜYLE DEĞİŞMELİ OLARAK YAYIMLAYACAĞIMIZ BU YENİ DİZİDE, ÜLKEMİZİN İÇİNDEN GEÇTİĞİ YENİ EKONOMİK DENEYİM NEDENİYLE, BAŞTA IMF OLMAK ÜZERE, GAZETE MANŞETLERİNDEN İNMEYEN, SERBEST PİYASA EKONOMİSİ, SERBEST FAİZ, ORTAK PAZAR GİBİ YAŞAMIMIZI DOLAYSIZ ETKİLEYEN EKONOMİK KAVRAMLAR ÜZERİNDE AÇIKLAYICI BİLGİLER SUNACAĞIZ. EKONOMİK KAVRAMLARIN VE İLKELERİN ULUSLARARASI OLUŞUM VE GELİŞİMLERİNİ İLGİNÇ BULACAĞINIZI, BU ARADA PEK ÇOK GÜNCEL SÖZCÜK ÖĞRENECEĞİNİZİ UMARIM.**

DOST MU, DÜŞMAN MI?

IMF

A FRIEND OR A FOE?

Bugünlerde, ekonomistler, köşe yazarları ve diğer kişiler tarafından tartışılan konuların çoğu, uluslararası ekonomi ile ilgilidir. 19. yüzyılda, ekonomi biliminin, önde gelen konularından biri, **serbest-ticaretti**. O zamanın bir numaralı ulusu olan Büyük Britanya, serbest ticaretin, her ülke için ve **her zaman** en iyi politika olduğu görüşünü kabul etmişti. Ancak, Almanya, Fransa ve Birleşik Devletler aynı fikirde değillerdi. O zamanlar, kendi endüstrilerini yeni yeni geliştiriyorlardı, ve Britanya ile **aynı seviyeye** gelmek için, **yeni gelişen endüstrilerini** korumak üzere, **gümrük duvarlarına** gereksinimleri olduğunu iddia ediyorlardı.

20. yüzyılda, ekonomistler daha çok uluslararası **ödemeler** ve finansman yöntemleri ile uğraşıyorlardı. Birinci Dünya Savaşından sonra insanlar, paranın altına bağlanması anlamına gelen, **altın esası** üzerinde tartışıyorlardı. Bazı iktisatçılar, para değeri altına

Many of the issues that are now being debated by economists, bankers, newspaper columnists and others concern international economics. In the 19th century one of the great issues of economics was **free-trade**. The leading industrial nation of the time, Great Britain, accepted the **view** that free trade was the best **policy** for all nations at all times. However, Germany, France and the United States did not agree. They were, at the time, just developing their industries and argued that **to catch up** with Britain, they needed **tariff walls** to protect their **infant industries**. In the 20th Century, economists were more concerned with methods of international **payment** and finance. After World War I, people were talking about the **gold standard** which meant that the value of money was based on gold. Some economists said that unless the value of money was based on gold, it would be worthless and therefore trade would stop. Others argued it would make no difference, and they were the ones who proved right. When the gold standard was abandoned, world trade did not come to a stop.

In 1930 s there was a terrible depression which shook the world. **Unemployment soared**. In Germany inflation was so high that the German mark was being carried in trucks. Countries tried to deal with their own problems of heavy unemployment by **raising tariffs** and **depreciating** their exchange rates. By doing so, they were hoping to **import less** and **export more**.

In 1944, the **Allied** countries met in a conference in Bretton Woods, U.S. and for the first time in the history of the world **designed** a system of international **payments**. One product of this conference was the organization called the International Monetary Fund (also referred to as the IMF or The Fund). This is the system under which we still **operate** today. Some people believe that IMF presents a much better system than the **previous ones** and **only needs some correcting**. Others think that it is **bound to collapse** because of its **shortcomings**. Still others think that it is a problem **invented** by people. To understand the IMF and some of the bases of Turkish economic policies, let's go back and explain what the gold standard was all about.

The Gold Standard

Let's start by saying that the gold standard was not **designed**. Like the price system, it just happened. It arose out of the general acceptance of gold as the **commodity** to be used as money. (Some countries used a silver standard!) (In most countries, paper money was **freely**

bağlanmadığı zaman, değerini yitireceğini ve ticaretin sona ereceğini söylediler. Diğerleri, bunun bir değişiklik getirmeyeceğini savundular ve haklı çıkarlar onlar oldular. **Altın esası** terk edildiğinde, dünya ticareti durmadı.

1930'larda, dünyayı sarsan dehşetli bir depresyon (ekonomik durgunluk) yaşandı. **İşsizlik büyük boyutlara erişti** ve Almanya'da enflasyon o kadar büyüktü ki, Alman Markı kamyonlarda taşınıyordu. Ülkeler, kendi sorunlarını, ithalat vergilerini **yükseltmek** ve paralarının yabancı paralara karşı değerini **azaltmak** devaluation/devalüasyon) suretiyle çözmeye çalıştılar. Böyle yaparak, daha az **ithal** etmek ve daha çok **ihracat yapmayı umuyorlardı**.

1944'te, Müttefik devletler, Bretton Woods, ABD'de bir konferansta buluştular ve dünya tarihinde ilk kez, bir uluslararası ödemeler sistemi geliştirdiler. Bu konferansın bir ürünü, Uluslararası Para Fonu (IMF veya Fon olarak da bilinir) adında bir organizasyondur. Bugün hâlâ bu sistemin dahilinde işlerimizi yürütmekteyiz. Bazıları, IMF'nin eskilerinden daha çok iyi bir sistem getirdiğini, ancak ufak tefek düzeltmelere ihtiyacı olduğunu savunur. Diğer başkaları, **yetersizliklerinden dolayı, çökmeye mahkûm** olduğunu düşünürler. Daha başkalarına göre de, IMF insanların **icat ettiği** bir sorundur. IMF'yi ve Türk ekonomik politikalarının bazı temellerini anlamak için, geri dönelim ve altın esasının ne olduğunu açıklamaya başlayalım.

Altın Esası

Söze, altın esasının **bilinçli olarak tasarlanmadığını** söyleyerek başlayalım. Tıpkı fiyat sistemi gibi, kendi kendine ortaya çıktı. Altın **madenin** para olarak kullanılmasının, herkes tarafından kabullenilmesinden doğdu. (Bazı ülkeler gümüş esası kullandılar!) Çoğu ülkede, kâğıt para, altına, sabit bir oranla, **serbestçe çevrilebiliyordu; el değiştiren para, altın makbuzu** gibi düşünülüyordu ve madenden daha kolay kullanıldığı için kabul görüyordu. **Para birimlerinin** altın karşılığı değerini her ülke ayrı ayrı saptıyordu. Örneğin, bir Amerikan Doları 1 gram altının karşılığı ise ve bir İngiliz Sterlini 2 gramın karşılığı ise, bu bir İngiliz Sterlininin iki Amerikan Dolarından iki kat kıymetli olduğu anlamına geliyordu. Bunun iyi veya kötü tarafı olmadığı gibi, İngiliz veya Amerikan ulusal gururuna ya da utancına neden olduğu da yoktu. İngilizler sterlin birimlerinin daha çok altın temsil etmesini kararlaştırmışlardı, o kadar.

Altın Esasının nasıl işlemesi gerekirdi

Sıra, uluslararası ödemelere gelince, altın şöyle işleyecekti: **Sattığından daha çok yabancı mal alan bir** ülkede, yabancı paraya olan **istek (talep), elde olanlardan (arz)** daha çok olacaktı. Dolayısıyla, mal ithal etmek isteyen bazı kişiler, döviz bulamayacaklardı. Fakat, ulusal para, altına dönüştürülebileceğinden, altın alacaklar ve istedikleri yabancı malları almak üzere, altın göndereceklerdi. Bu yolla, mallarını aldıkları ülkeler altın bakımından zenginleşeceklerdi. Daha az mal satan, yani, daha az ihracat yapan ülkeler altın kaybetmeye, daha çok ihracat yapanlar ise altın kazanmaya devam edeceklerdi. Başka bir şey daha vardı. Kâğıt para altına bağlı olduğundan, altın yurtdışına gidince, elden ele geçen para miktarı da azalacaktı. Ne kadar altının varsa, o kadar para basabileceğiniz düşünülüyordu. Bu durumda, ekonomistler, para hacmi azaldığından dolayı, ihracat yapmayan ülkenin **fiyat seviyesinin** de düşeceğini

convertible into gold at a fixed rate; **currency** was thought of as a **receipt** for gold and was accepted because paper was more convenient to use than metal.

Each country decided how much their **unit of currency** was worth in terms of gold. For example, if one American dollar was equivalent to one gram of gold and one English sterling to two grams of gold, that meant that the English sterling was twice as valuable as the American dollar. There was nothing good or bad about this or any cause for British or American national pride or shame. The British had simply chosen to make their sterling unit, contain more gold.

As long as all countries were on the gold standard, a person in any one country could be sure of being able to make payments to a person in any other country. He could always convert the currency he had into gold.

How the Gold Standard Was Supposed to Work

When it came to international payments, the gold standard was to work in the following way: in a country that bought more **foreign goods** than it sold, the **demand** for foreign exchange would be higher than its **supply**. Therefore, some people who wanted to import goods into the country could not find foreign exchange. But, because the national currency could be converted into gold, they bought gold and sent it to buy the foreign goods they wanted. In this way the country from which they bought goods became richer in gold. The countries which sold less goods, that is, the countries with lower exports kept on losing gold, while the countries which exported more gained gold. There was something else too. Since the paper money was based on gold, when gold went out of the country, the volume of **money in circulation** also decreased. The idea was that if you had so much gold, then you could print so much money. Now, the economists thought that, because the volume of money decreased, the non-exporting country's general **price level** would decrease too. In other words, countries which could not export would become **relatively cheap**, while the prices in the exporting countries would rise. When this happened, because their export goods became cheap, their exports would start increasing, and eventually an **equilibrium** would be reached.

How the Gold Standard Did Work

Well, this did not exactly work. As it turned out, some countries. For example, Turkey had to import **spare parts** to run its industries. On the other hand, the U.S. or some other country did not need to import Turkish products. They could, for example, do without the Turkish figs or tobacco, or buy them from somewhere else. So no matter how much the price of figs, or other Turkish export items fell, the exports did not increase, therefore, gold did not come back to the country; but, the volume of imports stood where they were and even increased. It wasn't only Turkey which experienced this. During World War I, many other countries suffered from the difference between their high imports and low exports.

During World War I, many countries seeing that their gold reserves were **depleting**, gave up **convertibility** of currency. They went off the gold standard, so that paper money could not be changed for gold. Those countries which did not devalue their currency, that is, decreased the amount of gold per unit of their currency. Most countries suffered major inflation. All this meant that with some countries on the gold standard and other others

sandılar. Bir başka deyişle, ihracat yapamayan ülkeler, **görelî olarak** daha ucuzlayacak, bu arada ihracat yapan ülkelerde fiyatlar artacaktı. Böyle olduğunda, ihracat mallarının fiyatı düşeceğinden, ihracat artacak ve giderek bir **denge** kurulacaktı.

Altın Esası gerçekte nasıl işledi

Aslında, bu böyle işlemedi. Ortaya çıkan, bazı ülkelerin diğer ülkelerden ithalat yapmak **zorunda olduklarıydı**. Örneğin, Türkiye, endüstrilerini işletebilmek için **yedek parça** almak zorundaydı. Diğer taraftan, ABD veya başka bir ülkenin Türk mallarını ithal etme gereksinimi yoktu. Örneğin, Türk inciri ya da tütünün olmadan da yaşayabilirler veya başka ülkelere alabilirlerdi. Dolayısıyla, incirlerin ya da diğer Türk ihracat ürünlerinin fiyatı ne kadar düşerse düşsün, ihracat artmadı, buna bağlı olarak, altın ülkeye geri dönmedi; ama, ithalat hacmi eski yerinde kaldı ve hatta arttı. Bu tecrübeyi geçiren sadece Türkiye değildi. Birinci Dünya Savaşı süresince, pek çok ülke yüksek ithalat ve düşük ihracat arasındaki farktan zarar gördüler.

Birinci Dünya Harbi sırasında, altın rezervlerinin **boşaldığını** gören pek çok ülke, parasının altına **çevrilebilirliğinden** vazgeçti. Altın esasından ayrıldılar ve böylece kâğıt para altınla değiştirilemez oldu. Böyle yapmayan ülkeler, paralarının değerini düşürdüler, yani, para birimlerinin temsil ettiği altın miktarını azalttılar. Ülkelerin çoğu ciddi boyutlarda enflasyondan zarar gördüler. Bazı ülkelerin altın esasında, bazılarının ayrılmış ve değişik enflasyon hızında olması demek, değişik ülkelerin mamullerinin fiyatlarını **birbirlerine göre** saptayacak hemen hiçbir ölçünün olmaması demektir. Dahası, bazı ülkelerin büyük döviz **açıkları** ve diğerlerinin **fazlaları** vardı. Bu durum, dünya ticareti ile son buldu.

1930'lar: Deneme-Sinama Süreci

Altın esası, 1930'lara gelmeden önce terkedilmişti, ama yerine neyin konulacağını bilen yoktu. Bu süre, iktisatçılar **dalgalandan** döviz kurlarını kullanmayı denediler. Dalgalandan kur demek, ülkenizin parasını, serbest piyasada kendi değerini bulmak üzere bırakmanız demektir. Eğer mallarına büyük talep olan bir ülkeyseniz, yani ihracatçıysanız ve mallarınız isteniyorsa, o zaman sizden mal almak isteyen yabancılar paranızı kullanmak zorunda olduklarından, paranızın değeri, buna bağlı olarak, artacaktır.

Ekonomistlerin düşündükleri, eğer paranızı gerçek değerini buluncaya kadar dalgalandırmaya bırakırsanız, ondan sonra "sabitleştirebileceğiniz" ve değerini standardize edebileceğinizdi. Örneğin İngilizler, Britanya poundunu, değerinin serbest piyasada saptanması için bir süre, bıraktılar. Başka zamanlarda, çok ucuzladığı ve bu nedenle endüstrilerini işletecek, vatandaşlarına iş sahaları açacak ithalat yapamadıkları için, değerini dondurdular.

Deneme-sinama dönemi, 1930'ların Büyük Depresyonuna **denk geldi**. Ticaret her yerde azaldı. İşsizlik rakamları fırladı ve uluslararası pazarların gelecekleri hakkında şüpheler uyardı. Bu süreçte, iktisatçılar, ithalatın istenmeyen bir şey olduğunu, ihracatın artması gerektiğini söylemeye başladılar. Bu korkunç **kitle işsizliği** dönemlerinde, hükümetler olayların **tesirini azaltmak için önlemler almaya** çalıştılar. Bunu yapmanın bir yolunun, **ithalatı kesmek** ve mamulleri **yerli üretmek** olduğunu düşündüler. Çoğu ülkede, yabancılara karşı **önyargı kuvvetli** ve güçlü ve dünyanın her yerinde, kişinin sorunlarının

not and with the different degrees of inflation, there seemed practically no way of pricing various countries' good **vis-a-vis** others. Not only that, some countries had large foreign currency **deficits** and others had large **surpluses**. This situation ended in decreasing international trade.

The 1930's: Period of Experimentation

The gold standard was abandoned by the 1930's, but no one quite knew what to put in its place. For some time, economists tried using **fluctuating** exchange rates. Fluctuating exchange rate meant that you leave your country's currency to find its worth on the free market. If you are a country whose goods have a large demand, that is, you are an exporter and your goods are wanted; then foreigners who want to buy from you have to **USE YOUR MONEY AND THEREFORE THE VALUE OF YOUR MONEY INCREASES**. What the economists thought was that if you were to leave your currency to fluctuate until it found its real worth, then you could "fix" it, and standardize the value. The English, for example, left the rate of the British pound to be determined by the free market for sometime. At other times, they fixed it, because it became too cheap, and therefore they could not import enough to keep their industries going and employ their people. The period of experimentation **coincided** with the Great Depression of the 1930's. Trade was reduced everywhere. Unemployment figures soared, and there was doubt about the future of international markets. In this period, economists started saying that imports were undesirable and exports should be increased. In the terrible periods, of **mass unemployment**, governments tried to **take measures to alleviate** matters. One way of doing this, they thought, was to **cut back on imports** and produce the goods **domestically**. **Prejudice** against foreigners was a **potent** force in most countries, and the idea that one's troubles are due to an **influx** of cheap imports from abroad had a strong **appeal** to the **electorate** everywhere in the world. In the U.S. Americans used the slogan "Buy American."

No Country Is Independent

Most countries in the 1930's tried to reduce imports and to encourage exports in an effort to lower unemployment. If one country managed to reduce its imports, then its unemployment rate might be reduced because people would be put to work producing good at home to **replace goods formerly imported**. Other countries would find their exports falling and unemployment rising as a **consequence**. The world level of unemployment would not be reduced, for the first country's success in cutting unemployment would cause an increase in unemployment in other countries. If these countries then **retaliate** by reducing their own imports and trying to lower their unemployment by producing goods at home, the first country would find its exports falling and unemployment rising as a result.

It is during these years that the economists started thinking that when unemployment is due to **insufficient** world aggregate demand, it cannot be cured by measures designed to redistribute, among nations, the fixed and inadequate total of demand."

The policy of **discouraging** imports and encouraging

yurt dışından gelen ucuz ithal malları **akımı** olduğu fikri, seçmenlere çok **cazip** geldi.

Hiçbir ülke bağımsız değil

1930'lardan, ülkelerin çoğu, işsizliği azaltma gayreti içinde, ithalatı azaltmak ve ihracatı teşvik etme gayreti içine girdiler. İthalatını azaltmayı becerebilen bir ülkenin işsizlik oranı, **eski**den **ithal edilen** malları **ikame etmek üzere** (yerine koymak üzere) üretime yerleştirilen işçilerden dolayı azaltılabildi. **Bunun sonucu olarak** diğer ülkeler, kendi ihracatlarının azaldığını ve işsizlik oranlarının yükseldiğini görecektir.

Dünya çapında işsizlik azalmayacaktı, çünkü, kendi işsizlik oranını indiren ilk ülke, diğer ülkelerde işsizliğin artmasına neden olacaktı. Bu kez, eğer diğer ülkeler kendi ithalatlarını kısmak ve yerli malı üretmek suretiyle işsizlik oranlarını azaltmaya yönelerek **cevap verilerse**, birinci ülke ihracatının azaldığını ve işsizliğin yeniden yükseldiğini görürdü.

Ekonomistlerin, "İşsizlik, toplam dünya talebinin **yetersizliğinden** kaynaklanıyorsa; sabit ve yetersiz olan bu toplam talebi, birkaç ülkeye bölüştürme yolunda alınacak önlemlerle tedavi edilemez", diye düşünmeye başlamaları bu yıllardadır.

İthalatı **zorlaştırmak** ve ihracatı teşvik etmek politikası, **ithal vergileri, kotalar** (yani ithal edilebilecek malların cinsi ve miktarı üzerinde kısıtlamalar) ve **yasaklamalar** gibi finansman politikası araçları kullanarak sağlanabilir. Bu yollardan herhangi birisinin kullanılması, diğer ülkeler pasif kalıp (kendileri için başka önlemler alıp cevap vermedikleri sürece) işe yarayacaktır.

Bir ülke parasının değerini düşürürse ne olur?

İşgücünün önemli bir bölümü işsiz olan bir ülke, kendi parasının değerini düşürürse, iki şey beklenebilir: Birincisi, ihracat artacaktır ve ikincisi, yerli tüketiciler daha az ithal malı daha çok yerli malı alacaklardır. Bu değişikliklerden her ikisi de ülkede işsizliği azaltır. Diğer ülkeler hiçbir şey yapamazlar ise, bu politika başarıya ulaşır. Bir başka deyişle, eğer genel ekonomik durum iyi ise, dünyada kriz yok ise (1970'lerin petrol krizi gibi) veya ülke önemli bir dünya ülkesi değilse, politika başarıya ulaşır.

Ancak, Japonya gibi iktisaden güçlü bir ülkenin para değerini düşürmeye kalkıştığını **düşünün**. Ortaya iki sonuç çıkar, birisi Japon mallarının eskisinden daha ucuz olması ve Japonlar'ın eskisinden de fazla ihracat yapmaları ve ikincisi, (ithal mallarının fiyatları artacağından), **hammadde** ve diğer başka şeyler satan ülkelerin daha az satabilmeleri. Şimdi, Japonya ile ticaret yapan ülkeler **eski durumlarına geri dönmeye** çalışırlarsa, onlar da kendi paralarının değerini azaltmaya karar verebilirler. Böylece hepsi tekrar aynı duruma gelir. Dolayısıyla, kâğıt para sisteminde, eşleme (simultane) devalüasyonların etkisi yoktur.

Savaş Sonrası Durumu

İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra, **Müttefik** devletlerin temsilcileri, 1944'te, Bretton Woods, USA'da, dünya ticaretine **itim verecek, düzenli** bir kambiyo sistemi kurmak için bir araya geldiler.

Herkesin 1930'lardan öğrendiklerini sandıkları bir ders, dalgalanan para değerlerinin veya kolayca devalüe edilebilecek sabit kurların uluslararası **facialara** yol açtığı idi. IMF'yi gelecek sayımızda ele alacağız.

exports can be achieved by using instruments of financial policy such as **imports duties, quotas**, (that is restrictions on kind and volume of imports) and **prohibitions**. Use of any of these tools will work to decrease unemployment as long as other countries remain passive.

What If a Country devaluates?

If a country with a large portion of its labor force unemployed devalues its currency, two effects can be expected: first, exports should rise, and second, domestic consumers should buy fewer imports and more domestically produced goods. Both of these changes decrease the unemployment in the country. If other countries do nothing, the policy succeeds. In other words, if the general economic situation is good, and there are no world crisis (like the petroleum crisis of the 1970's), or if the country which is devaluating is not such an important world power, the policy succeeds.

However, **consider** an economically strong country like Japan devaluating. It would have two results; one is that Japanese goods will be cheaper than they have been and therefore Japanese exports will increase even more, and secondly, those countries which sell **raw-materials** and other things to Japan, will be able to sell less (because the price of imported goods would increase). Now, if the countries who are trading with Japan try to **restore** their positions, they may decide to devalue their currencies as well. So, they all are back in the same situation. Under a paper-currency system, therefore, simultaneous devaluation would have no effect.

The Post War Period

After World War II, representatives of the **Allied** nations met in Bretton Woods, U.S. in 1944, to set up a system of **orderly** exchange rates that would **boost** world trade. The International Monetary Fund (IMF or the Fund) was a product of this conference. One lesson that everyone thought they had learned from the 1930's was that a system of freely fluctuating rates or of fixed rates with easy devaluations was the road to **disaster** in international affairs. We will take up the IMF in our next issue.

to be continued)

WORD GAMES

Sözcük Oyunları

Nevzat ERKMEN, MA

New York Üniversitesi

Pedagoji Bölümü

WOMEN, MEN AND CITIES

Bu sayfadaki oyunlarda hepimizin çok iyi bildiğimiz isimler var. Ama oyun oynuyoruz ya! Tabii sağ kulağımızı sol ayağımızla, hem de arkamızdan kaldırıp belimizden iki kez doladıktan sonra göstermeye çalışacağız. Verilen sözcüklerdeki harflerin yerlerini değiştirerek ünlü bir kimsenin adını bulacağız. İpucu çizgiler, bize yardımcı olacaklar.

ÖRNEK: İşte size bir başbakan!
THAT GREAT CHARMER. Ya da!
GREAT HARM, HER TACT.

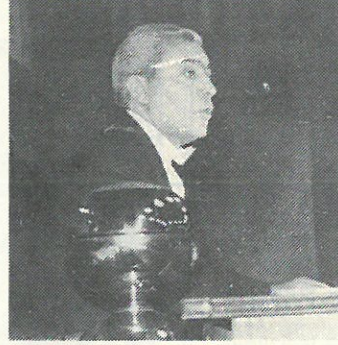
(Büyük harflerle yazılan iki cümlede de bu başbakanın adı -2 sözcük- birer kez geçiyor.)

ÇÖZÜM:

(MARGARET THATCHER)

Bu da başka bir başkan! Büyük harflerle yazılı İngilizce sözdeki harflerden bir ad (2 sözcük) çıkarılacak.

UNTACK'EM DEAN MARTİN!

Şimdi de bir başka başbakan!
TAKE ON JUNK!

SIX CITIES

Aşağıdaki parçada 6 Ortadoğu (Kıbrıs dahil) kentinin adı saklı. Bulun! (Kent adları Türkçe yazımlarıyla verilmiştir.)

ÖRNEK: JUMBO LUNCH

ÇÖZÜM: JUMBO LUNCH • BOLU

"HUMUS ULTIMATELY TURNS TO DUST." said the Professor. And added: "BLANK ARABS..."

Interrupting him, I asked: "WHAT'S THAT?"

"NEVER MIND, WHILE THE CHEETAH RAN, I SAW A PUMA GO SAFELY IN HER DEN."

I was so confused, I asked the Professor: "SIR, WHAT ARE YOU TELLING US?" But he didn't even hear me; and said:

"YES, I AM MANAGING THIS LESSON QUITE WELL, AM I NOT? AHA, 'LE PRINCE DE PROFESSEURS!' C'EST MOI!"

YAMPIRİ ÇEVİRİ

Siz başkalarının dediklerine bakmayın. Çeviri dediğin, böyle yapılır! Burada 4 ünlü kişinin adını (kimi durumlarda ünvanlarıyla birlikte) İngilizceye çevirerek veriyoruz. Yalnız, bu bölümün başlığından da anlamış olacağınız üzere, buradaki çevirilerimiz biraz değişiktir. Bir sözcüğün ya da bir sözcükteki hecelerin anlamlarının "literal" (sözcüğü sözcüğüne) çevirileri verilmektedir.

ÖRNEK: Ünlü bir yazarımızın adını ve soyadını veriyoruz;

FEWTRACK WHATAREYOU

ÇÖZÜM:

FEW = AZ
TRACK = İZ
WHAT ARE YOU = NESİN?

(Aziz NESİN)

1. HEADBLOOD MATCHSTONE

1. TOURGOUT SELFTAKE

3. OLD HEADLOOKINSTANT GREATWATER

4. OLD OUTWORKS LOOKMEMORY MISTERYOURCOUNTRY

Dear Judy

Happy New Year to you too!

I am rather upset by your last letter. I get the impression that in your case **dependence** is not one-sided. Frankly, I think that in spite of your best intentions, you don't want to face life on your own. When you come back from America, for example, did your mother move in because she wanted to, or because you seemed in need of company. Did you need consolation?

What I hope you will **straighten out** first in your mind is whether you are asking your mother to help you. It may well be that you both ask for her help and **reject it** at the same time. When you tell me that your mother was "apparently unaware" you wanted to be alone with your sorrow, I wonder why you did not simply tell her that you needed to **work things out** for your self. Your mother loves you and she is **concerned** for you. How else could she know what it was that you really wanted or needed? Instead of one difficult but **constructive** conversation, you were both subjected to a "month of agony."

Since you have asked me what I thought, I'll tell you. If you still think that she is "**oblivious of her actions**" THEN TELL HER WHAT YOU WANT HER TO KNOW. Otherwise, it will not be a month of agony, as you put it but years and years of it. If your mother has been hurt when you've tried to talk to her in the past, it's probably because you didn't know how to put it. Try to speak to her cheerfully, optimistically and not **defensively**. If you talk to her without anger and with real affection, you will probably find that she will agree. If not, then you must think about **saving her pain**. Make a schedule of talking to your mother and stick to it. Show her that you love her not out of duty, but out of friendship.

How's that coming from your **private** psychiatrist? Seriously, let me know how it's going. If I can be of any help, it'll make me happy. Say hello to your mother.

Love,

Mehmet

Letters to my Pen friend

Letters to my Pen Friend

«to get the **impression** of something» (**im'preʃn**) : bir şey hakkında belirli bir kanaata varmak
dependence (**di'pendəns**) : birisine onsuz yapamayacak kadar bağlı olmak
frankly (**fræŋkli**) : açıkça
«in **spite** of something» (**spəit**) : bir şeye karşın
«to do something on one's **own**» : bir şeyi kendi başına halletmek
«to be in need of company» : biriyle beraber olma gereksinimi duymak
consolation (**kən'sələʃn**) : teselli
«to **straighten out** something» (**streiten**) : bir şeyi düzeltmek yerine koymak

/to/ **reject** (**ri:dʒekt**) : red etmek, karşı koymak
/to/ **work things out** : bir şeyleri konuşarak halletmek
/to/ be **concerned** (**kən'sɜ:nəd**) : meraklanmak, kaygı duymak
constructive (**kən'strʌktiv**) : yapıcı
«to be **oblivious** of one's actions» (**ə'blivias**) : kişinin yaptığı işlerin veya hareketlerin farkında olmaması
defensively (**di'fensivli**) : yaptığı işten utanç duyarak
«to **save someone pain**» : birisini üzmemek
private (**'praɪvət**) : özel, kişiye mahsus
«Say hello to» :'na selam söyle

Paşazade

Kemal BİLBAŞAR

Bölüm 1

Güneş batalı iki saat oluyor. Henüz Batı'nın nefti aydınlığı ufukta sürükleniyor. Bu yarı aydınlık altında Değirmenyolu'nun evleri, kanlı gözlerle bakıyorlar birbirlerine. Denizden gelen ince meltem rüzgârı, hoparlörlerin yalılara söylediklerini dalga dalga Değirmenyolu'na taşıyor. Dereboyundaki kurbağalar bu melodilere tempo tutuyorlar. Garip bir doğa konseri karşılıyor geceyi.

Yıkık değirmenin çevresindeki bağlardan da, gün boyu sırtlarındaki küfelerle, İstanbul'un çeşitli semtlerine dağılarak, tutturabildiğine üzüm satmış olan Kastamonu'lu gurbetçilerin türküleri, memleket havaları yükseliyor.

Süleyman Efendi, asmaçardağının altında kurulu masada iki saatten beri içiyor. Yarın gaz dağıtılacağını muhtar katibinden duyduğundan, bu sevinçli haberin onuruna lüks lambasını yakıp çardağın çengeline asmış. Lambanın ak ışıkları ağaç yapraklarında yeşile boyanıyor, sonra sebze bahçesine dökülüyor.

Komşular, lüks lambasını da, kokusu buram buram mahalleye yayılan ızgara balık şölenini de Süleyman Efendi'nin evinde işlerin iyi gittiğine kanıt sayarlar. Evlerin kanlı gözlerinde fısıltılar duyuluyor:

"Yalan değilmiş demek Paşazade'nin işe girdiği haberi... Hinzır herif, her zaman

dört ayağı üstüne düşüyor."

Süleyman Efendi'nin karısı Nigar Hanımla topal kızı Mürüvvet yemeklerini çoktan bitirdiler. Ama Süleyman Efendi'nin keyfi tamam olmadan sofradan kalkmadıkları için masada oturuyorlar. Süleyman Efendi rakısını son kez başına dikip: "Artık yatalım hanım, geç oldu" demeden yerlerinden kımlıdayamazlar. Üstelik, rakıyla çenesi yağlanan ihtiyarın anlattıklarını da dinlemek zorundadırlar. Emekli olduğundan beri Süleyman Efendi'nin anlatacak yeni konuları olmadığından onlara hep eski günlerden söz açar, Paşa babasının konak yaşamını, kendisinin gençlik günlerini, Nigâr Hanımla evlenmelerini, meslek yaşamının coşkulu serüvenlerini anlatır.

Bu gece de: "Paşa babam", diye başladı söze, "Allah gani gani rahmet eylesin, keyfine düşkün, çevresindekilere takılmayı seven bir adammış. Trabzon'da, annemin hastalığı iyileştiği günlerden bir gün kupa arabasıyla hükümet konağına giderken, kaldırımdaki bir simitçi ilişmiş gözüne. Arabayı durdurmuş, seyisine gidip simitçinin tablasını devirmesini söylemiş. Seyis, başüstüne! deyip koşmuş, tablayı devirmiş, simitler ortalığa saçılmış. Gelip geçenler simitleri kapışmışlar. Simitçi ne yapacağını

bilemez, saçını yolup ağlarmış. Paşa babamsa bu manzara karşısında göbeğini oynata oynata gülermiş. Sonra simitçiği çağırıp elini öptürmüş, ziyasını karşılamak için bir kese gümüş mecidiye ihsan etmiş."

Süleyman Efendi, üzerinde ay-yıldız bulunan ağzılığından, yanaklarını çukurlaştırarak bir nefes çekti:

"Paşa babamın keyfi için simit tablasını devirip para ihsan ettiğini öğrenen simitçiler, onun her gün arabasıyla geçtiği yola dizmişler simit tablalarını. Paşa babam derdi ki: "Bu Trabzon uşakları nöbetleşe sıraya girip hergün benden bir kese bağış almayı akıl edemediler. Topu birden kaldırımlara dizildiler. Ben de onlara **nanik yaptım**."

Süleyman Efendi tatlı tatlı güldü:

"Akılmin erdiği zamanlarda hatırlarım, paşa babam hükümet konağından eve döndüğünde soyunup dökünür, sonra avluya iner, havuz başında tavlâ masasını kurdurur. Ermeni kahya Boğos Efendi'yi karşısına alır, bir parti tavlâ oynardı. Yenersen iki altın, yenilirse iki gümüş mecidiye verdiğinden Boğos Efendi her zaman paşa babama yenilirdi. Rahmetli tavlâyı utkulu bir kasılışla kapadı mı: "Bre Ermeni **madrabaz**, bin türlü oyun ve düzenbazlık bilirsin, ne hikmetse şu tavlâ

PAŞA'S SON

by
Kemal BİLBAŞAR

Part 1

It's been about two hours since the sun set. The **khaki** light of the West is **still adrift**. In this semi-darkness the houses of Değirmenyolu are looking at each other with bloody eyes. The gentle **western wind** from the sea is carrying in waves that which the amplifiers are telling the seaside houses. The frogs along the river bed are **keeping time** to these melodies. A strange concert of nature is welcoming the night. From the vineyards surrounding the **demolished** windmill rise the folk songs of the **guest workers** from **Kastamonu**, who had in day time, dispersed into Istanbul's various quarters and sold as many kilos of grapes as they could. Süleyman Efendi had been drinking for the last two hours, at the table set under the

vine pergola. Because he has been informed by the muhtar's secretary that there'd be kerosene distribution tomorrow, he has had the **vaporized oil lamp** lit and hung on the pergola hook. The white light of the lamp colors the tree leaves green and then pour on the vegetable garden. The neighbours consider both the lamp and the aroma of grilled fish spreading on the neighbourhood as evidence of the fact that things are going well at Süleyman Efendi's home. Whispers are heard in the bloody eyes of the houses: "So it is no lie that the paşa's son has found a job... Darned man, he **has always had it so good!**" Süleyman Efendi's wife and his **lame** daughter Mürüvvet, finished eating quite some time ago, but they can't leave the table before Süleyman Efendi is **through enjoying himself**. They can't move before Süleyman Efendi drinks up his rakı and says, "It's about time we go to bed, **misus**' it's late."

Not only that, they have to listen to what the old man, whose jaws by this time are well-oiled with rakı, has to say. Since retirement, Süleyman Efendi, when in need of new topics tells them of the old days; of his father, the paşa's life in the mansion, of his youth, of his marriage to Nigar hanım, the exciting adventures of his career.

This night too, he started with, "My father the Paşa, **may he rest in peace**, was a jolly man who liked playing jokes on people. One day, following my mother's **recovery**, as he was riding to the Governor's mansion in his **coupé** he caught sight of a simit-vendor. He had the coupé stop and asked his **groom** to go and turn the man's simit tray over. The groom blurted, 'Yes sir', ran and turned the tray over causing the simits to scatter every which way. People passing by, grabbed the simits. The simit vendor, not knowing what to do, stood pulling his hair out and crying. My father, on the other hand, had been laughing at this sight, moving his belly up and down. Then he called the simit vendor over, and having had his hand kissed, he gave a bag full of silver mecidiye to meet his loss. Süleyman Efendi, pulling his cheeks in, drew on his star and crescent decorated cigarette holder; "The simit vendors who heard that my Paşa father had a tray turned over just for fun and had given away a bagful of silver mecidiye, lined their trays along the road where he passed each day in his coupé. My father used to say, "These Trabzon boys have never learned to take turns lining up to get a bagful of donation from me each day. They have lined up altogether along the sidewalk, and I have thumbed my

oyununu bir türlü kıvıramazsın..." der, tavlayı kahyanın koltuğu altına sıkıştırıp, sonra entarisinin cebinden kesesini çıkarır, iki altın verirdi: "Hadi al şu iki sarı lirayı da yenilmenin acısını unutmaya çalış." Altınları alınca keyiflenen Boğos Efendi, türlü palyaçoluklarla Paşa babamı eğlendirirdi. Bir tanesi hiç hatırımdan çıkmaz: "Sabahleyin benim hanım ayak yoluna gittiyse, önce bana seslenir geri yanından: — Boğosss! Arkasından kızlarını oğlanlarını çağırır: — Miğirdiç, Alis, Hamparsum!" Paşa babam gülmekten yerlere serilirdi."

Süleyman Efendi, karnını tutarak uzun uzun gülerken Nigar Hanım:

"Aman efendiii," dedi. "Sen de bu menhus hikayeyi hep sofrada anlatırsın. İnsanın midesini bulandırmanın alemi var mı? Ööö."

Süleyman Efendi gülmeyi kesti: "Canım hikâye her yerde hikayedir. Sen Paşa babam kadar titiz olma... Kaç kez, içki sofrasında Boğos Efendi'yi çağırılmış, beylere, paşalara anlattırmıştır bu hikayeyi..."

Mürüvvet, babasının boşalan kadehini doldurdu.

Süleyman Efendi:

"Yoo, küçük hanım..." dedi, "Öyle acele etme!... Uykun geldiyse kalk, yüzünü yıka da gel!... Bu zıkkım ağır ağır, keyifle içilir. Meramın beni hemen zom etmek, ama ben daha o kadar ihtiyarlamadım. Seksen yaşında da içkiye dayanacağım. Dedem de, Paşa babam da seksenine kadar içkilerini içtiler."

Nigar Hanım, kınayan bir sesle:

"Hıh..." dedi. "Sen paşa babanın hep kötü yanlarını almışsın. Paşa bahtını da kuşansaydın ya..."

"Paşa babamın bahtını bana vermediği için Tanrıya bin şükürler olsun!..

Maazallah, o talih bizde olsa, halimizi köpekler yemezdi. Düşün bir kere..."

Devr-i Hamidi'nin ünlü bir Vali Paşası ol, bir derebeyi gibi yaşa, hükmet...

Vilayetin gelirini dilediğin gibi harca...

Konağında odalıklar, uşaklar, ayvazlar, kahyalar elpence divan dursunlar, gelen konuk beyler, paşalar günlerce, haftalarca en mutena yemeklerle ağırlansın... Kupa arabarla her geçtiğin yerde halk ayağa kalkıp selama dursun... Sonra bir hürriyet ilanı gelsin, başaşağı ol...

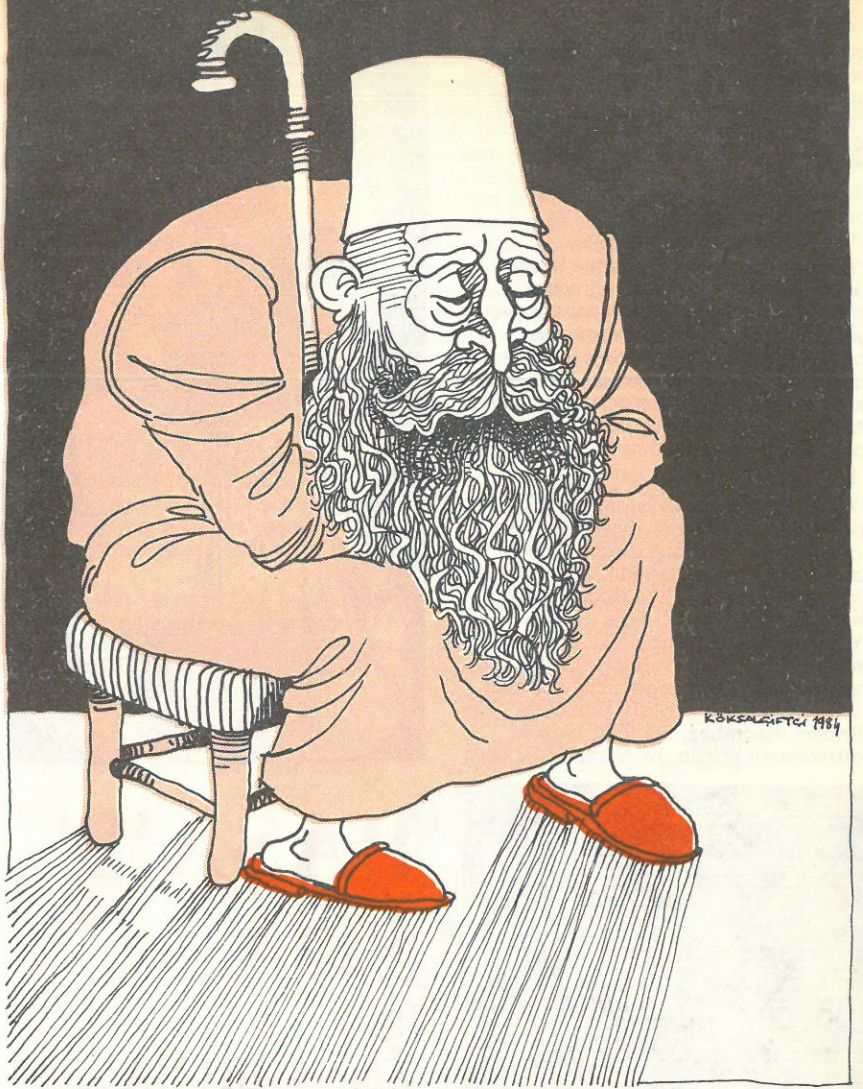
Beylerbeyi'ndeki küçük bir evden başka neyin varsa elinden alsınlar, devlet hizmetinden uzaklaştırsınlar, maaş bile bağlamasınlar... Kahrından ayaklarına inmeler insin... Ha, bu mu özenilecek talih? Yooo, Allah yazdıysa bozsun!.."

Karısı yanıt vermedi...

Süleyman Efendi, çatalını tabakta gezdirirken konuşmasını sürdürdü:

"Babamda talih olmadığı daha o debdebeli günlerinde belliydi. Sade annemin ona ettikleri yeter, babamın talihinden soğumak için. Annem sebebi hayatımdı, sever sayardım kendisini. Güzel kadındı, alimliydi da, velakin Çerkes'ti, merhamet nedir bilmezdi... Paşa babama ettiklerini hatırladıkça kin doluyor yüreğime... Hoş o da ettiklerinin cezasını çekti ya..."

Kızına döndü: "Sen baba-anneni iyi tanımazsın Mürüvvet, öldüğünde çok küçüktün daha... Bu gece annemin hayat hikayesini anlatayım da dinle, ibret al!"

Süleyman Efendi, uzun bir konuşmaya hazırlanır gibi toparlandı, Mürüvvet'in rakı doldurduğu kadehe su koyarak beyazlattı, sonra ağzına götürüp büyük bir yudum içti, deminden beri tabakta dolaştırıp meze topladığı çatalı ağzına götürdü.

O bu işle uğraşırken Mürüvvet'le annesi bakışıp belli belirsiz gülüştüler. Kim bilir kaçınıcı olacaktı baba-annesini onun ağzından dinleyişleri...

Daha şimdiden sıkıntısı basmıştı yüreğine Mürüvvet'in. Elinin tersiyle ağzını örterek esnedi. Allah vere de bu öyküden sonra yatmağa gitseydi babası...

Süleyman Efendi, ağız dolu:

"Esirciler..." diye başladı, "Baba-annemi Kafkasya'daki bir köyden almışlar, kaçırmışlar. Kardeşiyle birlikte köyün dışında, bir ağaç gölgesinde oynuyorlarmış. Ufukta bir toz bulutu belirmiş. İki atlı doludizgin çocuklara yaklaşmış. Hızlarını kesmeden, biri kardeşini, öbürü de kendisini eğilip kavramışlar, yamçıları altına sokmuşlar. Annem: 'Hayal ineyal hatırlıyorum,' derdi. 'Haydut herif, boğulmayayım diye arada bir yamçısını aralar, yüzümü havaya çıkarırdı, ben de o zaman anneciim! diye bağıırırdım.' Haydutlar bu iki küçük yavruyu Trabzon'a götürüp satmışlar. Annem oğlan kardeşini bir daha hiç görmemiş, ne olduğunu da öğrenememiş. Annemi çocuğu olmayan bir hakim satın

almış. Hakimin karısı, onüç yaşına değin annemi öz çocuğu gibi bakmış, büyüttmüş. Kınayla saçlarını boyayan bu iyi yürekli kadın, anneme hocalar tutmuş, hem okutmuş, hem ut, kanun çalmasını öğretmiş.

Ne ki bu mutlu yaşam çok sürmemiş. Günlerden bir gün Hakim Efendi sarayın hışmına uğrayıp Fizan'a sürgün edilince, evi dağılmış. Kınalı saçlı kadıncağız elinde avucundakileri satarak, küçük bir kira evinde yaşamlarını sürdürmeğe çalışmış. Annem çıkmaz bir yolda olduklarını görmüş, kurtuluş çaresini de bulmuş: 'Hanımcığım!' demiş, 'Siz böyle bir hayata alışık değilsiniz. Sıkıntı içinde acı çekmenize katlanamıyorum. Beni satın hanımcığım... Şimdilerde cariyeler çok pahalıya satılıyor. Elinize çok para geçer. Beni satarsanız hem siz refaha çıkarsınız. Hem de ben bugüne kadar bana yaptığınız iyiliklere karşı borcumu ödemiş olurum.'

Önce Mah-ı Nev'in satılmasına razı olmamış hanımı, ama satılacak başka bir şeyi kalmayınca, göz yaşları içinde helallaşarak, esir pazarına götürmüş annemi. Ana-evlat gibi ağlaşıp ayrılmışlar birbirlerinden... Annemi satın alan esirci kadın, onu İstanbul'a götürmüş. İşte bu esirci kadın, halanın baba-annesidir Mürüvvet..."

(sürecek)

nose at them.” Süleyman Efendi chuckled,
 “When I was old enough to understand, I remember my Paşa father coming home from the Governor’s mansion, changing into his household clothes, going down to the courtyard and having the backgammon table set by the pool. He’d have the Armenian **caretaker**, Boğos efendi, play one game of backgammon with him. Because he gave two pieces of gold when he won and two silver meciidiyes when he lost, Boğos efendi always lost against my father. As my late father closed the backgammon box boastfully, he’d say, ‘You Armenian scoundrel, you know all there is to know about a thousand and one games and numbers; yet you’ve never managed to learn this game of backgammon.’” He’d place the board under the caretaker’s arm, reach for his money bag in the pocket of his dress to give him the two pieces of gold: ‘Take these two golden liras and try to **console** yourself.’ Boğoz Efendi, all too happy to get his gold pieces, would entertain my Paşa father with all kinds of jests. I’ll never forget one of them. When my wife goes to the toilet in the morning, she first calls me from her behind, ‘Boğossss!’ Then she calls her sons and daughters: Miğirdiç, Alis, Hamparsum! My Paşa father would die laughing!”
 As Süleyman Efendi laughed, holding his stomach, Nigar hanım said, “But Efendi, you always tell this ugly story when we are at the table! What’s the sense in getting us nauseous? Ugh!” Süleyman Efendi cut short his laughter,
 “Come on, a story is always a story.

You can’t be more meticulous than my Paşa father was and yet he would call Boğos Efendi to the table and have him tell the story to beys and paşas.”
 Mürüvvet filled up her father’s glass. “Oh, no, young lady,” said Süleyman Efendi. “Don’t rush me! If you are sleepy, go wash your face and come back. This thing is to be drunk slowly and with pleasure. You mean to get me drunk quickly, but I am not that old yet. I’m going to withstand alcohol even when I’m eighty. Both my grandfather and paşa father drank until they were eighty.”
 With a disapproving voice Nigar hanım said:
 “Huh! All you have inherited from your Paşa father are his bad habits. Why didn’t you take his **lot** as well and wear it, while you were at it?”
 “Thank God, for not giving me my Paşa father’s **lot**! Got forbid, had we had his luck, we’d not be good enough for dogs to eat! Imagine, being a famous Paşa of Abdülhamid’s period! Live as feudal lords do, rule... Spend vilayet’s revenues as you see fit... Have **concubines**, maids, **footmen** and bailiffs at attention, have your guests the beys and paşas feast for days on the most extraordinary food, have people stand up to salute whenever you pass in your coupé and then have the declaration of freedom and go upside down. Have all your property, except for a small house in Beylerbeyi, taken away from you, be forced into retirement from government service and don’t even get a pension. Then suffer paralysis because you are so wretched. Hah!, Is that what you call an enviable lot? Oh, no, if this be written, let **God unwrite it!**”
 His wife did not answer. Süleyman Efendi kept on as he ran his fork over his plate.
 “That my father was not lucky was obvious even on his days of **pomp**. My mother’s doings were enough to have his luck depart from him. My mother was the reason for my birth. I used to love and respect her. She was a beautiful and attractive woman, but she was a Circassian and never knew what **compassion** is. I **grow vengeful** when I remember all that she did to my Paşa father. Not that she did not pay for it herself. He turned to his daughter. “You don’t remember your grandmother well enough. Let me tell you my mother’s story tonight, listen and learn.”
 Süleyman Efendi settled himself for a long talk; he poured water in the glass Mürüvvet had filled with rakı, brought it to his lips, drank a swallow and placed the meze that he was

collecting on his fork, into his mouth. As he was busy with all this, Mürüvvet and her mother looked at each other, and giggled almost **imperceptibly**. Who knows how many times they had heard this story of the grandmother. Mürüvvet was already bored. She covered her mouth with the back of her hand and yawned. If only God helped and he went to bed after this story.

Süleyman Efendi, his mouth full, started saying, “Slave merchants, had stolen your grandmother from a village in the Caucasus, had kidnapped her. She had been playing with her brother outside the village in the shade of a tree. All of a sudden there was a cloud of dust, and two horsemen galloped towards the children. Without slowing down, they knelt down, caught a child each and pushed them under their jackets. My mother used to say, “I barely remember them. Every now and then the bandit would open up his jacket and let me breathe so that I wouldn’t suffocate, and I would cry “Mother!” The bandits took these two children to Trabzon and sold them there. My mother never saw her brother again and did not know what happened to him.

My mother was bought by a judge who had no children. The judge’s wife looked after my mother as though she were her own child, up until she was thirteen years of age. This good woman who put henna on her hair employed teachers for my mother; She had her learn to read and write and to play the kanun. But this happy life did not last very long. One day, the judge efendi had angered the Palace and was banished to Fizan and his household was dispersed. The nenna-haired lady sold whatever she had and tried to make do in a small rented house. Mother saw that they were in a bad way, and told her, ‘My lady, you are not fit for a life of this kind. I can’t stand to see you suffer so. Sell me, my lady. Woman slaves fetch high prices nowadays. You’ll have plenty of money and I will be able to pay you back for all that you have done for me.’”

The lady at first did not agree to the sale of Mah-ı Nev, but when she had nothing more left to sell, she took my mother to the slave market, both in tears, each asking the other for forgiveness. They carried on like a true mother and daughter as they parted from each other. The woman slave merchant who bought my mother, took her to Istanbul. That slave merchant is the grandmother of your aunt, Mürüvvet.”

(to be continued)

POSTSCRIPTS

• Geçen yaz Kıbrıs'taydım. Kıbrıs ağzı, İstanbul ağzından oldukça farklı olduğundan, Kıbrıslı Türk arkadaşarımla ben birbirimize takılıp duruyorduk. Biri "Ben gideyim" yerine "Ben kaçayım" demeye görsün, hemen yapıştırıyorduk, "Kaçma, Allah'ın emriyle git!" İstanbul Türkçe'si konuştuğumuzdan dolayı biraz da üstünlük taslamış olsak gerek ki, arkadaşın babaannesi taşı gedigine

oturtuverdi bir gün. Bizim kim olduğumuzu soran komşusuna, "Türkiyeli'dir onlar, anlamam mı?" deyiverdi. "Duyman mı yalvarır gibi konuşurlar!" Düriye nine, "Yapar mısın? Lütfen?" gibi "inceliklerden" hiç hoşlanmıyordu anlaşılın.

Ahmet Altan, İzmir

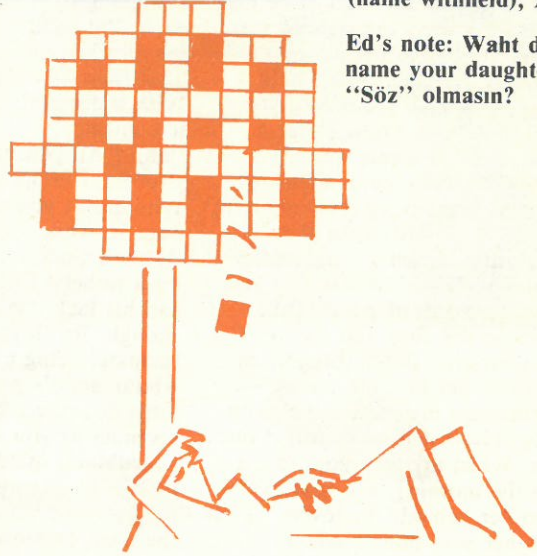
• Sözcük oyunları are great!

As avid cross-word puzzlers, my husband and I race to get our hands on those little black and white squares each month. But, **Bizim English's** June

puzzle will always be a little special. My doctor really laughed as I made a courageous attempt to complete it while our daughter was being born. I promise you that it eases pains!

(name withheld), Ankara

Ed's note: Waht did you name your daughter? "Söz" olmasın?

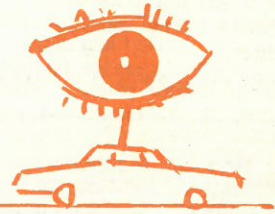
• On a recent train journey I was fascinated to note a little sign which said: "In emergency, use hammer to break windows." The hammer was in a glass-fronted box on the carriage wall and it was secured by 12 screws. I spent the rest of the journey wondering how to get the hammer out from behind its glass-fronted box...

İlker Hasan, Lefkoşa

• Popular Science adlı bir American dergisinde, trafik polis radarlarına karşı uyarıcı bir cihaz reklamı gördüm. Otomobile takılıyor ve polis radarına karşı uyarıyor. Nasıl işler anlamadım. Hem polis radar koysun, hem de böyle cihazların satılmasına izin versinler.

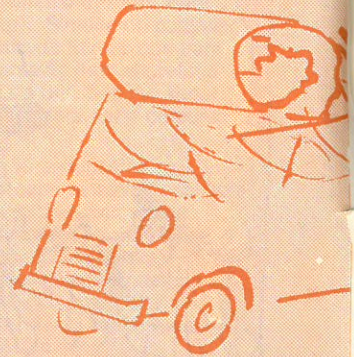
Ferhat Önen, İstanbul

Ed's note: Kimbilir, belki de temel amaçlarını düşünüyorlardır. Maksat polisin ceza kesmesi değil de, sürücülerin daha yavaş gitmesiye, arabalara takılan uyarıcı cihazlar da, hız kesmeyi sağlayacağından aynı kapıya çıkar diye düşünebilirler.

• İş yerim Topkapı'da, evim Mecidiyeköy'de. Sabah akşam minibüslere binmek zorundayım. Topkapı'ya işleyen minibüsler belirli olduğundan artık herkes herkesi tanır oldu. Biz yolcuların binmemeye gayret ettiği bir minibüs var. Binmek istemeyişimizin nedeni de sahibinin normal tarifeden her zaman beş lira daha fazla istemesi. Bu çoğu zaman kavgalara neden oluyor, gene de çaresizlikten bindiğimiz oluyor. En çok kavga eden de okuyucularınızdan bir eczacı arkadaş. "İşin beş lirasında değilim, tavıra kızıyorum" diyor. Bir gün gene aynı dolmuşta, on lira fazla uzattı. "Üstü kalsın" dedi. Tahmin ettiğiniz gibi kavga başladı. Bu defa da, muavin paranın üstünü vermeye çalışıyor, arkadaş almıyordu. Şoför de, "Biz hakkımızdan fazlasını almıyoruz" gibisinden bir laf edince, bütün minibüs gülmekten kılırdık.

İşıl Öcal, İstanbul

• My cousin who works in Holland told me that they never closed the curtains in the evening, nor did anybody else. "It's considered very rude," he said, "and it looks suspicious. you might be doing all sorts of things behind those closed curtains." Was he kidding me?

Hüseyin Alaçam, Ankara

Ed's note: We wouldn't know. What we wonder is what happens when you do "all sorts of things?"

• Tüyap's Second İstanbul book-fair was a big success indeed. But I think I should protest the way small children are treated in the fair. I've seen many a child bundled over or hit in the face by book-lovers in too much of a hurry to have their books signed. What is even worse is that they never pick up or comfort the child they've

injured, but usually just glare at him as though it had no right to be there.

Hülya Menteş, İstanbul

Ed's note: We saw one man beat up a child! The reason? He was drawing on the brand new books he had bought for his own children! Strange way of demonstrating love of books don't you think?

• I am a divorced woman with a seven year old daughter. I live with her and her old-nanny. The flat we were renting was sold about three months ago and I started looking for a new one. After searching for a long time, I found one that seemed reasonable, so I started talking to the owner who was a woman in her fifties married to a doctor, she told me. After inquiring what I did, how much I earned, etc., she seemed to be satisfied, but learning that I was not married, she suddenly wanted to

know: "Do you have any boy friends?" to which, I replied, "Do you?" and "You see, I can't stand home-owners who have boy friends. They fight with their husbands and I hate the noise." Before she knew how to answer, I was back in the car where my daughter was waiting for me! Can you imagine the rudeness of some people?

(name withheld) İstanbul

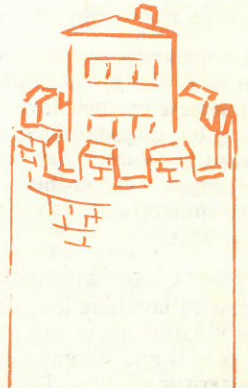
Ed's note: I wouldn't call it "rude", I would call it "slandrous!"

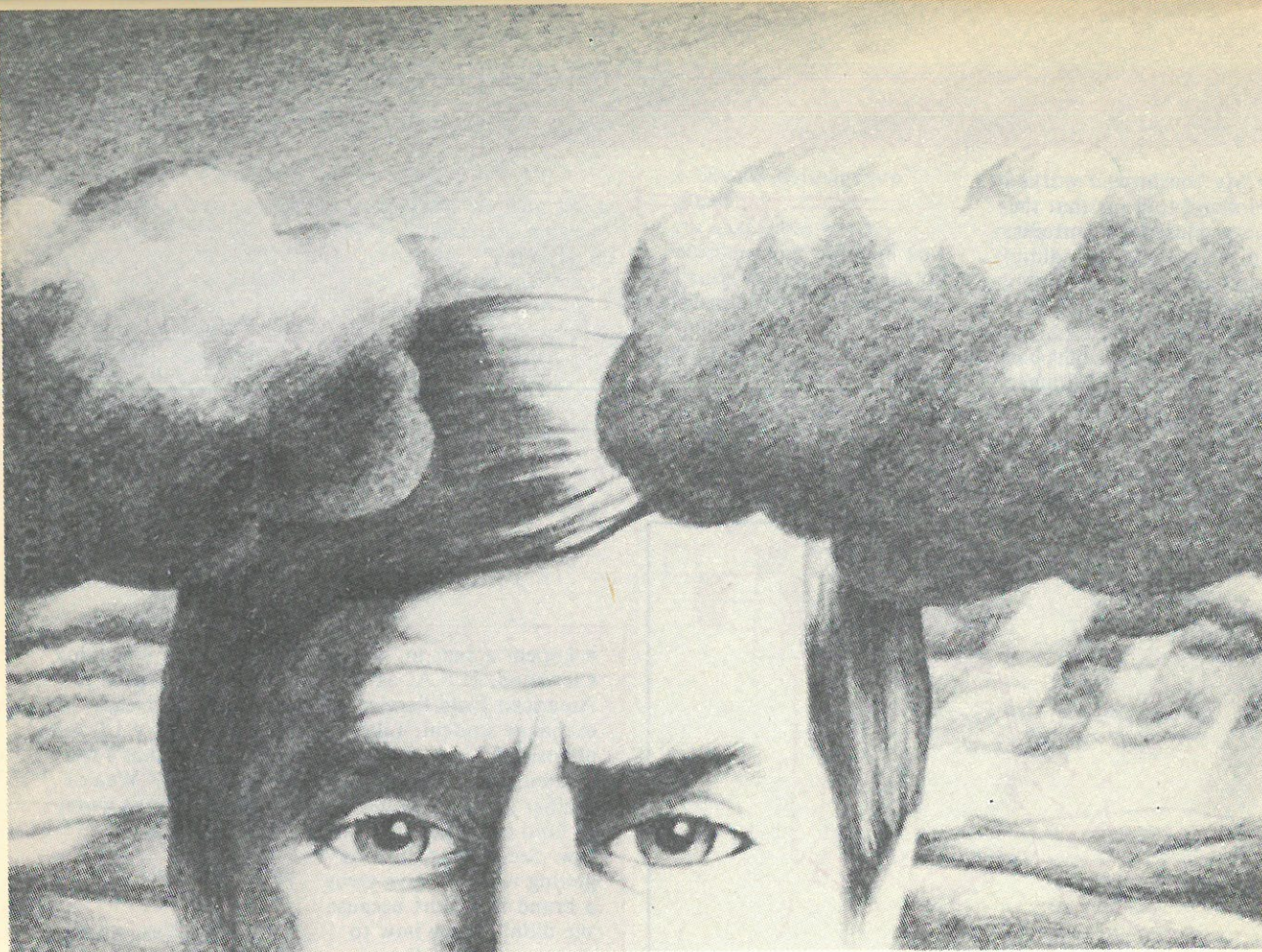
Başınızdan geçen,
garipsediğiniz
olayları bu
sayfalara yazın!
Yayınladığımız her
postscript için 100
TL! (P.K. 462, Şişli,
İstanbul)

said, "Don't you think that you may need it someday?" "Need?" she was surprised, "I'll never need a skirt that's too long for me." Wealth works in strange ways, don't you think?

(name withheld), Ankara

Ed's note: Yes, we do indeed.

THE ARABESQUE ATTITUDE

or

If You Can't Take Care of Yourself, Who Can?

Whether the so-called "arabesque" is a **genuine trend** in popular music, or simply a "**degeneration**" of what is **essentially** Arab music, is one of the live issues of the musical world. We are not about to **discuss** its merits or shortcomings. We will, instead, have a few words on the underlying philosophy of **lyrics**.

Most popular arabesque songs are about men who **lavish unstinting love and kindness** on their lovers and get nothing but ungratefulness and **poor** treatment in return. They, naturally, **feel wronged**, express their disappointment, and complain to their Maker.

Now, we wonder, whether this business of lavishing love on others and not caring about one's own happiness is not becoming a national characteristic of ours. Think about our mothers who are ever-willing to

sacrifice for their children, husband, family, neighbours, etc. They think that "being good to themselves" is selfish. They are not the only ones who think that way; the **chances are** the neighbours are of the same opinion.

Now, if you were to ask your mother why she didn't **pamper** herself, she'd probably tell you that she's simply too busy. **After all, she has you**, your sisters and brothers, your father, the house and the cooking and the family. All these **require** time and all She has for herself is seven hours and and that's spent in bed. There is not time, she'll tell you, to **indulge** in the simple pleasures that life can offer, like a walk or **sitting around** and listening to Münir Nurettin records. Psychologists say that this "no time" **plaint** is pure **punk**. The real problem is that most of us do not feel worthy of **good treatment**. **So much so**, that seeking out our own comfort makes

THE
COMMUNITY

Live Issues!

us feel **selfish** and therefore **guilty**. Maybe this reaction goes back to our childhood days when, **taking cues** from our parents, we learned that once we became adults we became the givers of this world. We all had mothers who served their own food last, always choosing the **least desirable** portion. Who has ever heard of a mother eating the leg of the chicken? They **all settled** for the wings and the best parts went to the rest of the family.

Now the question is whether many years of economic shortages deficiencies in our educational standards, the movement from villages into the metropolitan centers and the problems this movement **involves** cause a sense of "unworthiness" which snows itself in **self-denial**.

No doubt, all these are factors which contribute to the "arabesque" attitude. However, the individual can learn to give him or herself the same love and warmth that she or he gives to others. To learn the skill of pleasing one's self requires first and fundamentally a little forethought. There are a number of **pleasures** that can fit easily and economically into a busy work or school day. For instance, in the morning, one can try go get up a little earlier. That my sound a ridiculous way of **being good to one's self**, but not if you prepare a breakfast tray, carry it back to the living room, turn on your cassette player and read the fresh newspaper. Mornings like this can help you **get through** a rainy February day's **heckling** on buses and at work. Similarly, what's stopping you from coming home with a bouquet of **hyacinths** for your bedside, having a bath, putting on a **fresh** nightcoat and **curling up** with a novel? Who says hot cocoa and biscuits are for the children only?

Does all this sound **too self-indulging**? It shouldn't. The issue here, **after all**, is the conservation of one's self. How does a **busy** person not only survive a busy and **trying** life, but enjoy it? The answer, say the psychologists, is not to go "**arabesque**", but to treat oneself kindly. Treat yourself as well as you'd treat your best friend.

Parents and Children

Not only in **closely-knit**, large family societies such as ours, but in highly industrial countries like Sweden and the U.S., relations between parents and their grown-up children are problematic. At the **core** of the problem is the fact that young

children **need** their parents for everything but, as they grow up, the children need their love only. The question is whether the parents can love their grown-up children as much as they loved their little sons and daughters.

Most children have love-hate entanglements with their parents that leave them **in knots**. They try to please, but their parents that leave them **in knots**. They try to please, but their actions are never enough. And so they hate them for being **impossible to satisfy** and themselves for **bothering to try**. The problem is intensified when the children have **struck out** on their own before the parents are ready to let them go. Often enough, the result is that just when the grown-up children may need **moral support** for all the risks they are taking with the **outside-world** and careers and all the important and difficult choices that lie **ahead**, their parents respond by being critical, **demanding, pushy** and, in some cases, even jealous and **vengeful**. Clothes, jobs, finances, politics, religion, social life and in short everything: parents-know-best. They believe, of course, that they help -the same thing they've been doing all through their children's lives. They have the **utmost confidence** in their advice and give it because they feel it is their duty to do so. What can children who face this situation do? Some simply take flight move to schools or jobs away from their **hometown**. The price is, however, very high: they leave everything and everyone they love behind as well. It's like self-exile. Others choose to stay and fight. The fights can be **bitter** and parents end up having **nervous breakdowns**. What lies behind choosing this kind

TOPLUM Güncel Sorunlar!

ARABESK YAKLAŞIM

ya da
siz kendinize
bakamazsanız,
kim bakabilir?

Müzik dünyasının güncel sorunlarından birisi, "arabesk" denen /şeyin/ yaygın müzikte **ciddi bir akım mı yoksa** esasen Arap müziği olan bir şeyin, basit bir "yozlaşması" mı olduğu. Arabesk müziğin **övgüye değer yanları** veya **eksiklikleri üzerinde duracak** değiliz. Onun yerine, **şarkı sözlerinin** altında yatan felsefe ile ilgili birkaç laf edeceğiz.

Yaygın arabesk şarkıların çoğu, sevgililerini **kayıtsız şartsız aşk** ve **şefkate gark eden** ve karşılığında nankörlük ve **kötü muamele** gören erkeklerle ilgilidir. **Haksızlığa uğradıklarını**, doğal olarak hissederler; **düş kırıklıklarını** ifade ederler ve Yaratıcı'larına şikayet ederler.

Şimdi merak ettiğimiz, bu, başkalarını aşka gark etme ve kişinin kendi mutluluğuna aldırması işinin, bizim ulusal niteliklerimizden biri olmaya başlayıp başlamadığı. Çocukları, kocası, ailesi, komşuları vb. için, her zaman **kendinden vermeye** hazır olan annelerimizi düşünelim. "Kendilerine karşı şefkatli olmanın" bencillik olduğu kanaatindedirler. Böyle düşünenlerde sadece onlar değildir, ve **büyük ihtimalle** komşular da aynı fikirdedirler.

Şimdi eğer annenize, niye kendisini **hoş tutmadığını** soracak olursanız, size muhtemelen sadece çok meşgul olduğunu söyleyecektir. **Daha ne olsun, başında siz varsınız**, kızkardeşleriniz, erkek kardeşleriniz, babanız, ev, yemek pişirme ve aile var. Bütün bunlar zaman gerektirir ve kendisine ait olabilecek sadece yedi saati vardır, o da yatakta geçer. Bir yürüyüş veya tembel tembel oturup Münir Nurettin plakları dinlemek gibi, yaşamın sunabileceği basit keyiflere **dalmaya** vakit olmadığını söyleyecektir.

of **confrontation** is deep-rooted feelings of superiority to parents. After all, the younger generation feels that they know all there is to know about the past and more! However, this sense of superiority keeps them from enjoying their parents, which is what they want most of all. Although it may seem to children that there are only two **options** in dealing with their parents that is, flight or flight there is a third alternative **working things out**. Hard as it may be to believe, this is possible, but not easy.

The thing to do is to accept the fact that parents will not change. The children have to ask themselves whether they can accept their parents as they are and also ask themselves whether they love their parents. If the answer is yes, they love their parents, but at times do not like them, then they must remember that there is no one they like all the time. Not only that, chances are that the parents feel the same way about their children; that they love them, but do not always like them. A parent may like lots of things about his child but not some others. So what's so difficult about taking some advice without getting **huffy**?

The fact is, sometimes parents and children **get on each other's nerves** and that is not so bad. As a matter of fact, it is **perfectly** normal. There are no perfect parents or children. The thing to do is to find the traits children are glad that their parents have and chances are that they'll find that they have them themselves too. The next thing to do is to enjoy those traits in parents and the ourselves.

Introducing a Future Daughter -in-law

One of the more troublesome encounters with parents **occurs** when a future son or daughter-in-law is taken home for the first time. The first visits between the **beau** and family can be a nightmare. Whether it will be depends on a number of factors: the child's relationship with her parents, the parents in general (some people extend open arms to all visitors; others' instinct is to protect the family circle from all "outsiders") and the child's relationship with her beau.

Obviously, some of these factors never change. If the parents, for example, are **wary** types, there is no way they can become "**friendly**". Or, if the parents think that their child is too young or not-ready for marriage, the presence of a new "loved" one in their lives will not cause parental happiness.

But there are also things that can be controlled and simple actions that can make the whole encounter **go more smoothly**. For example, a mother, forewarned, will not proudly serve hamsi pilavi to a fanatic fish-hater! Or a father, given advance notice will not turn purple over the visitor's plans to vote for the opposition. A beau, well-briefed, will know enough not to take a mother's refusal to look him in the eye as a personal **affront**.

Children can learn to make things easier for their parents. For instance, if her future daughter-in-law brings flowers to a mother, she will be **ahead of the game** before she even opens her mouth. It's wise to remember **that** unless one is absolutely certain that everyone agrees on each issue **facing** the state, nation and world, politics are best not discussed and **that** drinking at the table **leads** to trouble.

It is also true that time tends to make things easier. Time changes people; time changes parents. **Somewhere along the line**, a father learns to look at his prospective son-in-law in the eye and a mother learns to **manage** a pleasant conversation with her daughter-in-law. And most of all, time changes situations; when a daughter is 21, parents may welcome only a beau who is rich, **clean-cut, brilliant, handsome, polite** and a medical student. By the time she is 30 and still single, even a very ordinary "**nice**" boy may find her parents waiting with both arms wide open at the front door.

TOPLUM Güncel Sorunlar!

Psikologlar, bu "zaman yok" **feryadının** düpedüz **boş laf** olduğunu söylüyorlar. Esas sorun, pek çoğumuzun /kendimizi/ iyi bakılmaya layık görmemimizde. **O kadar ki**, kendi rahatımızı aramamız, bizim, **bencil** ve dolayısıyla **suçlu** hissetmemize neden oluyor. Bu tepki belki de, anne-babalarımızdan edindiğimiz işaretler uyarınca, büyüdüğümüz zaman dünyanın vericileri olduğumuzu öğrendiğimiz çocukluk günlerimize kadar uzuyor. Hepimizin kendi yemeğini en son servis yapan ve her zaman **en istenmeyen** parçayı seçen annelerimiz vardı. Tavuğun butunu yiyen bir anne hiç duyulmuş mu? Hepsi kanatlara **razı olurlar** ve en iyi parçalar ailenin geri kalan kısmına giderdi. Şimdi sorun, yılların ekonomik kısıtlamaları, eğitim standartlarımızın **istenilenin çok altında bir düzeyde olması** ve köylerden yoğun nüfuslu merkezlere olan hareket ve bu hareketin içerdiği problemlerin bir "değersizlik" / veya layık olmama/ duygusu yaratarak, **kendini kapıp koy verme** şeklinde ortaya çıkıp çıkmadığı.

Kuşkusuz, bütün bunlar, arabesk tavrın **ortaya çıkmasına yardımcı** olan faktörler. Bununla beraber kişi kendisine, başkalarına verdiği sevgiyi ve sıcaklığı vermeyi öğrenebilir.

Kendini memnun etme hüneryi, öncelikle ve esasında, biraz düşünmeyi gerektirir. Meşgul bir iş veya okul gününe kolayca **sıkışabilecek**, hesaplı, birçok **keyifli şey** vardır. Örneğin, insan sabahları biraz daha erken kalkmaya gayret edebilir. Bu, bir kahvaltı tepsiyi hazırladığınız, oturma odasına taşıyıp, kaset çalarınızı açıp, taptaze bir gazete okumadığınız zaman, **kendinize iyi davranmanın** çok saçma bir biçimi gibi gelebilir. /Ne var ki/ böyle sabahlar sizi, yağmurlu bir şubat gününde, otobüslerde ve işteki **itiş kakışlardan** /sinirlenmekten/ koruyabilir. Aynı şekilde sizi gece eve yatağınızın başucuna koymak için bir demet **sümbülle** gelmekten, bir banyo yapıp, **temiz** bir sabahlık giyip, elinizde bir roman, kıvrılmaktan alakoyan nedir? Sıcak bir kakao içeli ne kadar oldu? Ve niye içmeyesiniz? Sıcak kakaonun ve bisküvinin sadece çocuklar için olduğunu da kim söyledi? Bütün bunlar size **sefa-düşkünlüğü** gibi mi geliyor? Gelmemeli. Buradaki konu, **sadece**, insanın kendisini kollaması. **İşi başından aşkın** bir insan, **olaylarla dolu** ve zor bir yaşama başka nasıl **katlanabilir** ve keyif alabilir? Sorunun cevabı, diyor psikologlar, arabeskleşmemek ve kendine iyi davranmakta. Kendinize, en iyi arkadaşınıza davrandığınız gibi davranın.

ANNE-BABALAR VE ÇOCUKLAR

Sadece bizim gibi birbirine bağlı ve büyük aile toplumlarında değil, İsveç ve Birleşik Devletler gibi yüksek düzeyde endüstri toplumlarında da, anne - babalar ve yetişkin çocukları arasındaki ilişkiler problemli. Sorunun kaynağında yatan, çocukların/başlangıçta/ebeveynlerine her şeyde **muhtaç olmaları**, fakat büyüdükçe, sadece sevgilerine gereksinim duymaları. Yanıtlanması gereken soru, anne ve babaların yetişkin çocuklarını, küçük oğulları ve kızları kadar sevip sevmeyecekleri.

Çocukların çoğu, anne-babaları ile kendilerini **açmazlara sürükleyen, karmaşık ilişkiler** içinde. Memnun etmeye çalışıyorlar fakat yaptıkları hiçbir zaman yeterli değil. Dolayısıyla onlardan **memnun olmalarına imkan olmadığı**; kendilerinden de **boşuna zahmet ettikleri** için nefret ediyorlar.

Çocuklar, aileleri onları bırakmaya hazır olmadan önce **kendi yollarına gittikleri zaman, sorun daha da yoğunlaşıyor. Sonuçta, çoğu zaman yetişkin çocuklar evin dışında göze aldıkları riskler, meslekleri ve gelecek yıllarda yapmaları gereken bütün önemli ve zor seçimlerle ilgili manevi desteğe en çok ihtiyaç duydukları zaman ebeveynleri, eleştirmek, birtakım taleplerde bulunmak, saldırganlaşmak** ve hatta bazı durumlarda kıskançlık ve öç alma duygularıyla tepki gösteriyorlar. Giyim kuşam, iş, mali durumlar, politika, din, sosyal yaşam, kısacası her şeyi annebaba-en-iyi-biliyor. Tabii ki, yardım ettiklerine - çocuklarının yaşamı boyunca yaptıkları inanıyorlar. Nasihatlarına **güvenleri sonsuz** ve görevleri olduğuna inandıkları için nasihat ediyorlar. Böyle duruma karşılaşan çocuklar ne yapabilirler?

Bazıları kaçıyor. Oturdıkları şehirlerden uzaklardaki okullara veya işlere giriyorlar.

Ne var ki, bunun bedeli çok yüksek: Sevdikleri herkesi ve her şeyi de geride bırakıyorlar. Kendi kendini sürgüne göndermek gibi. Diğer başkaları, yerlerinde kalıp kavgaya etmeyi yeğliyorlar. Kavgalar **tatsız** olabilir ve ebeveynler sonuçta sinir krizleri geçiriyorlar.

Bu tür bir **yüzleşmeyi** seçmenin **derinlerinde yatan**, anne babaya karşı duyulan üstünlük hissi. Zaten genç kuşak, bilinmesi gereken her şeyi ve hatta daha fazlasını bilmiyor mu? Oysa, bu "üstünlük" duygusu, onların anne ve babalarından keyif almalarını engelliyor ve aslında en çok istedikleri de bu. Her ne kadar çocuklara, anne babaları ile halleşmenin ikiden fazla seçeneği -yani kavgaya etmek veya kaçmak- yokmuş gibi görünüyor da, bir seçenek daha var; /o da/ olaylara **çözüm getirmek**. İnanması çok zor olmakla beraber, bu kolay değil ama mümkün.

Yapılacak şey, anne ve babaların değişmeyeceğini kabul etmek. Çocuklar kendilerine büyüklerini olduğu gibi kabul edip edemeyeceklerini ve ayrıca, onları sevip sevmediklerini sormalılar. Cevap, evet büyüklerini seviyorlar ama bazen hiç hoşlanmıyorlar ise, o zaman, her zaman

için beğendikleri hiç kimsenin olmadığını (her yönüyle beğendikleri hiçbir kimsenin olmadığını) hatırlamaları gerekir. Dahası, büyük ihtimalle büyükler de, çocuklarıyla ilgili aynı hisleri duyuyorlar, onları seviyorlar ama her zaman beğenmiyorlar.

Bir anne veya baba, çocuğunun pek çok şeyini beğenebilir, bazı şeylerini de beğenmeyebilir. Öyleyse, **öfkelenmeden** biraz nasihat dinlemenin zorluğu nerede?

Doğrusu şudur ki, büyükler ve çocuklar bazen **birbirlerinin sinirine dokunurlar**, ve bu hiç de o kadar kötü bir şey değildir. Dahası, **tümüyle** normaldir. Ne mükemmel büyükler, ne de mükemmel çocuklar vardır. Yapılacak şey, çocukların büyüklerinde olmasından memnun oldukları **nitelikleri** saptamalarıdır ve büyükler olasılıkla bu niteliklerin kendilerinde de olduğunu göreceklerdir.

Bundan sonra yapılacak şey, büyüklerimizdeki o kendimizdeki o niteliklerden keyif almaktır.

GELECEKTEKİ GELİNLERİNİ TANIŞTIRMAK

Büyüklerle en zorlu karşılaşmalardan biri, gelecekteki bir gelin veya damadı eve ilk getirişte **ortaya çıkar. Sözlülerle** ailenin ilk tanışmaları bir kâbushaline gelebilir. Böyle olup olmaması birkaç şeye bağlıdır: Çocukların büyükleri ile ilişkileri, büyüklerin genel tavrı (bazı insanlar misafirlerine kollarını açarlar, diğerlerinin aile çevresini "yabancılardan" koruma içgüdüleri vardır) ve çocukların sözlüleri ile olan ilişkileri. Bu faktörlerden bazılarının asla değişmeyeceği meydandadır. Örneğin, büyükler **içe dönük, ihtiyatlı** tiplerse, "**canayakın**" olmalarına imkan yoktur. Ya da, anne baba, çocuklarının daha çok küçük ve evliliğe hazır olmadığı inancındaysa,

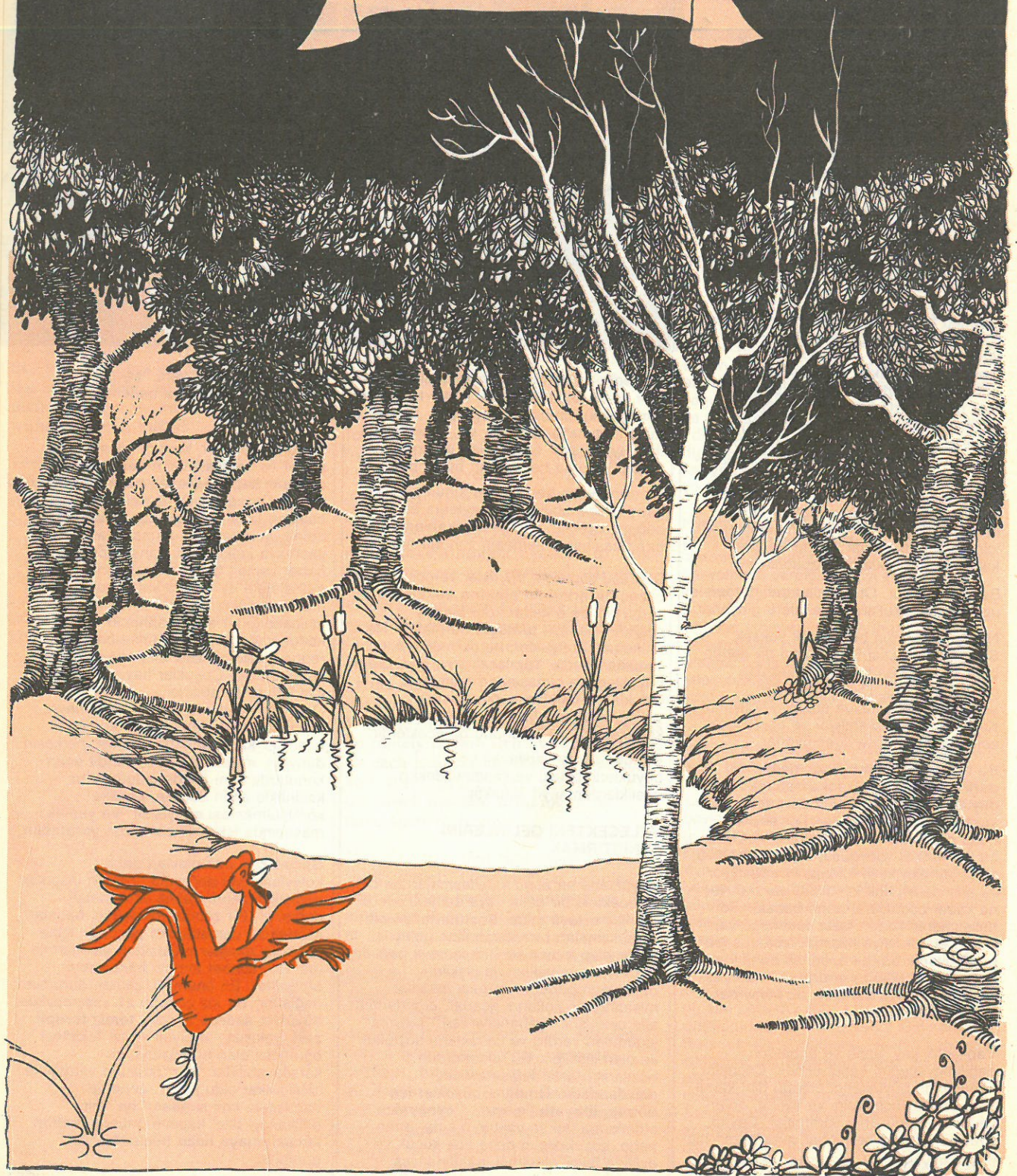
yaşamlarına giren yeni "sevgili", ebeveynsel mutluluğa neden olamayacaktır.

Bununla beraber, kontrol edilebilecek şeyler ve karşılaşmanın daha yumuşak olmasını sağlayabilecek basit hareketler vardır. Örneğin, uyarılan bir anne, balıktan fanatik bir şekilde nefret eden birine, gururlanarak hamsi pilavı servisi yapmaya kalkışmaz! Daha önceden haber verilen bir baba, misafirin muhalefete oy vereceğini duyunca mosmor olmaz. Ve, durumun iyice açığa çıktığı bir sözlü, annenin onunla konuşurken gözlerinin içine bakmayı reddetmesini, kişisel bir hakaret olarak kabul etmez. Çocuklar hayatı, büyükleri için kolaylaştırabilirler.

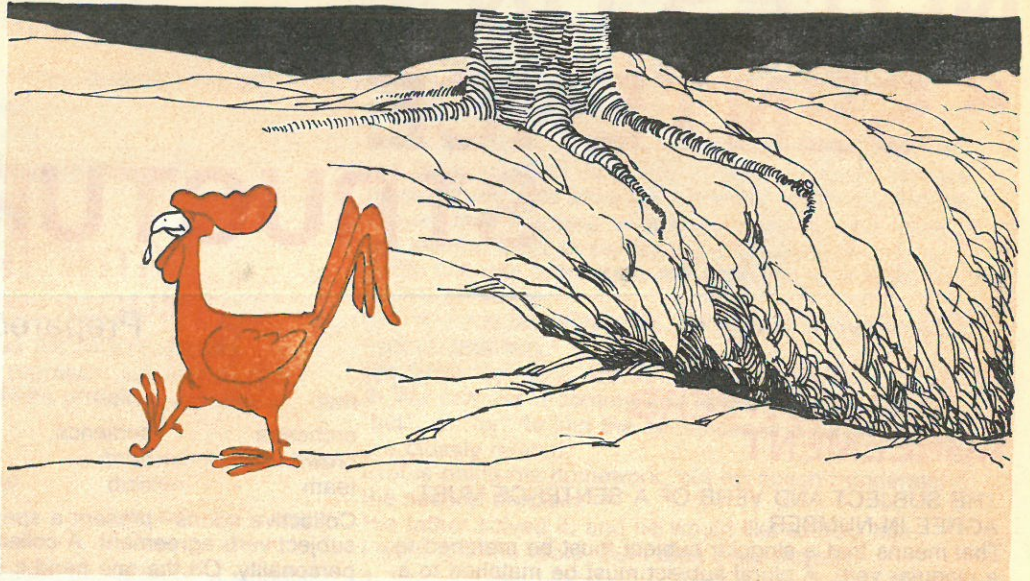
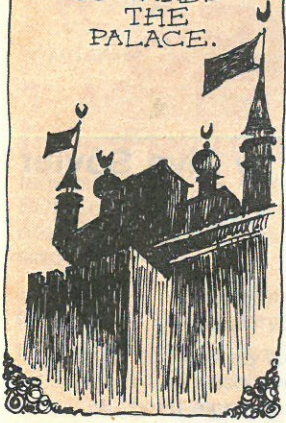
Örneğin müstakbel gelini, bir anneye çiçek getirirse, daha ağzını açmadan, birşeyler **kazanacaktır**. Ve kişi, herkesin dünyayı, milleti ve devleti tehdit eden konularda aynı fikirde olduğundan kesinlikle emin değilse, politika konuşulmaması en iyisidir. Ve yemek masasında içki içilmesi sorun **yaratabilir**.

Geçen zamanın olayları daha kolaylaştırdığı doğrudur. Zaman insanları değiştirir, zaman anne ve babaları değiştirir. Bir zaman, bir yerde, babalar müstakbel damatlarının gözünün içine bakmayı anneler müstakbel gelinleri ile tatlı tatlı sohbet etmeyi **becermeyi** öğrenirler. En önemlisi, zaman durumları değiştirir: Bir kız çocuğu 21 yaşındayken, büyükler sadece zengin, **temiz-tertipli**, zeki, yakışıklı, terbiyeli ve tıp fakültesi öğrencisi olan bir sözlüyü iyi karşılayabilirler. /Kız/ otuzuna vardığı ve hâlâ bekar olduğunda, anne ve babasının, çok sıradan "**iyi**" bir delikanlıyı bile, kapının önünde, **kolları kucaklamaya hazır** beklediklerini görebilir.

THE COCK THOUGHT
THAT THE SULTAN
WAS UNFAIR AND WANTED
TO PUNISH HIM.
SO HE WENT TO THE
NEAREST LAKE
AND SUCKED IT UP.

AND SET OUT
TOWARDS
THE
PALACE.

(sürecek)

NOTES ON “ SENTENCE STRUCTURES ”

Prepared by Ziya Söyler

1- SUBJECT-VERB AGREEMENT

THE SUBJECT AND VERB OF A SENTENCE MUST AGREE IN NUMBER.

That means that a singular subject must be matched to a singular verb. A plural subject must be matched to a plural verb

A common fly **is** a nuisance. (singular subject)

Common flies **are** harmful animals. (plural subject)

Some subjects are considered singular even though they consist of more than one word. Even though these subjects may look plural, they are considered singular.

Macaroni and cheese **tastes** good. (one dish of food)
Peanut butter and jelly **makes** a good sandwich. (one sandwich)

Yirmibeşoğulları **sells** electrical appliances. (one firm)

The measles **is** a common disease. (one disease)

When a sentence has a compound subject (two or more subjects joined together), the two rules below will help you decide whether to make a verb singular or plural to agree with its compound subject.

RULE 1: Most subjects joined by “AND” or “BOTH ... AND” require plural form of the verb. This is true even if both parts of the compound subject are singular.

Both students and teachers **work** in peace.

Both busses and trains **are** overcrowded during rush hour.

A teacher and a student **have** many things in common.

RULE 2: When parts of a compound subject are joined by “OR”, “EITHER” ...OR” or “NEITHER ... NOR”, the verb agrees with the subject nearer verb.

Erol or Tamer **is** still in the garden.

Either Orhan or his sisters **are** at home.

Either the girls or their mother **is** at home.

Neither the teacher nor the students **are** in the classroom.

Neither the students nor the teacher **is** in the classroom.

2- AGREEMENT WITH SPECIAL SUBJECTS:

SOME NOUNS CAN BE USED SINGULAR OR PLURAL DEPENDING ON HOW THEY ARE USED. Nouns that name a single group made up of several people or things are called COLLECTIVE NOUNS.

army
group
class

committee
panel
faculty

flock
cast
jury

mob

orchestra

crowd

team

union

audience

herd

club

crew

public

family

Collective nouns present a special problem for subject-verb agreement. A collective noun has a split personality. On the one hand it is a single thing: It brings individuals or objects together, making them a single unit. On the other hand, the members of the group named by a collective noun are plural because they may act as individuals.

Whether a collective noun is singular or plural depends on the use of the noun in the sentence. When a collective noun refers to a group that acts as one not as individuals the noun is singular. When a collective noun refers to the individual members of the group, the noun is plural.

In a single voice, the **committee** shouts “no, no, no”

The **committee** work on individual projects today.

My entire **family** has gone to Akçay for a holiday.

The **family** are still in disagreement about which car to buy.

Another special problem in agreement comes from certain nouns ending in “S”. Some nouns that end in “S” take a singular verb. Other nouns, although naming a single object, end in “S” and take a plural verb.

A SHORT BIOGRAPHY OF ZİYA SÖYLER

He has graduated from English Department of Faculty of Letters, University of Istanbul. His major subject was English Language and literature and minor subjects were Linguistics, and American Language and literature.

He has been in the United States of America for two years in order to attend several courses on English.

After having returned from the States, he worked in the Air Force as translator and interpreter.

He worked in the Teachers Training College, University of Istanbul, for the first three years after its foundation. He also worked in Private Moran high School as the vice principal and English teacher, and in the Private Kadıköy Girl's College. Presently, he is working in Darüşşafaka High School as the head of English Department.

Ziya Söyler has published three books on English Grammar, “TENSES IN ENGLISH”, “MODAL AUXILIARIES IN ENGLISH” and “SENTENCE STRUCTURES IN ENGLISH”.

Nouns that end in "S" but take a singular verb:
physics mumps mathematics economics
Nouns that name a single object but take a plural verb:

eyeglasses pants trousers scissors pliers tweezers

Physics **is** my favourite lesson.

Mumps **is** a children disease.

Where are your father's eyeglasses?

My scissors don't cut wel.

His trousers are old-fashioned.

3- AGREEMENT WITH INDEFINITE PRONOUNS:

Indefinite pronouns such as ANYBODY, BOTH, SOMEONE do not clearly represent singular or plural nouns. The following indefinite pronouns are always singular.

anybody	anyone	sombody	
everybody	everyone	either	
someone	nobody	no one	one
neither	each		

When these pronouns are used as subjects, a singular verb is required.

Anyone **knows** that. Nobody **likes** to work on a holiday.

Somebody **has been** here. Everybody **is** present in the classroom.

Some indefinite pronouns are always plural: SEVERAL, FEW, BOTH, MANY

A few of the boys **are** interested in electronics.

Several **are** interested in science.

Both of these groups **are** interested in English.

RUN-ON SENTENCES

TWO OR MORE SENTENCES WHICH ARE NOT SEPARATED BY A PERIOD OR A SEMICOLON, OR JOINED BY A COMMA AND A CONJUNCTION, ARE CALLED A RUN-ON SENTENCE.

Example:

Erol is doing his homework, he doesn't understand the second problem.

His father solved it he would like to help him.

I went into the room I didn't see anyone.

We have bought a new car it is a green Renault.

Each sentence is confusing because it expresses two separate ideas that are run together, making the meaning unclear.

When we are in a rush to get our ideas on paper, we run them together, as in the sentences above. We use no punctuation to separate our ideas. When sentences run-on, their meaning is usually not very clear. There are several ways to correct run-on sentences.

1- We can use a period to separete the sentences in a run-on sentence.

Erol is doing his homework. He doesn't understand the second problem.

His father solved it. He would like to help him.

2- We can use a comma and conjunction like "and", "but", or "or" to join the sentences in a run-on if they are closely related.

Erol is doing his homework, but he doesn't understand the second problem.

His father solved it, and he would like to help him.

I went into the room, but I didn't see anyone.

3- We can also join closely related sentences with a semicolon.

Erol is doing his homework; he doesn't understand the second problem.

His father solved it; he would like to help him.

EXERCISES

A- Seven of the items below are "run-on" sentences. Rewrite them, using the methods described above.

1. hieroglyphs are pictures they were used to write the language of ancient Egypt.

2. Before the nineteenth century, there was no way to interpret hieroglyphs.

3. In 1799 Napoleon's army was in Egypt, in the city of Rosetta one of his soldiers found a strange stone.

4. The stone came to be known as the Rosetta Stone on it there were three kinds of writing.

5. Only one message was carved on the Rosetta Stone, it was written in three different ways.

6. One of the forms of writing was familiar, it was Greek.

7. The Rosetta Stone also contained two forms of ancient Egyptian one of these was hieroglyph writing.

8. Thomas Young matched most of the Greek words to the Egyptian words in demotic, or common, writing.

9. Jean François Champollion developed a way to translate the hieroglyphs, his method was used for years afterward.

10. The Rosetta Stone unlocked the mystery of Egyptian hieroglyphs scholars could finally read the ancient inscriptions.

B- Rewrite the paragraph below correcting all "run-on" sentences.

Champollion was born in 1790. There are many fantastic stories about him, one of is that he foresaw the translation of the Rosetta Stone. As a child he spoke many languages. He was nine when the stone was discovered he knew that one day he would be able to read it. He didn't know what was on the stone, he began to learn Coptic. Champollion did grow up to translate the Rosetta Stone, Coptic was the key to understand it.

C- Write a paragraph about a famous discovery or invention. Be careful to avoid "run-on" sentences.

(to be continued)

revolutionary plastic tire

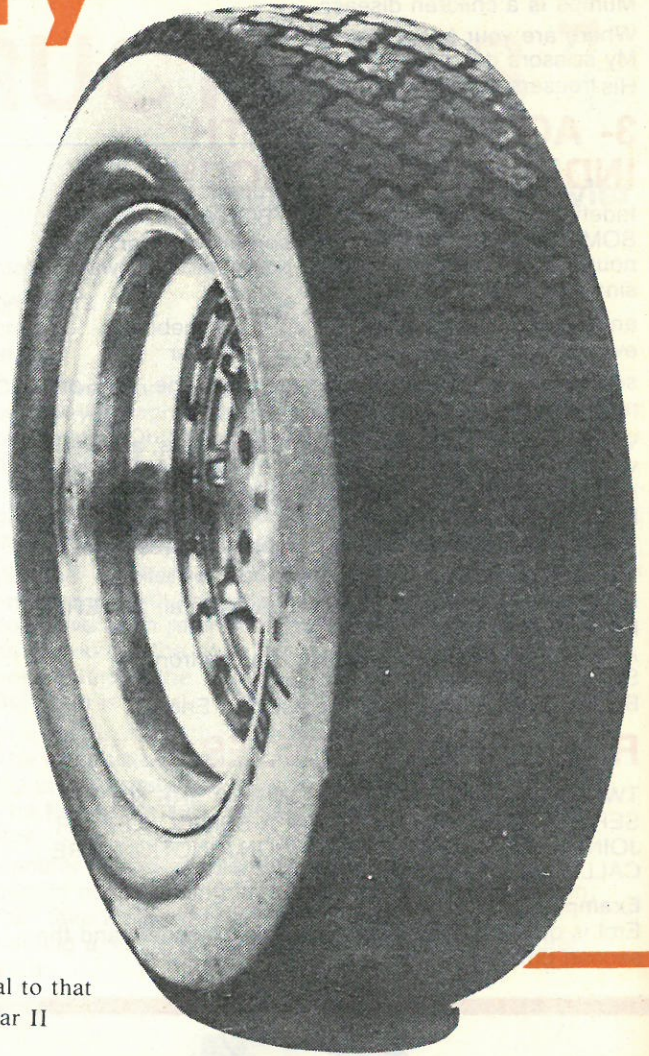
Tire companies have long dreamed of perfecting a liquid-injection-molded polyurethane tire. It would allow a simple automated **manufacturing process** to **replace** the energy and labor needed to produce conventional tires. But more than 20 years have gone by since Goodyear first tried and **failed** to make one that could be marketed. Since then, Firestone and other companies have also tried to **perfect the process**, only to abandon the effort because of poor **durability** and **performance** characteristics. Now, at last, a relatively small Austria company that's not even in the tire business may have succeeded. Polyair Maschinen bau GmbH in Kittsee, Austria is a small company which produces plastic shoe manufacturing machinery. It is run by four Schmidt brothers. Oscar Schmidt is the president of the firm. In June, 1973, Oscar Schmidt was in the Soviet Union, **exhibiting** a shoe manufacturing plant at a trade fair. "It was late at night", he said, "A Russian trade officer asked me if we could use our machinery and polyurethane experience to make a **viable** car tire by the liquid-injection-molding process." The vodka had been **flowing freely**, but I thought it was possible. So we entered into a research agreement."

Two years later, Polyair **unveiled** its first LIM tires. Journalists tried them and much **publicity** resulted, mainly because the **tires were brightly colored and were thick-walled** enough to run after being **punctured** with PISTOL SHOTS! Some well known tire makers tried them but were not happy with the results. The research chief of a large German tiremaker said, after **evaluating** LIM tires, that they were **no match** for modern **radials**. He said that he would **"rate the LIMs**

performance as equal to that of a **pre- World War II passenger car tire.**"

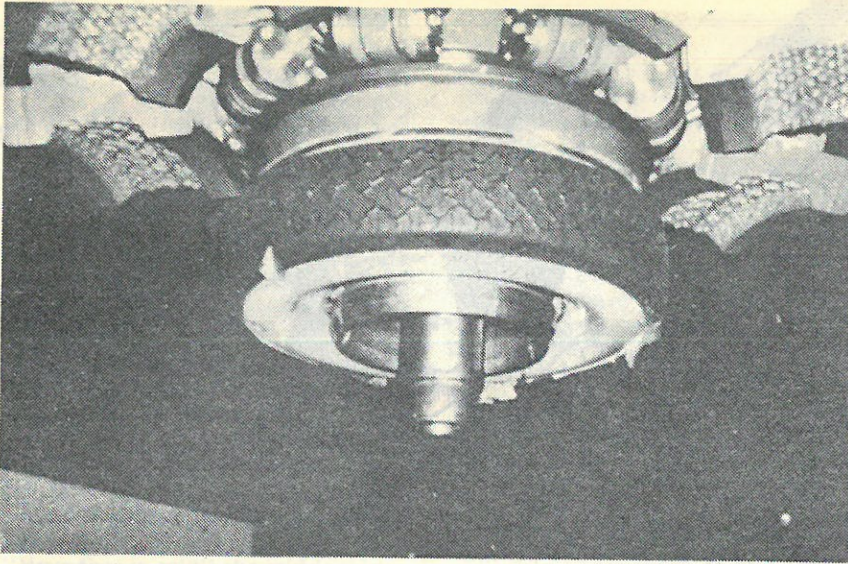
Schmidt, however **confident** that he had invented something really revolutionary, waited for the world to **recognize** it. He says, "We were not tire people. We just knew a **great deal** about polyurethane. It soon became clear to us that industry was more interested in **obstruction** than **cooperation**, so we learned more about tires ourselves."

By 1980, LIM technology had **caught up** with that of the **steel-belted** passenger car radial. The 1981 tests showed that the car with LIM tires used 9.95 percent less gasoline, tread **abrasion** was 51 percent lower, they were 22 percent lighter than ordinary radial tires, heat **build-up** was 54 percent lower for LIM and handling and general road **behavior** was classified an equal to those of radial tires.

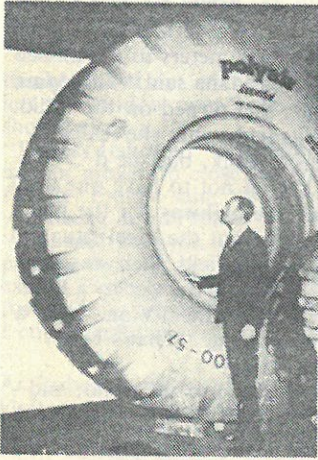
Devrim yaratan plastik otomobil lastikleri

Otomobil lastiği üreten firmalar uzun süredir **sıvı-enjeksiyon-kalıplı** poliüretan bir tekerleği mükemmelleştirmenin rüyasını görüyorlardı. Bu, **geleneksel** tekerlek üretiminde gerekli enerji ve işgücünün basit bir **otomatik üretim işlemi** ile **değiştirilmesine** elverecekti. Fakat, Goodyear'ın satılabilecek bir tane imal etmek **denemesinden** ve **başarısız olmasından** bu yana 20 yıl geçti. O zamandan beri, Firestone ve diğer üreticiler de, **işlemi mükemmelleştirmek** için çabaladılar fakat **dayanıksızlık** ve **işlevsizlik** yüzünden, gayretlerinden vazgeçmek zorunda kaldılar. Şimdi, nihayet, tekerlek işinde bile olmayan, oldukça küçük bir Avusturya şirketi

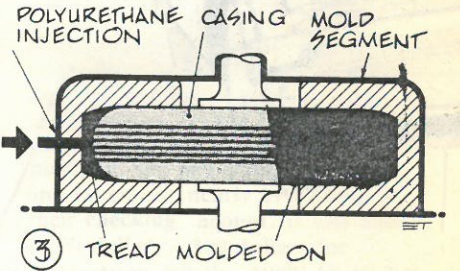
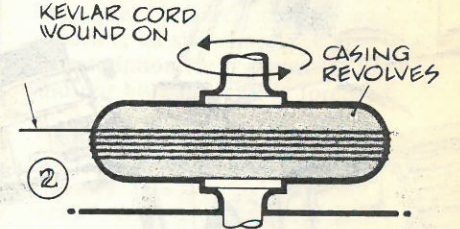
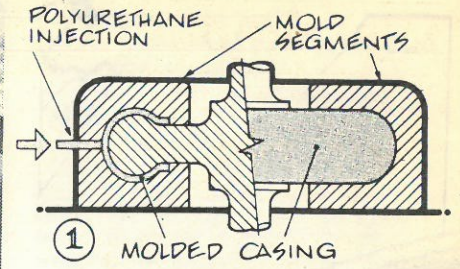
LIM tire has just been molded and is ready to be taken off molding machine. Draw-

ings at right reveal how tire is molded in two-stage process for casing and tread.

Kalıp makinesinden çıkmak üzere olan bir LIM tekerleği. Yandaki çizimde tekerleğin nasıl kalıplandığını ve elyafı sarıldığını görebilirsiniz.

Poliüretan-otomobil tekerleği imalatı metodu bu resimlerde görüldüğü gibidir. Plastik, kalıba (mold) enjekte edilir (1). Bu işlem bittğinde, kalıp parçaları ayrılır (mold segments) ve eksen etrafında döner (revolving casing) kaplama ortaya çıkar. Dönen kaplama üzerine Kevlar elyafı sarılır (2). Son aşamada (3) Kevlar elyafının üstüne şekil vermek için, çok maksatlı kalıp parçalarını (multi-segment mold) biraz daha poliüretan zerkedilir.

The polyurethane-tire manufacturing method is revealed in these drawings. Plastic is injected into the mold (1) for tire casing. When this stage is finished, the casing is revealed as mold segments are separated. Then the casing is revolved and wound with Kevlar fiber (2). In last step (3), more plastic is injected into multi-segment mold to form tread over the Kevlar.

başarıya ulaşabilecek. Kittsee, Avusturya'daki Polyair Maschinen bau GmbH, plastik ayakkabı makineleri üreten ufak bir firma. Dört kardeş Schmidt'ler tarafından işletiliyor. Şirketin müdürü Oscar Schmidt. 1973 Haziran'ında, Oscar Schmidt Sovyetler Birliği'nde bir ticaret fuarında bir ayakkabı üretim fabrikası sergiliyordu. "Gece, geç bir saattir" diyor, "bir Rus ticaret görevlisi bana makine ve poliüretan deneyimimizi sıvı-enjeksiyon-kalıplarını kullanarak işlevsel bir otomobil tekerleği yapıp yapamayacağımızı sordu. Vodka su gibi akıyordu, fakat ben mümkün olabileceğini düşündüm. Böylece bir araştırma anlaşmasına vardık."

İki yıl sonra, Polyair ilk LIM tekerleklerini gün ışığına çıkardı. Gazeteciler denediler ve özellikle tekerlekler parlak ve renkli ve TABANCA ATEŞİYLE delinmelerine rağmen hareket edebilecek kadar kalın cidarlı olmaları nedeniyle oldukça büyük kamu duyurusuna neden oldular. Bazı ünlü tekerlek yapımcıları bunları denediler fakat sonuçlardan mutlu olmadılar. LIM tekerleklerini deneyen büyük bir Alman

fabrikasının araştırma şefi, onların modern radyal gövdeli tekerleklerle baş edemeyeceğini söyledi. "LIM'lerin gördüğü işlevi 2. Dünya Savaşı öncesi binek otosu tekerleklerine eş tutacağını" söyledi.

Diğer taraftan, gerçekten olay yaratacak birşey keşfettiğinden emin olan Schmidt, dünyanın onu tanıyıp kabul etmesini bekledi. "Biz tekerlek üreticileri değildik. Sadece poliüretan hakkında çok şey biliyorduk. Ancak, kısa zamanda, endüstrinin kooperasyondan çok engelleme ile ilgili olduğu apaçık ortaya çıktı, böylece biz de tekerlekler hakkında pek çok şey öğrendik" diyor.

1980 geldiğinde, LIM teknolojisi çelik-kemerli binek oto radyallerine yetişmişti. 1981 testleri; LIM tekerlekli bir otomobilin yüzde 9.95 daha az benzin kullandığını, tekerleğin yere basan kısmının aşınmasının yüzde 51 daha az olduğunu, normal radyo tekerleklerden yüzde 22 daha hafif olduğunu, ısı yükselmesinin LIM'de yüzde 54 daha az olduğunu ve genel olarak yol göstergesinin radyal gövdeli lastiklerle eşit olduğunu gösterdi.

İNGİLTEREDE

İNGİLİZCE

LİSAN KURSLARI

Mür: NASE

16 LONGSIGHT RD.

MANCHESTER M 18 FRA.

İNGİLTERE

TOUGH AS A MAN

a Novelette by Beth Nugent

Part 1

Simplified for
Bizim English
readers

Tough as a Man güncel bir Amerikan hikâyesi. 1983'de yayımlandı. Öykünün kahramanı Roberta, içki içen, uyuşturucu kullanan, ve çok hızlı otomobil kullanmakla nam salmış bir kadın. "Eh", diyor, "Bu işler için erkek olmak gerekmez, Kadınlar da duygularını saklamak isteyebilirler." **Bizim English** okurları için sadeleştirdiğimiz bu öykünün Amerikan toplumunu tümüyle yansıtmadığı bir gerçek. Yine de, uyuşturucu sorununun böylesine hafife alınması şaşırtıcı geliyor bize. Bakalım sizlerin tepkisi ne olacak.

When Roberta passed the exit to Fairborn village, she pulled her car off the highway onto the **soft shoulder of the road**. A big truck passed by, its driver leaning on the horn.

"Hey, crazy **bitch!**" the driver shouted. Roberta was surprised by how clearly she had heard him. She turned the car off and lit a

cigarette. She was in the middle of Route 80. It was dark and she had to **back-up** about 50 meters to the **missed exit**. "Damn", she said. "**Goddamn it to hell!**". She turned on the radio. What she wanted, what she really wanted was a drink, but she'd promised herself not to have one until she was **off the highway** for the night. She wondered what the hotel situation was like in Springfield, hich was the next exit. "I had better get to a hotel quick and turn on the TV and have a drink," she thought. "That's better than backing up." "Damn", she said to the radio, and turned the car on. "Damn", she said again, "Damn, damn, damn, damn!" all the way **backward** to the missed exit. She **outraged** all the red-eyed, road-weary, **wired-up** truck drivers who passed her in the right direction. Once in Fairborn, Roberta pulled into the 7-Eleven on Maple Street and got out to call Emmie. When Emmie answered, Roberta, said, "Emmie, Emmie, it's me, Roberta. I thought I'd **stop by** for a drink, if that's okay." "Roberta?" Emmie said. "Roberta, you're in Philadelphia, aren't you?" "Actually", Roberta said, as she lit her last cigarette, "actually, I'm not in Philadelphia. Actually, I'm just around the corner from you, at 7-Eleven." "Well", said Emmie, "Well. At the 7-Eleven. Well, come over, then. Oh, and Roberta?" she said as Roberta began to hang up. "Would you pick up some cigarettes?" "Marlboros?" Roberta asked. "No, Carltons. We are trying to quit, and that's the brand Gary likes." "Carltons? Carltons don't have any taste." "But that's what I want, Roberta".

Roberta bought several packs of cigarettes-Marlboros, Carltons, Camels - and **checked** the time. It was eleven o'clock, which gave her seven hours, if Gary was still getting up at six to jog. Emmie came outside and opened the car door before Roberta had **cut off** her lights. Roberta hoped this meant that Gary was already asleep. She kissed Emmie quickly on the cheek and handed her the cigarettes. "Here" she said. "I got you Marlboros. I got Carltons, too, if you don't want to smoke the Marlboros." "No", Emmie said. Marlboros are just **fine with me**. Thanks." She packed the cigarettes against her palm and tore off the cellophane. "Your face is cold" she said looking at Roberta. "I drove all the way with the window open", Roberta said. "The night air was very **refreshing**."

Emily looked out at the car. "You left the window open" she said. "You should close it." "I guess I should," said Roberta, but neither moved to close the window. Finally, Emmie said, "So what are you doing in Fairborn?" "Oh, said Roberta, "I was just passing through and when I saw the exit to Fairborn, I thought I'd stop for a while, maybe have a few drinks. I could really use one right now."

As Roberta followed Emmie into the kitchen, she noticed how **at ease** Emmie seemed in this house that she and Gary had bought. Roberta couldn't imagine feeling so comfortable in the apartment she shared with Allan. She often felt like a stranger there, and sometimes she had the feeling that she'd better walk carefully. Allan occasionally told her, "If we bought a house, honey, we might feel a little more **settled**."

Roberta always **nodded** to this, but she was afraid that if they bought a house, she'd still feel uncomfortable. Emily returned with a bottle of **bourbon** and two glasses. She poured some bourbon in each glass and handed one to Roberta. "Cheers", she said. "Cheers", Roberta said. She stood and walked to the **cage** of Bobo, Gary's **pet boa**. Bobo **stirred** a bit, then opened one cold eye and stared at Roberta. Roberta knelt and looked at Bobo through the wire mesh of his cage. "Hi, Bobo", she said. "Bobo, how's things?"

Watching her, Emmie put out her

cigarette, then reached for the pack of Marlboros on the table. "Well", she said, taking out another cigarette, "what were you doing in the neighbourhood?" "What?" "You said you were in the neighbourhood." "Oh, well, I'm on my way to Chicago." "What's in Chicago?" "Well, they have some great jazz bars there" Roberta said, watching Bobo. Emmie lit her cigarette. "Also", Roberta said, "I have some friends there." "Who?" "Joan. She lives in Chicago." "Joan does? I thought Joan moved to Philadelphia." "No, that was Susan." "Oh, **Do you see much of her?**" "Not really. We sort of **run in different circles**".

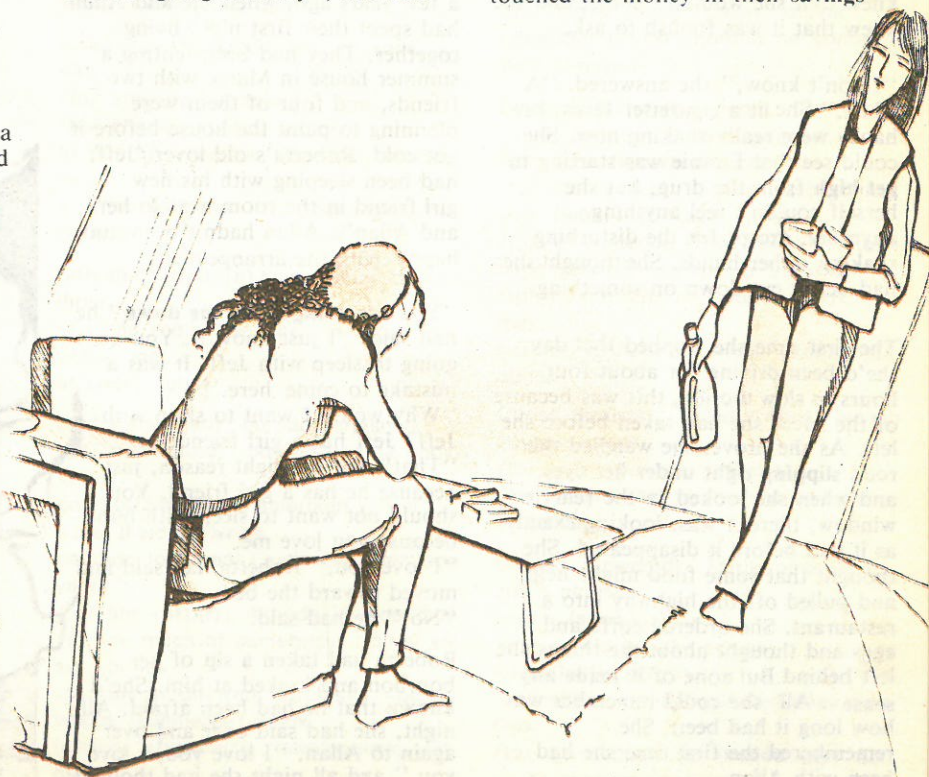
Actually Roberta did not run-in any circle at all. She was like a dog chained to a tree, travelling the same **familiar** route over and over again. "How's Allan?" Emmie asked. "Oh, fine. You know, working hard."

Earlier that day, before leaving for Ohio, before she was sure that she would leave for Ohio, Roberta sat at the foot of her bed, watching Allan. He stood at the mirror, pulling his tie into a perfect knot. "Shouldn't you be getting ready for work?" he asked. "I'm not going in today", she said.

"Oh, really? Why not?" "Well, I have these pains in my chest. Remember, I told you". "Oh, yeah? What kind of pains?" "**Shooting pains**". "Shooting? How?" "I don't know, just shooting." Roberta saw Allan glance at the clock. He was concerned, she knew but if he stayed there any longer with her, he would be late for work. She knew that he was worried about how frequently she was ill, always with something **indeterminate** and **imprecise**, but every time she went to a doctor, all she came back was with a **prescription** for **Valium**. He turned and put his hand on her forehead.

"You feel all right", he said, smiling at her. She didn't look up at him. "Honey, you'd better get ready for work", he said, finally. He didn't know what else to say.

Right now, while Emmie was in the bathroom, Roberta stared at Bobo and thought about all the money she had and how long it would keep her going. After Allan left for work that morning, she had gone to the bank and taken out nearly everything in their **checking account**. It was almost 1,200 dollars: 300 dollars for Methedrine, which ought to get her all the way across the country without requiring sleep; 50 dollars for Valium, in case somewhere along the line sleep started to seem like a good idea; and the rest for gas and drinks and cigarettes and hotels. She hadn't touched the money in their **savings**

account.

It seemed to Roberta now that it would be a good idea to take some drugs. She tried to decide between the Methedrine and Valium. She opened the bottle of Valium and took two.

She looked at them for a few minutes, then said, "Hey, Bobo. Bobo, take these". She tossed the Valium into his cage. They hit him on the head, and he opened his eyes and looked at the little pills. "Hey, Bobo", she said, "want to come to Chicago with me? San Francisco? or how about Beirut?"

Emmie came into the room. "What are you doing to Bobo?" she asked, looking at the bottle Roberta was holding in her hand.

"I just gave him a couple of Valium pills. I thought he look tried."

"Jesus," Emmie said.

"Do you want to join Bobo in some Valium?" Roberta asked. "Or some Meth?"

"No, I don't know. Maybe some Meth. I don't have to get for anything."

Emmie and Roberta each took a pill.

"Jesus, you've got enough of it," Emmie said.

"It's a long way to Chicago. And there is so much to do there, I don't want to fall asleep or anything. Why don't you come with me?"

"Well, maybe. How long are you staying?" Emmie asked, but Roberta knew that she wouldn't come, and she knew that it was foolish to ask.

"I don't know," she answered. "A while." She lit a cigarette. Jesus, her hands were really shaking now. She could see that Emmie was starting to get high from the drug, but she herself couldn't feel anything anymore, except for the disturbing shaking in her hands. She thought she had better cut down on something.

The first time she stopped that day, she'd been driving for about four hours in slow motion, this was because of the Meth she had taken before she left. As she drove, she watched the road slipping right under her eyes, and when she looked in the rearview window, there it was, looking exactly as it had before it disappeared. She thought that some food might help and pulled off the highway into a restaurant. She ordered coffee and eggs and thought about the things she left behind. But none of it made any sense. All she could remember was how long it had been. She remembered the first time she had been with Allan.

They had gone out for a walk and ended up facing each other under an uncertain sky, snow so near that they felt it in their eyes, brushing their cheeks, lighting softly on their hair and shoulders. Roberta had thought, "My life has been so full of men."

Allan was looking at the sky, looking for snow. When it finally came, Roberta knew he would say, "I think this will stick." That's exactly what he said, when the snow began to fall. Roberta had thought: Remember this moment, this very one, as she watched the snow stick to his hair.

"Well, he'd say and looked away. Roberta had thought that it was a pity that she had known so many men, that her life had been so full of them that this one would not have much of a chance. She was young, but she'd known already that everything ends, usually with hers or someone else's; or with leave-takings, early in the morning or late at night, when the one left sleeps in ignorance.

Allan had waited while the snow fell. "Yeah, this will definitely stick," he'd said. "Maybe we could build a snowman tomorrow?"

"Tomorrow," she'd answered and they both had smiled and waited for the snow to keep on falling.

When the waitress brought her eggs, Roberts stabbed her fork into them and watched the yolk run down over the toast and onto the plate. Instead of eating, she thought about the time a few years ago, when she and Allan had spent their first night living together. They had been renting a summer house in Maine with two friends, and four of them were planning to paint the house before it got cold. Roberta's old lover, Jeff, had been sleeping with his new girl friend in the room next to hers and Allan's. Allan hadn't been too happy with the arrangement.

"You are going to let me down" he had said. "I just know it. You are going to sleep with Jeff. It was a mistake to come here."

"Why would I want to sleep with Jeff? Jeff has a girl friend."

"That's not the right reason, just because he has a girl friend. You should not want to sleep with him because you love me."

"I love you," Roberta had said and moved toward the bed.

"No," he had said.

Roberta had taken a sip of her bourbon and looked at him. She'd known that he had been afraid. All night, she had said over and over again to Allan, "I love you, I love you," and all night she had thought:

"I do not love you. I will never love you." She'd thought about how easy it was to make anyone believe anything when they were afraid of losing someone.

Remembering all this, Roberta could not eat her eggs, so she left her money on the table and went to the bathroom to take Meths for the rest of the trip to Emmie's house.

Emmie was lining up cigarettes on the table, arranging them to spell out her name. She had gotten as far as EMM, when Roberta said, "Hey, Emmie, remember that night?"

Emmie sent a warning glance in the direction of the bedroom and Gary.

"All the fun we had," Roberta said. She heard a stirring from Robo's cage and looked up to see Gary coming

out of the bedroom.

"Roberta," he said, "what the hell are you doing here?"

"She is going to Chicago," Emmie said.

"Well," Gary said, "Well. Nice to see you." He went into the bathroom.

"Hey, Gary," Roberto said, when he came back. "Do you want some Meth?"

"Christ, no. I've got to get up pretty soon. Do we have any cigarettes?" he asked Emmie, looking at the array of cigarettes on the table.

"Here," Emmie said and tossed him the unopened pack of Carltons.

"Hey, Gary," Roberta said.

"Wouldn't you rather have Marlboros? Carltons don't have any taste," Emmie laughed.

"What?" he said. Then, "You two

are too high for me. I'm going back to bed."

He lit a cigarette and turned to Bobo's cage.

"Bobo, Bobo," he crooned and Bobo unwound, stretched toward the front of the cage.

"A kiss, Bobo, give me a kiss," Gary said and made a loud smacking noise.

"Jesus," Roberta said. "He says we're high. Kissing a snake!"

Gary stood and looked at them.

"Hey," he said, "want to let Bobo out and play with him?"

"If you do that, Gary, Roberta said, 'I'm going to leave.'"

"You never did care for Bobo much, did you?"

"It's not that Gary. I heard on the news that a giant pet snake killed a

little boy in Florida. Crushed him to death. Ate him."

"I doubt that very much Roberta, that the snake ate the little boy. Besides, Bobo would never do that. Would you, Bobo?"

He lifted the latch of Bobo's cage and Bobo slithered out of the cage and wound himself around Gary's ankles. Roberta lifted her own feet up onto the couch.

"Well," Gary said, "If he bothers you that such, I'll take him into the bedroom with me. Who would like to be cooped up in a cage all day long?"

Gary walked to the bedroom with Bobo at his feet and Emmie followed, careful not to step on Bobo's tail.

(to be continued)

yardım çantası

tough (tʌf): haşın, sert, dayanıklı
soft shoulder of the road: şehirlerarası yollarda otomobillerin durabileceği, kenardaki kısım

bitch (bɪtʃ): dişi, burada, karı (küfür)
/to/ back-up (bæk - ʌp): geri geri gitmek

exit: yol ayrımı, yoldan çıkış

missed exit: kaçırılan yol ayrımı

«Goddamn it to hell»: küfür, «Allah belasını versin» anlamında.

off the highway: yolun dışında

backward ('bækwəd): gerisin geriye

outraged ('aʊtreɪdʒəd): çok öfkeli

weary ('wiəri): yorgun

wired-up (waɪə(r)əd ʌp): burada sinirli

/to/ stop by: uğramak

/to/ check: kontrol etmek

to cut off: kesmek, (burada) söndürmek

«... fine with me»: «... bana göre havaya hoş»

refreshing (rɪ'freʃn): serinletici, dinlendirici

«I could really use one...»: «Çok ihtiyacım var...»

at ease: rahat

/to/ settle (seti): burada yerleşmek

/to/ nodd (nɒd): baş sallayarak onaylamak

bourbon ('bɜ:bən): Amerikan viskisi

cage (keɪdʒ): kafes

pet boa (pet boa): evde beslenen boa yılanı

/to/ stir (stɜ:(r)): burada kımıldanmak

«to see much of somebody»: birini sık sık görmek

«to run in different circles»: başka başka muhitlerde olmak

familiar (fə'mi:liə(r)): alışlagelmiş, bildik

shooting (ʃu:tɪŋ): burada, zaman zaman gelen

indeterminate (ɪn'dɪ:tə'mi:nət): nedeni belirsiz

imprecise (ɪm'pri:səɪz): muğlak

prescription (pri'skripʃn): doktor reçetesi

Valium (və'liʊm): bir uyku ilacı markası

checking account: küçük cari hesap

savings account: tasarruf hesabı

Jesus (dʒi:zəs): İsa. «Allahım» ünlemi gibi kullanılır.

/to/ get high: içkiden veya uyuşturucudan sarhoş olmak.

/to/ slip: kaymak

/to/ make sense: anlamı olmak

uncertain (ʊn'sɜ:tən): burada ne yapacağı belli olmayan

betrayal (br'treɪəl): ihanet

leave-takings: bırakıp gitmeler

ignorance (ɪg'nɒrəns): cehalet

/to/ stab (stæb): deşmek, bıçaklamak

yolk (jəʊk): yumurta sarısı

/to/ let someone down: birisini ortada bırakmak, düş kırıklığına uğratmak

/to/ take a sip: bir yudum almak, tatmak

warning glance: uyarmak, üzerine göz atmak

Christ (kraɪst): Jesus Christ, İsa'nın soyadı, ünlem

/to/ toss: burada, fırlatmak

/to/ croone (kro:n): kumru gibi sesler çıkartmak

unwind (ʌnwaɪnd): kıvrık birşeyin çözümlüğü açılması

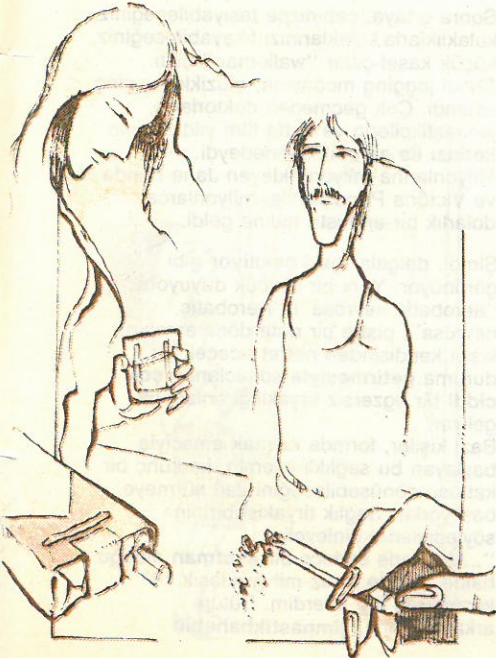
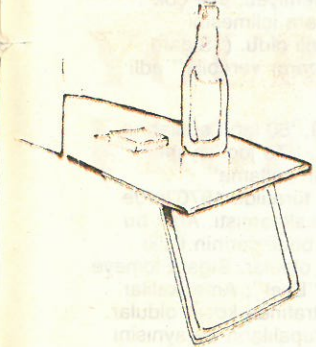
snake (sneɪk): yılan

/to/ crush (krʌʃ): ezmek

latch (lætʃ): sürgü

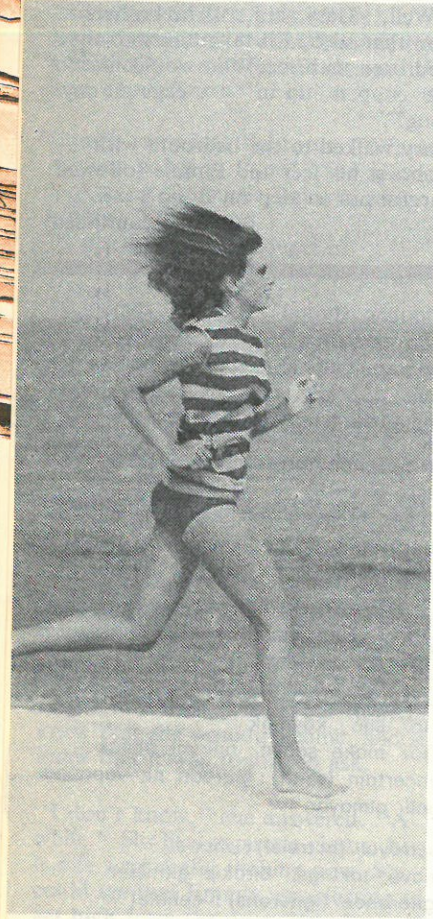
/to/ slither (sliðə(r)): sürünerek kaymak

/to/ be cooped up (kupəd ʌp): dört duvar arasına hapsedilmek

FITNESS ADDICTION

SAĞLIK TİRYAKİLİĞİ

from the verb "to jog", meaning to shake something up and down. In the 70's it became a household word. By this time, people were becoming conscious of the physical state their body was in. They started saying "No" to smoking; "Yes" to jogging; Americans began running around the blocks. A little later, we saw Europeans doing the same.

Then came the walk-man, the tiny cassette-player which you could carry in your pocket, with ear-phones to clog your ears. Now, with the jogging-craze, came "jogging-to-the-music" craze. Before long, aerobics was in the picture, with doctors gymnasts, and even movie stars **pitching-in**. It turned into a multi-million dollar industry; with Jane Fonda and Victoria Principal who added millions to their millions.

Now it seems the tide is beginning to **recede**. We hear of a new word, "aerobic nevros"!! "Aerobic nevros" means "an exercise addiction so **severe** that the thought of skipping even a single **lap** around the track would **plunge** a person into a form of self-hatred". Some people are beginning to claim that what started out as a healthy desire to keep fit, may turn into a horrible nightmare.

Here is what a fitness addict has to say; "...I jogged eight miles (about 14 kilometres!) a day and dressed only in **sweatgear**. I gave up all my normal friends for a social life that centered around the **gym's steam-room** and the few other women who were caught in the same **trap**. If I missed a day, I punished myself-ran an **extra** five miles, **say**, or took back-to back calisthenics classes." The lady goes on to say that she would not eat unless she felt that she "earned" the right by sweating for 45 minutes!

Exercise is supposed to make you feel good. Addiction to anything, whether it be positive like jogging or negative like alcohol, is harmful to one's health. Addiction to physical fitness may cut down intellectual, emotional, and creative activity and lead people to a self-centered, lonely situation.

Amerikalılar **geçici meraklara (moda)** bayılıyorlar gibi görünüyor. 1960'larda ve 70'lerin başında, hippie **oturma grevleri** (protestoları) ile **desteklenen özgürlükçü** akımlar, maruana (bir cins esrar)dan kokaine ve LSD'ye kadar uzanan uyuşturucu kullanımı ile **baharatlandırıldı** (tatlandırıldı.) LSD'nin **ölümcül** olduğu konusunda herkes birleşirken, pek çok kişi maruana'nın insan sağlığına sigaradan veya alkolden daha az **zararlı** olduğunu **savunurdu**. Serbest maruana kullanımı için yapılan **kampanyalar** bazı eyaletlerde başarılı bazılarında ise başarısız oldu. Bu kampanyalar sigaraya karşı kampanyalarla elele yürüdüler. Amerikan Kanseri Cemiyeti, pek çok umumi yerlerde sigara içilmesini yasaklamakta başarılı oldu. ("Sigara içmek kazancınıza zarar verebilir" adlı makaleye bakın.)

"Jogging" sözcüğü, '60'ların sonlarına doğru **ortaya atıldı**. "To jog", yani "birşeyi aşağı-yukarı sallama" anlamındaki fiilden türetilmiştir. 1970'lerde sözcüğü bilmeyen kalmamıştı. Artık bu zamanda, insanlar bedenlerinin fiziki durumu ile ilgilenir oldular. Sigara içmeye "Hayır", jogginge "Evet"; Amerikalılar bina kümelerinin etrafında koşar oldular. Bir süre sonra, Avrupalıların da aynısını yaptığını gördük.

Sonra ortaya, cebinizde taşıyabileceğiniz, kulaklıklarla kulaklarınızı tıkayabileceğiniz, küçük kaset-çalar "walk-man" çıktı. Şimdi jogging modasına, müzikle jogging eklendi. Çok geçmeden doktorların, jimnastikçilerin ve hatta film yıldızlarının **katkısı ile** aerobik sahneyeydi. Milyonlarına milyon ekleyen Jane Fonda ve Victoria Principal ile, milyonlarca dolarlık bir endüstri haline geldi.

Şimdi, dalgalar **geri çekiliyor** gibi görünüyor. Yeni bir sözcük duyuyoruz, "aerobic nevros"!! "Aerobic nevros", pistte bir defa dönmemenin, kişiyi kendisinden nefret edecek bir duruma **getirmesiyle** sonuçlanan **çok ciddi** bir egzersiz tiryakiliği anlamına geliyor. Bazı kişiler, formda kalmak amacıyla başlayan bu sağlıklı istemin, korkunç bir kabusu dönüşebileceğini ileri sürmeye başlıyorlar. Sağlık tiryakisi birinin söylediklerini dinleyelim: "...Üstümde sadece bir **eşofman** olduğum halde, günde sekiz mil (yaklaşık 14 kilometre!) jog ederdim. Bütün arkadaşlarımı, **jimnastikhanenim**

Americans, it seem love **fads**! In the 1960's and early 70's, freedom movements accompanied by hippy **sit-ins** for peace, were **seasoned** with use of drugs, ranging from marijuana to cocaine and LSD. While everyone agreed that use of LSD was **fatal** many **claimed** that marijuana was less hazardous to health than cigarettes or alcohol. **Campaigns** for free use of marijuana were successful in some states and not in others. These campaigns went hand in hand with antismoking campaigns. The American Cancer Society was able to ban cigarette smoking in many public places. (see the article "Smoking Can Damage Your Profits")

The word "jogging" was **coined** towards the end of the 60's. It comes

hamamında yoğunlaşan bir sosyal yaşam için terkettim ve aynı **kapana** kısımış birkaç kadın daha vardı. Eğer bir gün kaçırırsam, **fazladan** beş mil koşarak kendimi cezalandırıyor, **ya da mesela**, sırt-sırt-kalisteniks derslerine giriyordum.”
Hanım, 45 dakika ter atarak hak “kazanmadıkça” yemek yemediğini de ekliyor!

Eggersiz, kendinizi iyi hissetmenizi sağlamak durumunda. İster jogging gibi olumlu, ister alkol gibi olumsuz olsun, herhangi birşeye olan tiryakilik, kişinin sağlığına aykırı. Fizik sağlığı tiryakiliği kişinin entellektüel, duygusal ve yaratıcı etkinliklerini kısıtlıyabiliyor ve kişileri kendilerine-dönük ve yalnız bir duruma itebiliyor.

HANGİ HAREKETLER NE KADAR KALORİ YAKAR? (BİR SAAT!)

Televizyon seyretme	80
Otomobil kullanma	100
Bulaşık yıkama	135
Alışveriş	165
Yıkama	205
Yatak düzeltme	230
Otomobil yıkama	250
Cam, yer silme	255
Yürüyüş	

SMOKING CAN DAMAGE YOUR PROFITS

On now, 8, 1983, San Franciscan (California, USA) voters decided that, those companies which did not **ban** smoking in their offices, should pay **fin**es up to 500 dollars a day. This way, the non-smoking employees have the right to **insist** on working in a **smoke-free** environment. One in three American companies already have no-smoking house rules. According to some estimates, a smoker costs a company between 200-500 dollars a year more than does a non-smoker doing the same job.

A study for Dow Chemical Company showed that non-smokers had an average of five and a half fewer days off work each year than smokers.

Other studies indicate that banning smoking results in lower **maintenance-**costs (because there is less **mess** to clean up) **improved productivity**, and fewer early **retirements** for health reasons.

Some American companies are trying to **discourage** employees from smoking. One company (Radar Electric) is **said** to refuse **promoting** smokers and now hires only non-smokers. Another company (Johns-Manville) not only banned smoking, but it also holds classes on “how to stop smoking”. Four out of five employees who have taken the courses **stooped** smoking permanently. In one case, the company paid for hypnosis to help an employee kick the habit.

No-smoking policies are less common in Europe. A West German court, threw out a **case** brought by a worker who claimed that his colleagues’ smoking was damaging his health.

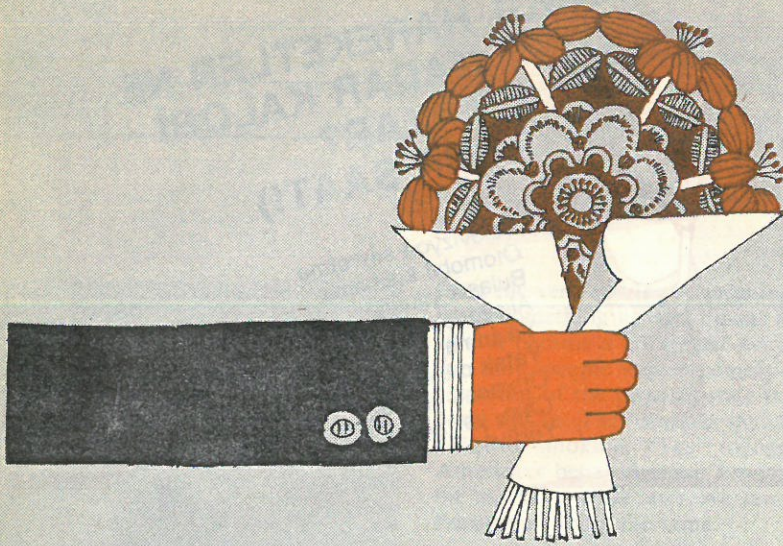

SİĞARA İÇMEK KAZANCINIZA ZARAR VEREBİLİR

N Kasım 1983’de San Fransiskolu (Kalifornia, USA) seçmenler, ofislerinde sigara içilmesini yasaklamayan şirketlerin, günde 500 dolara varan **cezalar** ödemelerine karar verdiler. Böylece sigara içmeyen çalışanların, **dumansız** bir ortamda çalışmakta **ısrar etme** hakkı doğdu. Her üç Amerikan şirketinin birinde, daha şimdiden sigara-yasağı tüzükleri var. Bazı tahminlere göre, sigara içen biri şirkete, yılda aynı işi gören, sigara içmeyen birinden 200 ila 500 dolar daha fazlaya mal oluyor. Dow Chemical Şirketi için yapılan bir araştırma, içmeyenlerin sigara içenlere oranla, yılda ortalama beş-buçuk gün daha az işe-gelmeme günleri olduğunu gösterdi. Diğer bazı araştırmalar, sigara içme yasağının daha az bakım masraflarıyla sonuçlandığını (çünkü temizlenecek **pislik** daha az) verimliliğin arttığını ve sağlık nedenlerinden dolayı daha az erken emeklilik vakalarına rastlandığını gösteriyorlar.

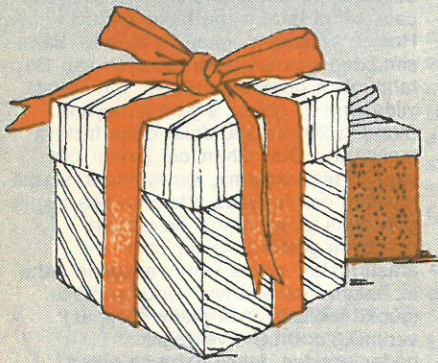
Bazı Amerikan şirketleri işçilerini sigara içmekten **vazgeçirmeye** çalışıyorlar. Bir şirketin (Radar Electronic) sigara içenleri **terfi ettirmeyi** reddettiği **söyleniyor** ve şirket sadece sigara içmeyenlere iş veriyor. Bir başka şirket (Johns-Manville) sigarayı yasaklamaktan başka, “Sigara nasıl bırakılır” kursları düzenliyor. Bu kursları alan beş işçiden dördü, sigarayı tamamen bırakmış durumda. Bir defasında şirket, bir çalışanın alışkanlığından kurtulmasına yardımcı olmak için hipnotizma masraflarını ödedi.

Sigara yasaklama işlemlerine Avrupa’da daha az rastlanıyor. Bir Batı Alman mahkemesi, bir işçinin, arkadaşlarının sigara içmesinin kendi sağlığına zarar verdiği iddiası ile getirdiği davaya bakmayı reddetti.

AROUND THE WORLD

GIFT GIVING

FRANCE

To the French, to offer a gift at the first meeting is quite **gauche**. **Taking one's time** is a sign of **prudence**. The gift selected for a French businessman should be a **compliment** to his intelligence. It should not be too personal, but if it shows that the **recipient's preferences** are considered, so much the better. Do not bring gifts for the home without considering the person's taste. Bringing home a decoration as a gift is risky. The recipient will feel **obliged** to display it. If it does not fit his decor preferences, he may constantly be reminded of your lack of consideration in selecting the gift.

Flowers are a must if you are visiting a French home, but do not buy chrysanthemums—they represent **mourning**. If you stay at someone's home for a few days, a gift made of silver is appropriate. Don't give a French businesswoman perfume; it is far to **intimate** a gift for a business relationship.

GERMANY

Germans do not like **ostentatious** gifts. They should be moderately expensive, tasteful, and given only after a **rapport** has been developed. If you are invited to have dinner in a German home, send flowers **beforehand** but not red roses, which are **reserved** for lovers. The number 13 should be avoided. Most gifts should be wrapped, but white, brown or black wrapping or ribbons should not be used.

Entertainment serves as a good gift in Germany. It should be carefully planned and somewhat **formal**, especially if there are women present.

BRITAIN

Britain is the least gift giving nation. This may be due to emotional **connotations** associated with gifts. Also, the clear line between business and personal lives renders much gift giving between businessmen inappropriate. It is, therefore, unwise to offer a gift, with the exception of flowers or a small item when visiting a home, before one has been given to you. Some time later you should **reciprocate** politely without **escalating** the gift exchange process.

JAPAN

The Japanese are the "greatest gift giving people in the world." Don't try to out-gift them. Allow them to derive satisfaction from their giving and avoid **obligating** them by giving a more expensive gift. Wrapping is very important, but avoid ribbons unless you are aware of the various meanings they **convey** in terms of recipient status. Rice paper for wrapping signifies good taste.

Gifts with **conversation value** are usually appreciated. But don't surprise a Japanese businessman with a gift; he may be embarrassed by not having one for you at the moment. And don't make a ceremony of gift presentation.

Yardımlar Cantası

gauche (gəu): münasebetsiz
«taking one's time»: acele etmemek
prudence (pru:ds): ihtiyat
compliment ('kəmplimənt): iltifat
recipient (ri'sipiant): alıcı
preference ('prefrens): tercih
/to/ oblige (ə'blaidʒ): burada mecbur etmek
mourning ('mɔ:nɪŋ): mahrem, özel
intimate ('intimət): mahrem, özel
ostentatious (ɒsten'teɪʃəs): dağdağalı
rapport (ræ'pɔ:(r)): sevecen ilişki
beforehand (bɪfə:(r)hænd): önceden
/to/ reserve (ri'zɜ:v): ayırmak, saklamak
formal (fɔ:ml): resmi
connotation (kənə'teɪʃn): anlam, ima
reciprocate (ri'sɪprəkeɪt): karşılık vermek
/to/ escalate ('eskəleɪt): yükseltmek, arttırmak
/to/ obligate (ɒbligeɪt): yükümlemek
to convey (kən'vei): duyurmak, belli etmek
«conversation value»: üzerinde konuşulacak kadar ilginç

**Bizim
Pages**

Sevimli bir çocuk, ya da ciddiye alınması gereksiz, havai biri gibi hareket ediyorsanız, çevrede sevgi uyandırabilirsiniz. Ama sözünüzü dinletebiliyor musunuz?

ÇEVRE SİZİ CİDDİYE ALİYOR MU?

HOW TO SCORE

1.0-1	2.a-2	3.a-1	4. a-3	5. a-1
b-3	b-3	b-1	b-1	b-0
e-2	c-3	c-1	c-0	e-1
	d-1	d-3	d-1	d-3
	e-2			
6.a-0	7.a-0	8.a-0	9.a-1	10.a-3
b-0	b-1	b-0	b-0	b-1
c-0	c-0	c-2	c-3	c-0
d-3	d-1	d-3	d-0	
	e-3			
	f-1			

Add up your scores.

30-20 If you have socared between 30 and 20, you are the kind of person wo can always catch a waiter's eye! You are being taken seriously and you are respected. You are free from a set of messy, infuriating little fears. **19-9** Keeping peace seems to be your utmost concern. The idea of causing trouble is so alarming to you that you generally cause more trouble by trying to be good. **LESS THAN 9** You are what Americans call, a goody-goody. Almost any form of self-assertion is trouble-making in your book, from asking the time to asking for a raise. Unless you do something about it, your may be loved, but not taken seriously.

- Lokantadasınız. Yemeğinizi bitirdiniz, hesabı ödemek istiyorsunuz. Garsona ne dersiniz?**
 - Afedersiniz, hesabı ödeyebilir miyim?
 - Hesap lütfen.
 - ~~c) Hesabımı getirebilir misiniz?~~
- Kendinize nasıl hitap edilmesinden hoşlanırsınız?**
 - Bey, Hanım
 - Beyefendi, Hanımefendi
 - Küçükhanım, Delikanlı
 - ~~d) Oğlum, kızım~~
 - Abi, yenge
- Sizce ciddi bir kadının kıyafeti nasıl olmalıdır?**
 - ~~a) Tayyör, döpiyes ve benzeri~~
 - Spor kıyafetler
 - Pantolon takımlar
 - ~~d) Farketmez~~
- Bir gün, işinizde fazla mesai yapmak zorunda kaldınız.**
 - Olayın üstünde durmazsınız.
 - ~~b) İş arkadaşlarınıza ne kadar yorulduğunuzu söylersiniz.~~
 - İş arkadaşlarınıza şikayet edersiniz.
 - Yakınlarınıza ne kadar yorulduğunuzu söyler, size hizmet etmelerini istersiniz.
- Arkadaşınızın ailesi ile ilgili sorunları var, sizinle konuşmak istiyor.**
 - Ne olursa olsun büyüklerin haklı olduğunu savunursunuz.
 - Bu konuda konuşmanın size düşmeyeceğini söyler, dinlemezsiniz.
 - ~~c) Dinler ama öneri getirmekten kaçınırsınız.~~
 - Konuyu dinler, kendi düşüncelerinizi açıklarsınız.
- Doğru düşündüğünüze inandığınız bir konuda, düşündüklerinizi,**
 - Ukala demesinler diye söylemezsiniz.
 - Mümkün olduğu kadar çok kişiye söyleyip taraftar toplarsınız.
 - Yanılmış olabileceğinizden korkup söylemezsiniz.
 - ~~d) Söylenmesi gerektiğini hissettiğiniz anda söylersiniz.~~
- İş yerinizde birisinden bir iş yapmasını istediğiniz zaman,**
 - Şakaya vurarak istersiniz.
 - ~~b) İşi yapmaya vakti olup olmadığını sorarsınız.~~
 - İşi yapmak isteyip istemediğini sorarsınız.
 - ~~d) "Patron bunu yapmanı istiyor" diye, emirinin yukardan geldiği izlenimini verirsiniz~~
 - Bunun şu kadar zamanda bitmesi gerekiyor diyerek, kişinin masasının üstüne bırakırsınız.
 - Ben yapardım ama diyerek vaktiniz olmadığını belirtirsiniz.
- Çok sevdiğiniz bir arkadaşınızla, bir konuda ters düşünüz,**
 - Aranız bozulmasın diye susarsınız.
 - Arkadaşınızı desteklersiniz.
 - Başkalarının yanında susar, arkadaşınızla sonra konuşursunuz.
 - ~~d) Aynı fikirde olmadığınızı belli edersiniz.~~
- İstediklerini her zaman elde eden kimseler, sizce,**
 - ~~a) Bencildirler~~
 - Kabadırlar
 - Planlıdırlar
 - Güvenilmezler
- Sizce, tartışmalar**
 - Ortak bir noktaya gelme olaylarıdır
 - ~~b) İnsanların kırılmasına neden olan tatsız şeylerdir~~
 - Mutlaka kaçınılması gereken şeylerdir

PEOPLE WHO BRING YOU BİZİM ENGLISH

DENİZ ORAL

□ Born in Ankara, on December 27, Deniz Hanım's father was a interior decorator for the TCDD. Her mother was an elementary school teacher. She lost her father when she was still a child (11 years old); apart from this highly traumatic experience, she has had a rather ordinary background. We asked Deniz Oral whether she wanted to be a graphic artist all along:

— Not really. I had some interest in arts because my father did some painting. He was a classical music lover and a man of adventure as well. It could be that these qualities of his helped broaden my mind and senses.

□ Adventure, you say? What kind of adventure?

— Well, he was born in Saratove, Russia - a small town southeast of Moscow, in the Kazan region; he was the son of a Kazan farmer who had eight children. Their father, my grandfather that is, died sometime around 1917, leaving my grandmother and her eight children amidst disturbances. The family decided to move, and they moved all the way across Russia, to the Kamchatka peninsula on the Pacific Coast. There they bought a farm and continued farming for a while. The disturbances

Subat, 1984 sayısıyla *Bizim English*, yayım yaşamının 3. yılına giriyor. Artık, okuyucularımızın isteklerine de uygun olarak sizlere, derginizin hazırlanmasında emeği geçen arkadaşlarımızı tanıtmaya başlıyoruz. *DENİZ ORAL*, *Bizim English*'in mizanpajını yapar. Türkçe'ye kabaca "düzenleme" olarak çevirebileceğimiz bu sözcüğün, ne yazık ki tam karşılığı yok. Basın çevresinde yerleşmiş bir terim olarak kullanılıyor. Ne demek olduğuna gelince, sözcüğü "derginin görsel bütünlüğü" olarak açıklayabiliriz. Deniz, önüne gelen Türkçe-İngilizce daktilo sayfalarını alır, ve bir sihirbaz gibi, elinizde tuttuğunuz dergi sayfalarına çevirir.

Bu hüner, elbetteki sanat eğitimi ister. Bir daktilo metni, hangi yazı karakteriyle ve ne boyda (punto) dizdirilirse ne kadar yer kaplar? Başlıkları nasıl kullanmak gerekir ki, okurun dikkatini çeksin? Hangi fotoğraflar baskıda nasıl sonuç verir? Nerede ne kadar boşluk bırakmalı ki, okurun gözünü yormasın ve tekdüzelik yaratarak bıktırmasın? Dünyanın en iyi yazıları ve en iyi fotoğrafları, kötü bir mizanpajla okunamayacak hale getirilebilir. İçerik ve biçim her yerde olduğu gibi, dergicilikte de birbirlerini tamamlamak, yansıtmak zorundadırlar. A.A.

grew even more, so they moved again, this time to Vladivostok, which is also on the Pacific Coast. They stayed about a year in that city before deciding to leave Russia altogether. So they boarded a ship, and sailed around East, Southast, and South Asia, through the Red Sea and came to the Dardanelles.

□ This must have been the time of the Turkish Independence War.

— Yes, it was. There was fighting in the Dardanelles.

□ Since he was a Kazan Turk, he could not have had a Turkish passport.

— No, he didn't of course. They were refugees amidst a war. So there were lots of problems. To cut a long story short, my father studied fine-carpentry and went to work in South America. He spent over seven years in Brazil and Argentina before coming back to Turkey, where he married my mother.

□ He must have had a lot of stories to tell.

— He did, but I was too young to appreciate them. All that is left is a taste of the kind of person he was.

□ Where did you go to school?

— In Ankara. Cumhuriyet İlkokulu in Ankara, and Erenköy Kız Lisesi, in İstanbul

□ Deniz Hanım, you speak English quite well, and we know that you read it even better. Since you have never been to a college, how did you learn English?

— I know you'll find this hard to believe, but on my own. I have always had an interest in literature, which helped. Also, for two summers, in the 8th and 9th grades, I went to an English-speaking camp in Abana.

□ You are an encouragement to those who are studying English by themselves.

— I hope so.

□ So we understand that you were not really interested in the arts.

— Not really, but I used to get good grades. What I really wanted to be

was a ballerina, but that didn't work out. When I finished lycee, perhaps because I couldn't go to the Conservatory, I wanted to go to the Fine Arts Academy. I had also won the entrance exams of the Faculty of Law for one month only, and gave up, then went and registered in the Fine Arts Academy.

□ When was that?

— 1962. I must confess though that I had no clear notion of what one did in the Academy. I didn't know what graphics was, for instance. I knew a little about interior decorating, from my father taht is, and ceramics. So I took to ceramics.

□ No guidance?

— No guidance. When I finished the school, I didn't know what I was good for. I learned more about life from friends in the cafeteria than from the instructors. I hope that it has all changed now.

□ What did you do when you graduated?

— Worked for the TCK for a while.

□ Doing what?

— As a draftsman. Pre-planning the state highways, maps, etc. There was a lot of drawing to do. I wasn't satisfied, though. With a friend I opened up a ceramic workshop. We did some decorating work for a bank and also some gift items.

□ What happened to that little venture?

— We went bankrupt, of course! That was a business, and neither of us had a business head.

□ When did you actually start working on graphics?

— I started with an advertising agency making cartoon films. From there I worked on the layout of *YAPI Dergisi*. That was followed by book covers, other magazine layouts, and here we are.

□ One last question, Deniz Hanım. What would you have liked to be, if you weren't an artist?

— I would've liked to study biology or zoology and go into research!

OKUYUCU MEKTUPLARI

sizden bir ricam olacak. Bizim İngilizce hocamız kendi ilçemizi tanıtan bir İngilizce kompozisyon yazmamızı istedi. Bu ödevi on gün içinde toplayacak. Bu nedenle ikinci sayfede yazmış olduğum Türkçe'yi İngilizce olarak yazıp bana gönderirseniz çok memnun olurum. Bu önemli ödevimi yapıp bana göndermenizi saygılarımla rica ediyorum.

(isim saklı)

Müftülük eliyle
Hekimhan, **Malatya**

Hekimhan İmam Hatip Lisesi 7-A sınıfında okumaktayım. İngilizceden mektubun içinde yazılı olan konuyu İngilizceye çevirmemiz gerekiyor ve bunu yapamıyoruz. Sizlerden bize bu iyiliği yapıp bu konuyu İngilizceye çevirip aşağıdaki adresime yollamanızı rica ederim.

(isim saklı)

Hekimhan, **Malatya**

Yukarıda, Hekimhan'dan aldığımız iki mektup görüyorsunuz. Bu okurlarımızın ikisi de belli ki içinden çıkamadıkları bir ödevi bize yaptırmak istiyorlar. Kendilerini biraz kınadık. Bizim yaptığımız bir ödevi öğretmenlerine kendileri yapmış gibi vermeleri dürüst bir hareket değil. İstedikleri çeviriyi Bizim Pages'de yayınlıyoruz. Kendi yaptıkları ile karşılaştırırlarsa, nerede hata yaptıklarını da görebilirler. Ama, şunu belirtmeden de geçemeyeceğiz, sayın öğretmenimiz, bu seviyedeki öğrencilerin gerçekten böyle bir kompozisyon yazabileceklerini düşünebiliyorlar mı?

HEKİMHAN

Hekimhan is lovely little town in Eastern Anatolia, West of Malatya. The most important agricultural fruit of Hekimhan, which has a population of 14.000 is apricots. Hekimhanlılar make their living out of agriculture. Transportation is the most serious problem Hekimhan faces. Although Malatya-Sivas rail road and high-way divide the town into two, internal roads are poor. Hekimhan is founded on a rocky basin, and has the second biggest iron mine in Turkey. Iron ore mined in Hekimhan is sent to

Iskenderun and Ereğli Steel Mills. Hekimhan does not have many historical buildings. Taşhan and the Mosque of Köprülü Mehmet Paşa are the most important. Of the three lycees, in Hekimhan, one is IMAM-HATİP and the other is Industrial Career Lycee, founded in 1983.

The old name for the town was HAN, which later was changed to HEKİMHAN by a doctor who came to live here.

Yayınlanmış olduğunuz dergilerin tümünü aldım. Özellikle pratik ve çabuk öğrenme açısından değerli seriler. Ben ABD'den geleli bir ay oldu ve hepsini zevkle okudum. Birkaç tane de şarkı vardı galiba. Bu gibi yeni çıkan şarkıları ve hiç deyinmediğiniz, meslek üzerine, en önemlileri de elektronik ve muhasebe konularında birer sayfa ayırmanız bence daha güzel olur kanısındayım. Resimli romanları çok büyük yayımlıyorsunuz ve çok yer kaplıyor sanırım. Eleştirilerimi hoş karşılamazınız diler, başarılar temenni ederim. Sizden bir ricam yayınlanmış olduğunuz Bizim English dergilerinin tümünü ödemeli olarak göndermeniz. **Sadrettin Kazan** Hamidiye Mah. Çimen Sok, 15 Beyşehir **Konya**

Övgüler için teşekkürler, yardımcı olabiliyorsak ne mutlu. Pek çok ayrı kişiye hitap eden bir dergide, maalesef tek tek mesleklerle inemiyoruz. Çizgi romanlar konusunda haklısınız, biz de azaltmayı düşünüyoruz. Dergi isteğinizi karşılamamız için, lütfen ücreti (23 x 250) Çağdaş Yayıncılık ve Basın A.Ş.'nin 13269 nolu posta çeki hesabına yatırın ve bize de bir haber edin. Postadaki karmaşadan dolayı, bir süredir ödemeli işlem yapmaktan vazgeçtiler.

İsmim Mustafa Küçükçakar. D.Ü. Eğitim Fak. Fransız ABD 4. sınıf öğrencisiyim. Bizim English çıktığından bu yana böylesi bir Fransızca dergi okumak için neler vermezdim. Maalesef altı ay süren iyi bir çalışma sonucu Bizim English'den yararlanacak düzeye geldim derginize hemen abone oldum. Şimdi tam bir Bizim Englishcholic'im. Tüm İngilizceyi sevenler adına ilgililerinize teşekkür eder saygılar sunarım. Bizim English'cilerle dostluk kurmak istiyorum!

Yaşım 21, hobilerim: Müzik, tiyatro
Mustafa Küçükçakar, D.Ü., Eğitim Fakültesi
Fransız - A.B.D.
4-A, B.100
Dişarbakır

MEKTUPLAŞMAK İSTEYENLER.

17 yaşında Karamürsel Endüstri Meslek Lisesi'nden mezun olan bir gençim. Kendi yaşlarımla mektuplaşmak istiyorum.

Mehmet Ürer

Elmalık Yolu
Sakarya Sokak 4,
Yalova, **İstanbul**

Salim Kadıköylü (18)

Kaleiçi Tuhafiye Cad.
Damgacı Pasajı, No 11/14 **Denizli**

Ben **Meltem Sarıahmetoğlu**, 15 yaşındayım. Çeşitli arkadaşlardan mektup bekliyorum.
Çay-Kur, Fener Mah., Lojmanları
Kat 4, No 7, **RİZE**

Erdal Uzun

P.K. 42,
İskenderun, **HATAY**

İsmail Fındık (18)

Ziraat Meslek Lisesi
Sınıf IV-B, **Bursa**

İngilizce mektuplaşmak isteyenler köşesine beni de koyun!

Sevinerek!

Mustafa Güneş (21)

Asb. Gazinosu, **BİNGÖL**

Fırat Üniversitesi'nden **İsmail Coşkun**, isminizin **ÜCRETSİZ** olarak çıkabileceği bazı dergi adresleri göndermiş. Yurt dışından mektuplaşmak isteyen okurlarımıza önemle duyurulur:

RADAR, Smolna 40, Warsaw, 43, **POLAND**

CONNEXIONS, Box 554 Sta. K, Toronto, Ontario, M4P 2G9, **CANADA**

AMITY

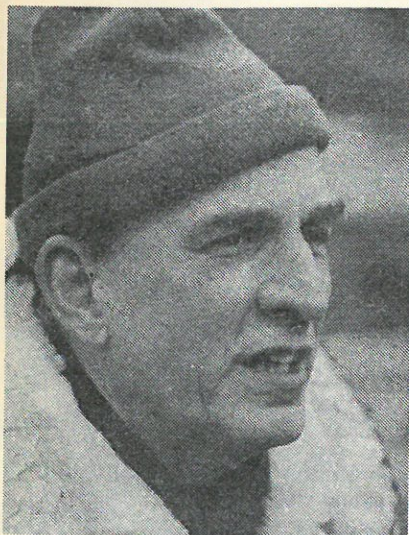
INTERNATIONAL, Box 10, Visakhapatnam 530001, **INDIA**

HOBBY EXCHANGE SERVICE, P.O. 1518, Islamabad, **PAKISTAN**

INTERNATIONAL INTERCHANGE, San Luis 516, Arecibo, Puerto Rico 00612, **USA**

FANNY AND ALEXANDER

INGMAR BERGMAN'S LAST FILM!

Ingmar Bergman

Ingmar Bergman has announced that **Fanny and Alexander** will be his last film. When he finds out that critics think it's bad, he may change

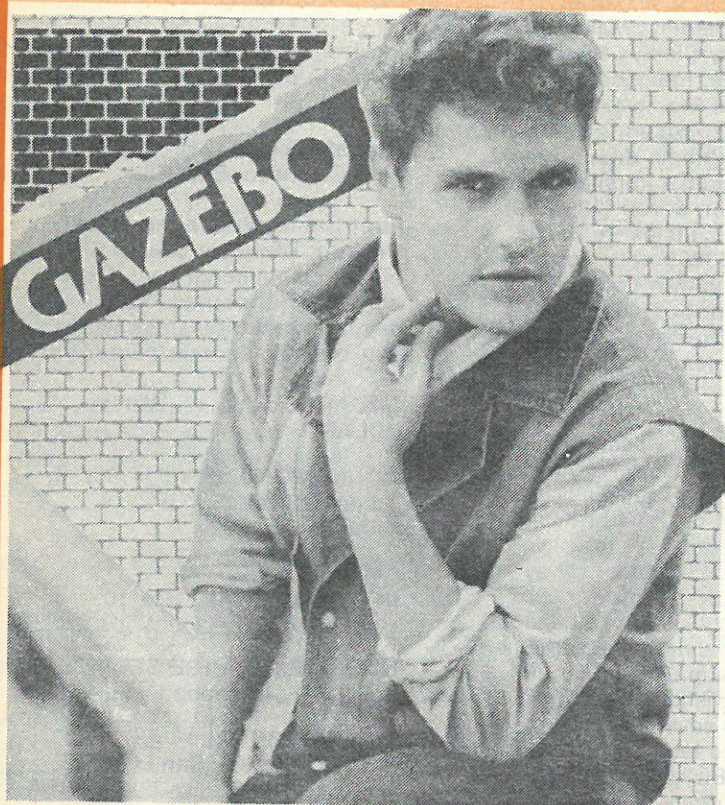
his mind. The film was cut down to three and a half hours from a five-hour TV series. It is nothing but a combination of old Bergman movie scenes. And that is the problem. The film begins in 1907. We are at a Christmas celebration at the home of the rich Ekdahl family, in the university city of Upsala, Sweden. The characters include a **strong-willed** matriarch (Gunn Wallgren), a theater manager-actor (Alan Edwall), his two young children Fanny and Alexander (Pernill Alawin and Bertil Guve), his wife, Emilie (Ewa Froling) and a Jewish antique seller (Erland Josephson). As long as the film stays with this community, it is energetic. But later, after Emilie's husband dies, she marries a priest (Jan Malmso) and before long, Fanny and Alexander are locked up in the **attic**. From then on, the movie becomes a Bergman-style masochism playground. Until about ten years ago, Bergman was the leading director with American **art house audiences**.

Alexander and Fanny (Bertil Guve, Pernilla Alawin)

Foreign-film-loving Americans enjoyed him very much. But then, with the exception of "Magic Flute" Bergman films started repeating themselves, and the American art house audiences **lost their taste pseudoprofundity**. Ever since, foreign films that made the largest impact with American audiences have been light and sexy, films like **Cousin, Cousine, Dona Flor and**

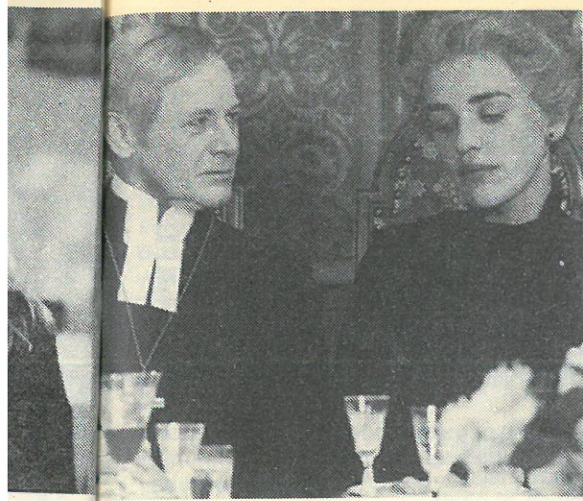
THE WORLD OF

SONG OF THE MONTH

I LIKE CHOPIN

Remember that piano
So delightful, unusual
That classic sensation
Of sentimental confusion
Used to say, "I like Chopin"
Love me now and again
Rainy days never say
Goodbye
To desire when we are
Together
Rainy days growing in your
Eyes
"Tell me where's my way"
Imagine your face
In a sunshine reflection
A vision of blue skies
Forever destruction
Used to say, "I like Chopin"
Love me now and again
Rainy days...

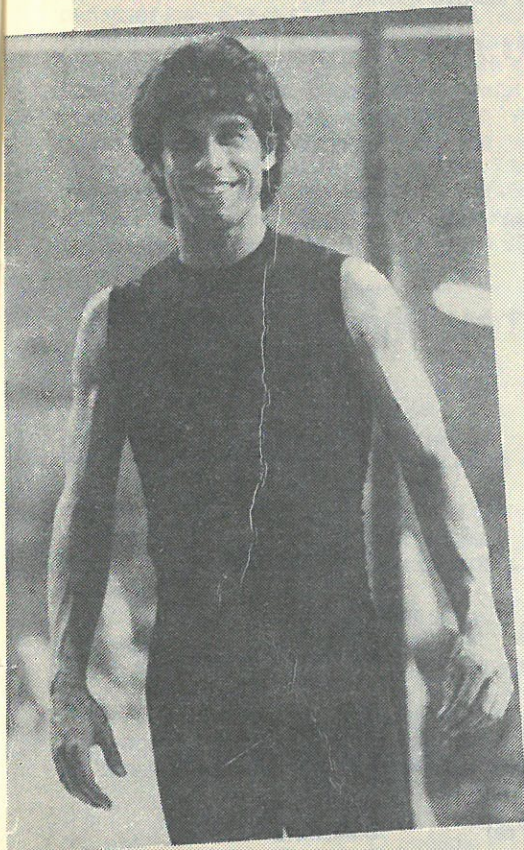

Parents, Oscar and Emilie (Jan Malmstjo - Ewa Froling)

Her Two Husbands and La Cage aux Folles - or else straight action films like **Das Boot**.

strong willed : iradesi kuvvetli, inatçı
attic : tavanarası
art house : sanat evi
audience (ɔ:diəns) : seyirciler
/to/ lose taste : keyfi kaçmak
pseudoprofundity (sju:deuprə'fəunditi) : sözde niteliklilik

ENTERTAINMENT

Five years ago, John Travolta hung up his famous white suit after the movie **Saturday Night Fever**. Now he is back in another strip called **Staying Alive**. He is starring with Tony Monero, and the champion, Sylvester Stallone is directing it. It is about a young man who is trying to become a Broadway star.

Broadway is the famous street in New York. It is known as the center of the **performing arts**.

JOHN TRAVOLTA

HE IS NOT HAVING IT TOO EASY

Travolta says, "I know him better than any other character. He is like a second nature to me." But the preparation for the role was not easy. He had to become a professional dancer in 17 weeks.

Stallone put him on a high-protein diet and a six day a week program of 3 hours of dance and 2,1/2 hours of **weight-lifting** before filming started. Two months later, the dance floor in a tent set up at John's Santa Barbara, California, house was moved to the film studios. There Travolta was dancing 8 to 10 hours a day! "Normally it takes a year to do what I did," he says with satisfaction. He **thrives** under pressure and **rose to the challenge** of **mastering** dance. He now maintains his new physique with two hours of **workouts** 3 to 4 times a week.

Travolta is **currently** working with Olivia Newton-John on a romantic comedy- fantasy **tentatively** called **Second Chance**. It is about two people who are trying to protect themselves from a **flooded** world. **Guess** who is going to flood the world? God with Charles Durning and Beatrice Straight as **guardian angels** and Oliver Reed as the **Devil**. The American films are getting very interesting indeed!

It seems that after the movie **Grease**, there were several **attempts** to **reteam** John with Olivia, but they never **came off**. "It's been too long since we've been on screen together," says Travolta.

His **stellar** career started in

Englewood, New Jersey, when he left school at 16! He played in "**Over Here**" and became a star with "**Welcome Back, Kotter**". He had a number of **ups and downs**, but now he believes that he can do movies for the rest of his life. "You have to get used to the world, the fame, the lifestyle," he explains. "I think I am capable of doing whatever **comes along**. Tell me what I have to do; I'll learn it and report on Monday." This is certainly **admirable**, but we can't help think what kind of effect he has on young people who are high school **drop-outs** but are not as lucky as he was.

Yardım Çantası

performing arts : tiyatro, dans gibi gösteri sanatları
weight lifting : halter
/to/ thrive (θraiv) : gurbüzleşmek, yeşermek
/to/ rise to the challenge : bir olayı göğüslemek
/to/ master (ma:stə(r)) : tümüyle hakim olmak
workout (wɜ:kəut) : idman
currently (kərəntli) : halen
tentatively (tentativli) : geçici olarak, şimdilik
flooded (flədəd) : sel basmış
Guess! (ges) : bil bakalım!
guarding angels : koruyucu melekler
Devil (devl) : şeytan
attempts (ə'tempts) : girişimler
/to/ reteam (ri:ti:m) : yeniden birlikte olmak
/to/ come off : sonuçlanmak
stellar : yıldızlara özgü
ups and downs : iniş - çıkışlar
"whatever comes along" : önüne ne gelirse
drop - out : okul kaçını

ELEMENTARY 1 Orta 1

Unit 1

1.1.7

Bizim Teacher: Şimdi tekileri ve çoğulları görelim. İngilizce'de tekil isimlere **singular**, çoğul isimlere **plural** denir. Bildiğiniz gibi Türkçe'de tekiler -ler ve -lar ekleriyle çoğul yapılırlar (kalem-kalemler, kitap-kitaplar gibi). İngilizce'de ise bu iş bu kadar basit değildir.

Önce bir kural: İngilizce'de çoğul isimlerin başına a veya an takıları gelmez.

İngilizce'de çoğul yapmanın altı değişik yolu vardır. Bu kuralları bilmeniz yarar var. Ancak kuralları ezberlemeye çalışmaktan çok her bir cins isim öğrenildiğinde çoğulunu da beraber öğrenirseniz daha kolay olur.

1. **S kuralı:** Çoğu cins isimler sonuna **s** eklenerek çoğul olurlar (place-places, book-books, dog-dogs gibi).

2. **ies kuralı:** Sonu sert bir sessiz harf ve **y** ile biten cins isimlerde, **y** kaldırılır, yerine **ies** konur. (duty-duties, university-universities gibi).

4. **ves kuralı:** Sonu **f** sesi ile biten cins isimlerde, **f** kaldırılır ve yerine **ves** konur. (knife-knives, thief-thieves gibi).

6. **düzensizlik:** Bazı cins isimler çoğul olduklarında yazılışları düzensiz olarak değişir (man-men, woman-women, child-children gibi).

ALİŞTIRMALAR III

A. Altındaki cins isimleri dikkatle inceleyin, tekil olanları çoğul, çoğul olanları tekil yapın.

Örnek: cats cat, book books

1. secretaries.....	6. postmen.....
2. cook.....	7. tailor.....
3. mechanics.....	8. waitress.....
4. soldier.....	9. teacher.....
5. worker.....	10. shirts.....

11. blackboards.....	21. trees.....
12. pieces of chalk.....	22. handkerchief.....
13. table.....	23. umbrella.....
14. bag.....	24. hospitals.....
15. students.....	25. hostesses.....
16. classroom.....	26. box.....
17. classes.....	27. father.....
18. names.....	28. dresses.....
19. stamps.....	29. map.....
20. duster.....	30. exercises.....

B. Altındaki cümlelerden yanlış olanları işaretleyin.

Örnek: "I've got two book." yanlış.
(çünkü, two çoğul, yani books olur.)

- I have got a bags.....
- I have got three books.....
- You have got nine tree.....

- She has got a table.....
- He has got handkerchief.....
- They have got hospitals.....
- Ali has got a piece of chalk.....
- The butcher has got an umbrella.....
- We have got two classrooms.....
- They have got a dusters.....
- It has got a desk.....
- We have got soldiers.....
- They have got dentists.....
- We have got a firemen.....
- Ali has got two farm.....

1.1.8

Bizim Teacher: Şahıs zamirlerini öğrenmiştik; I, you, he, she, it, we, you, they. Şimdi bu şahıs zamirlerini kullanarak nasıl isim cümleleri yapıldığını görelim. O bir oğlandır, O bir kedir, Biz Türk'üz, Siz öğrencisiniz, Onlar elbiselerdir türü cümleler, şahıs zamirleri ile ilgili varoluşu bildirdiklerinden isim cümleleridirler. Şimdi aşağıdaki tabloyu inceleyiniz:

I AM, YOU ARE, HE IS...

I	Ben
I am (I'm)	Benim
I'm a teacher.	Ben bir öğrenmenim.
You	Sen
You are (you're)	Sensin
You're a child.	Sen bir çocuksun.
She	O
She is (she's)	Odur.
She's a girl.	O bir kızdır.
He	O
He is (he's)	Odur
He's a boy	O bir oğlandır.
It	O
It is (it's)	Odur.
It's a cat.	O bir kedir.
We	biz
We are (we're)	biziz
We're Turks.	Biz Türkleriz (Türküz).
You	siz
You are (you're)	sizsiniz.
You're students.	Siz öğrencilersiniz.
They	onlar
They are (they're)	onlardırlar
They're dresses	Onlar elbiselerdirler.

Bizim Teacher: Görüldüğü gibi burada yalnız birinci tekil şahıs **am** oluyor. Bunun dışındaki üçüncü tekil şahıslar (he, she, it) hep **is** oluyor. Çoğul şahıslar hep **are** oluyor. Demek ki sen diye bir tekil şahıs düşünmeyeceğiz; dolayısıyla **you** hep **are** olacaktır.

Class: Öğrenmenim, şahıs zamirlerini bir kez daha açıkla mısın?

Bizim Teacher: Şahıs zamirleri bir cümlede ismin yerini tutan kelimelerdir. Bakın şöyle: Dünyada herşeyin bir ismi vardır, değil mi? Benim ismim var, sizlerin isimleriniz var, bu üstünde oturduğum şeyin ismi var (sandalye), sizin yazı yazmak için kullandığınız şeylerin ismi var (kalem), bitkilerin isimleri var, değil mi?

Class: Kuş, bülbül, böcek, papatya, sıra, masa, Ahmet, Mehmet... bunların hepsi canlıların, cansızların ve diğer varlıkların isimleri.

Bizim Teacher: Evet. Şimdi biz bu isimleri kullanarak onları tanımlayan cümleler yaparız. Örneğin: Bülbül bir kuştur, sandalye bir eşyadır, çocuklar öğrencilerdir, papatyalar çiçektir gibi. Doğru mu?.. Bu cümlelerden birisini alalım:

Kedi hayvandır, yerine **o hayvandır** desem, Ahmet erkektir, yerine **o erkektir** desem, cümledeki isimlerin yerine **o** koymuş olurum. Ben öğrenmenim desem kendi ismimin yerine **ben** kullanmıyor muyum? Sen öğrencisin, dediğim zaman senin isminin yerine **sen** kullanmış olmuyor muyum? İşte böyle kişilerin veya hayvanların, ya da diğer varlıkların isimleri yerine kullandığımız ben, sen, o, biz, siz, onlar gibi sözcüklere zamir; ama şahıs (ya da kişi) zamirleri denir. Bu zamirler İngilizce'de de var.

Class: I, you, he, she, it, we, you, they.

Bizim Teacher: Evet, onlarda üçüncü tekil şahıs üç tane; biri kızlar, biri erkekler, biri de hayvanlar ve cansızlar için. Şimdi şahıs zamirleriyle yapılan isim cümlelerinin bir de olumsuz hallerini görelim. Önce olumsuzluk neydi hatırlayalım, olumsuzluk bir şeyin "olmama" hali olarak tanımlanabilir, değil mi? "Benim" dersem olumlu; "Ben değilim" dersem olumsuz konuşmuş olurum. İngilizce'de olumsuzluğu belirtmek için NOT zarfını kullanıyoruz. Örneğin, "I have not got" (Benim yok) diyoruz. Burada da aynı NOT sözcüğünü kullanarak isim cümlelerini olumsuza çevirebiliyoruz. Şimdi aşağıdaki tabloyu dikkatle inceleyiniz:

I AM NOT, YOU ARE NOT, HE IS NOT...

I'm	Benim
I'm not	Ben değilim.
I'm not a man	Ben bir erkek değilim.
You're	Sensin
You're not	Sen değilsin
You're not a man	Sen bir erkek değilsin
She's	Odur
She's not	O değildir
She's not a man.	O bir erkek değildir
He's	Odur
He's not	O değildir
He's not a woman	O bir kadın değildir
It's	Odur
It's not	O değildir
It's not a man	O bir erkek değildir

We're
Were't not
We're not men

You're
You're not
You're not men

They're
They're not
They're not men

Biziz
Biz değiliz
Bir erkek değiliz

Sizsiniz
Siz değilsiniz
Siz erkek değilsiniz

Onlardırlar
Onlar değildirlar
Onlar erkek değildirlar

ALİŞTIRMALAR IV

A. Aşağıdaki cümlelerin İngilizce karşılıklarını yazın:

1. Ben bir çiftçi değilim.
2. Ben bir öğretmen değilim.
3. Sen bir mühendis değilsin.
4. Sen bir hostes değilsin.
5. O bir manav değildir (kız).
6. O bir kasap değildir (kız).
7. O bir hemşire değildir (erkek).
8. O bir itfaiyeci değildir (erkek).
9. Biz pilot değiliz.
10. Biz dışçı değiliz.
11. Siz daktilo değilsiniz.
12. Siz arkadaş değilsiniz.
13. Onlar dükkân değildir.
14. Onlar uçak değildir.
15. O çanta değildir (cansız).
16. O köprü değildir (cansız).

B. Yanlış cümleleri bulun:

1. It's not a doctor.
2. They's not students.
3. We're not friends.
4. We are grocers.
5. You are butchers.
6. She're a typist.
7. He's a dentist.
8. They are not notebooks.
9. They're not fireman.
10. It're not a pilot.

Alıştırmaların yanıtlarını Mart 1984 Bizim English sayısında bulacaksınız!

Bizim Teacher: Bir de soru cümleleri var: "Sen öğrenci misin", "Ben doktor muyum?", "Onlar kalem mi?" gibi cümleler soru cümleleridir. Bildiğiniz gibi Türkçe'de soru cümleleri -mi? -mi? ekleriyle yapılır. İngilizce'de soru cümlesi yapmak için şahıs zamirlerinin yanındaki **am, is, are** yardımcı fiilleri zamirlerin başına geçirilir. Şimdi aşağıdaki tabloyu dikkatle inceleyin:

AM I? ARE YOU? IS HE?...

I am	benim
am I?	ben miyim?
Am I a teacher?	Ben bir öğretmen miyim?
you are	sensin
are you?	sen misin?
Are you a teacher?	Sen bir öğretmen misin?
He is	odur
is he?	o mudur?
Is he a teacher?	O bir öğretmen midir?
she is	odur
is she?	o mudur?
Is she a teacher?	O bir öğretmen midir?
it is	odur
is it?	o mudur?
Is it a teacher?	O bir öğretmen midir?

we are
are we?
Are we teachers?

biziz
biz miyiz?
Biz öğretmen miyiz?

you are
are you?
Are you teachers?

sizsiniz
siz misiniz?
Siz öğretmen misiniz?

they are
are they?
Are they teachers?

onlardırlar
onlar mıdırlar?
Onlar öğretmen midirler?

Bizim Teacher: Bir de olumsuz soru cümlelerimiz var!
Önce olumsuzluk ve soru kavramlarından yola çıkalım.
"Ben değil miyim?" gibi bir cümle hem soru sorar,
hem de "ben, miyim?" cümlesinden farklı olarak
olumsuzluk tanımını da içerir ("değil"), değil mi? Birkaç
tane olumsuz soru cümlesi söyler misiniz?

Class: Ahmet erkek değil mi?
Ali öğrenci değil mi?
Öğretmen bilgili değil mi?

Bizim Teacher: Tamam. Şu farkı iyice belleyin:
Ali öğretmen mi?.....olumlu soru
Ali öğretmen değil mi?.....olumsuz soru
Hatice öğrenci mi?.....olumlu soru
Hatice öğrenci değil mi?.....olumsuz soru

AM I NOT? ARE YOU NOT IS HE NOT?...

I am	olumlu	benim
I am not	olumsuz	ben değilim
am I?	soru	ben miyim?
am I not?	olumsuz soru	ben değil miyim?

you are	olumlu	sensin
you are not	olumsuz	sen değilsin
are you?	soru	sen misin?
are you not?	olumsuz soru	sen değil misin?

he is	olumlu	odur
he is not	olumsuz	o değildir
is he?	soru	o mudur?
is he not?	olumsuz soru	o değil midir?

she is	olumlu	odur
she is not	olumsuz	o değildir
is she?	soru	o mudur?
is she not?	olumsuz soru	o değil midir?

it is	olumlu	odur
it is not	olumsuz	o değildir
is it?	soru	o mudur?
is it not?	olumsuz soru	o değil midir?

we are	olumlu	biziz
we are not	olumsuz	biz değiliz
are we?	soru	biz miyiz?
are we not?	olumsuz soru	biz değil miyiz?

you are	olumlu	sizsiniz
you are not	olumsuz	siz değilsiniz
are you?	soru	siz misiniz?
are you not?	olumsuz soru	siz değil misiniz?

they are	olumlu	onlardırlar
they are not	olumsuz	onlar değildirler
are they?	soru	onlar mıdırlar?
are they not?	olumsuz soru	onlar değil midir?

Bizim Teacher: Yukarıdaki tabloyu belledikten sonra iş
kolaylaşır. Şimdi artık olumsuz soru cümleleri kurabiliriz.

Örnekler:

Am I not a teacher?	Ben bir öğretmen değil miyim?
Are you not a teacher?	Sen bir öğretmen değil misin?
Is he not a teacher?	O bir öğretmen değil mi?
Is she not a teacher?	O bir öğretmen değil mi?
Is it not a teacher?	O bir öğretmen değil mi?
Are we not teachers?	Biz öğretmen değil miyiz?
Are you not teachers?	Siz öğretmen değil misiniz?
Are they not teachers?	Onlar öğretmen değiller mi?

Şimdi bu sorulara cevap da verebiliriz:

Am I not a teacher?	No, you are not. (Hayır, değilsiniz.)
	Yes, you are. (Evet, öylesiniz.)

Is he not a teacher?	No, he is not. (Hayır, değildir.)
	Yes, he is. (Evet, öyledir.)

Eğer isterseniz cevabınızı daha da belirginleştirebi-
lirsiniz:

Am I not a teacher?	No, you are not a teacher. (Hayır, öğretmen değilsiniz.)
	Yes, you are a teacher. (Evet, öğretmensiniz.)

Is he not a teacher?	No, he is not a teacher. (Hayır, öğretmen değildir.)
	Yes, he is a teacher. (Evet, öğretmendir.)

Olumlu sorulara da aynı şekilde cevap verilebilir:

Are you a pilot?	No, I am not. (Hayır, değilim.)
	Yes, I am. (Evet, öyleyim.)
Are we children?	No, we are not. (Hayır, değiliz.)
	Yes, we are. (Evet, öyleyiz.)

ALİŞTIRMALAR V

**A. Aşağıdaki İngilizce parçanın bütün cümlelerini
soru cümlesi şekline getirin.** Örneğin: "We are
students. Mary and Barbara are waitresses. We are in
our classroom. "----"Are we students? Are Mary and
Barbara waitresses? Are we in our classroom?"

My father is a soldier. He is not a farmer. He has got a
car. He has not got a classroom. He is not a teacher.
My mother is a teacher She has got a desk. My father
and my mother have got friends. They are not tailors.
They are postmen. They have got bags. The bags are
brown."

**B. Aşağıdaki cümleleri ders kitabınızın ilk üç
dersinden tanıyorsunuz. Bu cümleleri olumlu,
olumsuz, soru, olumsuz soru haline getirin.**

Bu cümleleği soru haline getirin:

1. I've got two books.
2. He's got three apples.
3. She's got four boxes.
4. I've got five shirts.
5. She's got seven dresses.
6. The duster is here.
7. They are in that box.

a iş
liriz.

yim?
sin?

?
?

iz.)

.
z.)

)

a

8. Jack and his friends are in the classroom.
9. Two boys are at the blackboard.
10. They are short boys.

Bu cümleleri olumsuz soru haline getirin:

11. They are tall boys.
12. Jack is at his desk.
13. He's got two pencils, but only one pen on his desk.
14. His books and notebooks are on his desk.
16. I have got two books.
17. He's got three shirts.
18. She's got four dresses.
19. I have got ten apples.
20. The pilot is in the plane.

Bu cümleleri olumlu hale getirin:

21. The firemen are not on the room.
22. The nurses are not in the hospital.
23. The typist is not in the office.
24. The butcher is not in the shop.
25. The engineer is not on the bridge.
26. They aren't cats.
27. We haven't got children.
28. She hasn't got apples.
29. Isn't she on the plane.
30. The dentist is not in the room.

Bu cümleleri olumsuz hale getirin:

31. I'm a student.
32. My name is Ayşe
33. Mehmet is a student, too.
34. We are in 1A.
35. Erol and Ali are in 1B.
36. Our classroom is big.

Bizim Teacher: Şahıs zamirlerinin dışında da zamirler var. Biz Türkçe'de bunlara **işaret zamirleri** deriz. Bu, şu, bunlar, şunlar, o, onlar, işaret zamirleridir. Yani, "Bülbül bir kuştur" diyebilirim. Ama, parmağımla bülbülü gösterip, "Bu bir kuştur" desem, "bülbül" isminin yerine **bu** işaret zamirini kullanmış olurum, değil mi?

Örnekler:

Bülbül bir kuştur... bu bir kuştur... şu bir kuştur... o bir kuştur.
veya
bülbüller kuşlardır... bunlar kuşlardır... şunlar kuşlardır... onlar kuşlardır.
Bu işaret zamirleri de tıpkı şahıs zamirleri gibi kullanılırlar.

THIS, THESE, THAT, THOSE

This is a book/Bu bir kitaptır.
These are books/Bunlar kitaptırlar.

That is a book/Şu bir kitaptır
Those are books/Şunlar kitaptırlar

It is a book/O bir kitaptır
They are books/Onlar kitaptırlar

Burada iki noktaya dikkat etmeniz gerekir. **That** İngilizcede hem **şu**, hem de **o** anlamına gelecek şekilde kullanılabilir. **That**'in çoğulu **those** şunlar demek olduğu gibi onlar anlamına da gelebilir. Ancak, **they** sözcüğünü kullanırken, işaret zamiri mi yoksa şahıs zamiri mi olarak kullandığınızı bilmeniz gerekir.

Şimdi size bir soru:

"This is a book." ile "This book is green." cümleleri arasında ne fark var? Gördüğünüz gibi her iki cümlede de **this** kullanılıyor.

Gelin Türkçe'ye çevirelim:

This is a book/Bu bir kitaptır.

This book is green/Bu kitap yeşildir.

Birincisinde **this** bir zamirdir. Niçin?... Çünkü, parmağınızla gösterdiğiniz nesnenin isminin yerini alıyor.

İkincisinde **this** bir sıfattır. Niçin?... Çünkü, kitabın ismini niteliyor. Kitabı, **bu kitap**, olarak belirtiyor. İngilizce'de, Türkçe'de de olduğu gibi, **this-that, these-those, it-they** hem sıfat hem de zamir olarak kullanılıyorlar.

ALIŞTIRMALAR VI

A. Boş yerlere uygun yardımcı fiilleri koyun:

1. These.....shirts
2. Those.....skirts
3. This.....a plane
4. That.....a handkerchief
5. These.....bags
6. Those.....books
7. That.....a classroom
8. This.....a student
9. They.....a pencil
10. These.....exercises

B. Altaki cümleleri tekil ise çoğul, çoğul ise tekil yapın:

1. This is a table
2. That is a desk.
3. That is a bridge.
4. Those are flies
5. These are butchers
6. That is an engineer.
7. This is an umbrella.
8. These are firemen.
9. Those are offices.
10. This is a hospital.
11. This is a waitress.
12. They are farmers.

Alıştırmaların yanıtlarını Mart 1984 Bizim English sayısında bulacaksınız.

I.I.10

Bizim Teacher: Bir nesnenin kime ait olduğunu, yani mülkiyetini belirten sözcüklere **iyelik sıfatları** derler. İyelik sıfatları İngilizce'de, isimlerin önüne gelerek o isimlerin adlandırdıkları varlıkların kime ait olduklarını gösterirler. Biz Türkçe'de, bu işlevi gören sözcüklere "iyelik zamiri" deriz. İngiliz dil bilgisi ise iyelik sıfatı diyor, karıştırmayın.

He has got three workers.

MY, YOUR, HIS, HER

my pen/benim kalemim.
my pen is blue/benim kalemim mavi.

your pen/senin kalemin.
your pen is blue/senin kalemin mavi.

his pen/Onun kalemi.
her pen is blue/onun kalemi mavi

its pen/onun kalemi.
its pen is blue/onun kalemi mavi.

our pen/bizim kalemimiz.

our pen is blue/bizim kalemimiz mavi

your pen/sizin kaleminiz.
your pen is blue/sizin kaleminiz mavi

their pen/onların kalemi.
their pen is blue/onların kalemi mavi

Bizim Teacher: Dikkat edin, buradaki "onun" anlamına gelen **its** ile **it is**-odur, sözcüklerinin kısaltılmışı olan **it's** birbirine karışmasın.

Şimdi diyelim, iyelik sıfatını bir **isimle** beraber kullanacaksınız. Örneğin, babamın ismi, Ali'nin kitabı demek istiyorsunuz. O zaman, ismi yazar, sonuna "s" eklerseniz. **My father's pencil, Ali's book,** gibi.

ELEMENTARY 2 Orta 2

Unit 1

PRESENT PERFECT TENSE

Bizim Teacher: Derginizin Ocak, 1984 sayısında yayımladığımız Bizim TEACHER ekinde, geçen yıl gördüğünüz **Near Future** ve **Present Continuous Tense**'lerin kurallarını hatırlatmıştık. Bu dersimizde, **PRESENT PERFECT TENSE**'i ele alacağız. Ders kitabınızın, birinci ünitesinin, ilk dersinin, ilk sayfasına bakın (s.5). Oradaki ilk üç resimde (A,B,C) şu cümleleri göreceksiniz:

- A. The cat is going to climb the tree./Kedi ağaca tırmanmak üzere. (near future)
B. It's climbing the tree./ Ağaca tırmanıyor. (present continuous)
C. It has climbed the tree./ Ağaca ŞİMDİ tırmandı. (present perfect tense).

Kural: Present perfect tense, İÇİNDE OLDUĞUNUZ ANDA BİTEN EYLEMLERİ ANLATMAKTA KULLANILIR.

Türkçe'den düşünün: "Ahmet geldi" ve "Ahmet şimdi geldi" cümleleri arasında ne anlam farkı var? Birinci cümle, Ahmet'in bir zaman geldiğini söylüyor. Bu dün de olabilir, iki yıl evvel de olabilir. Ama ikinci cümlede Ahmet'in dün gelmiş olması olanaksız. Türkçe'de her iki cümlede de 'di'li geçmiş zamanı kullanırız, ve "şimdi" sözcüğünü ekleyerek, eylemin içinde bulunduğumuz anda olduğunu belirtiriz. İngilizce'de, bu iki ayrı anlam için İKİ AYRI TENSE kullanıyorlar.

Kural: Türkçe'de "di'li geçmiş" zaman kullandığımız halde, olayın hemen yeni bittiğini anlatmak üzere "şimdi" sözcüğünü eklemek durumunda kaldığımızda, İngilizce'de Present Perfect Tense kullanırız.

2.1.1.

PRESENT PERFECT TENSE CÜMLELERİNİN YAPISI

Kural 1: İngilizce'de, Türkçe'den çok farklı olarak, fiillerin 3 hali vardır. Fiillerin ilk hali mastar halleridir; to walk, to sleep gibi. Fiillerin ikinci hali, henüz görmediğiniz "Simple Past Tense" (di'li geçmiş zaman) da kullandığımız halidir.

Fiillerin üçüncü hali ise PERFECT tenselerde kullandığımız halidir.

Kural 2: Bunun dışında, bazı fiiller REGULAR (düzenli), bazı fiiller ise IRREGULAR (düzensiz) fiillerdir.

Kural 3: REGULAR, veya düzenli fiillerin İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ HALLERİ, FİİL KÖKÜNE (-ed) SONEKİ GETİRMEK SURETİYLE YAPILIR. ÖRNEĞİN, kitabınızın ilk ünitesinin beş dersinde kullandığınız fiillerin hemen hepsi, (to stand hariç) REGULAR fiillerdir; to walk-walked-walked, to add-added-added, to divide, divided, divided, to fill-filled-filled gibi. (Ocak sayısındaki Bizim Teacher ekine bakın)

Kural 4: IRREGULAR fiillerin 2. ve 3. hali (-ed) son eki almadan, değişirler. DEĞİŞME KURALLARI YOKTUR, BU NEDENLE EZBERLEMekten BAŞKA ÇARE DE YOKTUR. İNGİLİZCE ÖĞRENMEYE BAŞLADIĞINIZ ANDAN İTİBAREN ÖĞRENDİĞİNİZ HER YENİ FİİLİN İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ HALLERİNİN NE OLDUĞUNU DA ÖĞRENMENİZ GEREKİR !

Kural 5: Present Perfect Tense cümleleri, ÖZNE + HAVE/HAS+FİİLİN 3. hali+(varsa) NESNE den oluşur. (NESNE için Ocak, 1984 ekine bakın!)

Kural 6: Üçüncü tekil şahıs (he, she, it) dışında HAVE, he, she, it özneleri ile HAS kullanılır.

She is going to take a book

OLUMLU PRESENT PERFECT CÜMLE ÖRNEKLERİ (REGULAR VERB)

I - HAVE - CLIMBED - THE TREE. (1. tekil şahıs-have-fiilin 3. hali-nesne)
YOU - HAVE-CLIMBED-THE TREE 2. tekil şahıs-have-fiilin 3. hali-nesne)
HE-HAS-CLIMBED-THE TREE. (3. tekil şahıs-has fiilin 3. hali-nesne)
SHE-HAS-CLIMBED-THE TREE. (3. tekil şahıs-has-fiilin 3. hali-nesne)
IT-HAS-CLIMBED-THE TREE. (3. tekil şahıs-has— fiilin 3. hali-nesne)
WE-HAVE-CLIMBED-THE TREE. (1. çoğul şahıs-have-fiilin 3. hali-nesne)
YOU-HAVE-CLIMBED-THE TREE. (2. çoğul şahıs-have-fiilin 3. hali-nesne)
THEY-HAVE-CLIMBED-THE TREE. (3. çoğul şahıs-have-fiilin 3. hali-nesne)

SORU PRESENT PERFECT TENSE CÜMLE ÖRNEKLERİ

HAVE-I-CLIMBED-THE TREE?
HAVE-YOU-CLIMBED-THE TREE?
HAS-SHE-CLIMBED-THE TREE?
HAS-HE-CLIMBED-THE TREE?
HAS-IT CLIMBED-THE TREE?
HAVE-WE-CLIMBED-THE TREE?
HAVE-YOU-CLIMBED-THE TREE?
HAVE-THEY- CLIMBED-THE TREE?

OLUMSUZ PRESENT PERFECT TENSE CÜMLE ÖRNEKLERİ

I-HAVE-NOT-CLIMBED-THE TREE. (I haven't climbed

the tree.)

YOU-HAVE-NOT-CLIMBED-THE TREE. (You haven't climbed the tree.)

SHE-HAS-NOT-CLIMBED-THE TREE. (She hasn't climbed the tree.)

HE-HAS-NOT-CLIMBED-THE TREE. (He hasn't climbed the tree.)

IT-HAS-NOT- CLIMBED-THE TREE. (It hasn't climbed the tree.)

WE-HAVE-NOT-CLIMBED-THE TREE. (We haven't climbed the tree.)

YOU-HAVE-NOT- CLIMBED-THE TREE. (You haven't climbed the tree.)

THEY-HAVE-NOT-CLIMBED THE TREE. (They haven't climbed the tree.)

OLUMSUZ SORU PRESENT PERFECT TENSE CÜMLE ÖRNEKLERİ

HAVE-I-NOT-CLIMBED-THE TREE? (Haven't I climbed the tree?)

HAVE-YOU-NOT- CLIMBED-THE TREE? (Haven't you climbed the tree?)

HAS-SHE-NOT-CLIMBED-THE TREE? (Hasn't she climbed the tree?)

HAS-HE-NOT-CLIMBED-THE TREE? (Hasn't he climbed the tree?)

HAS-IT-NOT-CLIMBED-THE TREE? (Hasn't it climbed the tree?)

HAVE-WE-NOT-CLIMBED-THE TREE? (Haven't we climbed the tree?)

HAVE-YOU-NOT CLIMBED-THE TREE? (Haven't you climbed the tree?)

HAVE-THEY-NOT-CLIMBED-THE TREE? (Haven't they climbed the tree?)

INTERMEDIATE 1 Orta 3

Unit 1

Bizim Teacher: Orta 3'ün, İngilizce öğreniminde en zor sınıf olduğunu söylemiştik. Ocak 1984, Bizim Teacher ekimizde, bu sınıf öğrencilerinin, geçen iki yılda **Present Continuous**, **Near Future**, **Simple Present** ve **Present Perfect** tense'lerini gördüklerini de hatırlatmıştık. (Present Continuous, ve Near Future tenseleri Ocak ekinin Orta 2, Simple Present'i Ocak ekinin Orta 3, Present Perfect'i ise bu sayının Orta 2'ye ayrılan bölümünde bulabilirsiniz). BU TENSE'leri SU GİBİ BİLMEZSENİZ İLERİKİ YILLARDA ZORLANIRSINIZ. Zorlanacağınız bir konu daha var; o da, daha önce gördüğünüz SIFAT DERECELENDİRMESİ. Hatırlayalım.

SIFAT DERECELENDİRMESİ/ SUPERLATIVES, COMPARATIVES

Kural 1: Üç veya daha fazla insanı veya eşyayı ve hayvanı veya başka birşeyleri birbirleriyle KİYASLARKEN sıfat derecelendirmesi kullanırız.

Kural 2: Sıfat/ADJECTIVE, bir ismin/NOUN başına gelip, onu niteliksel veya niceliksel açıdan tanımlayan sözcüklere denir; long, tall, short, blue, big, beatiful, cold, hot, cheap, expensive vb. sözcükler birer sıfattırlar/adjectives.

KIYASLAMA/COMPARISON ÖRNEKLERİ: Türkçe düşünelim ve diyelim ki, Ali, Ahmet ve Hasan'ın boylarını kıyaslıyoruz veya karşılaştırıyoruz. Şunu görüyoruz: Ali **uzun** boylu: Ahmet **daha uzun** boylu...

Hasan **en uzun** boylu. DİKKAT EDİN: **ÇOK UZUN** ile **EN UZUN** AYNI ANLAMA GELMEZ!

Örneğin, Ali çok uzun boylu olabilir, ama Ahmet daha uzun, Hasan da en uzun olabilir.

Türkçe'de sıfatları derecelendirirken, yani isimlerin niteliklerini birbirleriyle kıyaslarken veya karşılaştırırken DAHA ve EN sözcüklerini koyuyoruz sıfatların başına. İngilizce de farklı.

Kural 3: Türkçe'de sıfatları derecelendirmek için başlarına getirdiğimiz DAHA ve EN sözcükleri İngilizce'de SONEKLER OLARAK (-er) ve (-est) SIFATLARI EKLENEBİLDİKLERİ GİBİ, tıpkı Türkçe'deki gibi MORE/DAHA ve THE MOST/EN olarak da kullanılabilirler.

Kural 4: Tek heceli veya sonu (-y) ile biten iki heceli sıfatlar (-er) ve (-est) sonekleri alırlar.

Kural 5: İkiden fazla heceli sıfatlar (more) ve (most) sözcükleri ile kullanılırlar.

Kural 6: Sonu (-ful) veya (-re) ile biten sıfatlar kaç heceli olurlarsa olsunlar (more) ve (most) ile kullanılırlar.

SIFAT DERECELENDİRMESİNE ÖRNEKLER

Tek heceli (-er) ve (-est) alır.

ALİ IS TALL./Ali uzun boylu.

AHMET IS TALLER./Ahmet daha uzun boylu.

HASAN IS THE TALLEST./Hasan en uzun boylu.

Bizim Teacher: Yukarıdaki tanımlara bir bakalım. İlki,

Ali'nin boyu ile ilgili bir bildirim. İkincisinde bir eksiklik var: Ahmet daha uzun, kimden? neden daha uzun belli değil. Aynı şekilde, Hasan en uzun, dediğimizde, kimlere veya nelere kıyasla söylüyoruz?

Kural 7: Sıfat derecelendirmesi kullanarak, insanların, cisimlerin veya hayvanların niteliklerini kıyaslar ya da karşılaştırırsak, kime ve neye göre karşılaştırdığımızı belirtmemiz gerekir.

Ali is tall./Ali uzun boylu. (Kimin kadar uzun boylu?)

Ali is as tall as Emre./Ali Emre kadar uzun boylu. (Kıyaslamada eşitlik var.)

Ahmet is taller./Ahmet daha uzun boylu. (Kimden daha uzun boylu?)

Ahmet is taller than Ali./Ahmet Aliden daha uzun boylu.

Hasan is the tallest/Hasan en uzun boylu. (Kimlerle kıyaslayınca en uzun boylu?)

Hasan is the tallest of the three./Hasan üçünün en uzun boylusu.

VEYA

Hasan is the tallest of all of them./Hasan hepsinin en uzun boylusu.

SIFAT DERCELENDİRMEDE CÜMLE YAPILARI

Tek Heceli sıfatlar:

ÖZNE + AM/IS/ARE + SIFAT.

(Ali-is-tall.)

Tanımlama

ÖZNE + AM/IS/ARE + AS + sıfat + AS-DOLAYLI ÖZNE.

Ali is as tall as Emre.

Eşitlik

ÖZNE + AM/IS/ARE + SIFAT + ER + THAN + DOLAYLI ÖZNE

Ahmet is tall-er than Ali.

Görece

ÖZNE + AM/IS/ARE + THE + SIFAT + EST

Hasan is the tall-est.

Üstünlük

İkiden Fazla Heceli Sıfatlar:

ÖZNE + AM/IS/ARE + SIFAT

Ayşe is beautiful.

Tanımlama

ÖZNE + AM/IS/ARE + AS + SIFAT + AS + DOLAYLI ÖZNE

Ayşe is as beautiful as Fatma.

Eşitlik

ÖZNE + AM/IS/ARE + MORE + SIFAT + THAN-DOLAYLI ÖZNE

Ayşe is more beautiful than Hülya.

Görece

ÖZNE + AM/IS/ARE + THE + MOST + SIFAT.

Ayşe is the most beautiful.

Üstünlük

Bizim Teacher: İngilizce'de fiillerde olduğu gibi, sıfatlarda da düzenlilik ve düzensizlik sorunu vardır. Bazı sıfatlar REGULAR sıfatlardır ve onlar hece durumlarına göre (-er, -est) takıları veya (more, most) sözcükleri kullanarak derecelendirilirler. Ancak IRREGULAR (düzensiz)

sıfatlar, ne takı alırlar, ne de more-most. Bunlar, görece ve üstünlük durumlarında olduğu gibi değişirler. Fiillerde olduğu gibi, sıfatlarda da IRREGULAR olanların hangileri olduğunu ezberlemekten başka çare yoktur.

Kural 8: İngilizce'de bazı sıfatlar IRREGULAR (düzensizdir). Bunlar (-er, -est) takıları almadıkları gibi, more-most sözcüklerini de kullanmazlar. Ancak, cümle yapıları aynı kalır. En sık kullanılan IRREGULAR sıfatlar GOOD ve BAD sıfatlarıdır.

IRREGULAR/DÜZENSİZ SIFAT DERCELENDİRMELERİNDE CÜMLE YAPILARI

Bad-worse-the worst:

THE MEAT-IS-BAD. (özne-am/is/are-düzensiz sıfat yapısında Tanımlama.)

THE MEAT-IS-AS-BAD-AS- the fish. Eşitlik

THE MEAT-IS-WORSE-THAN-THE FISH. Görece

THE CHICKEN-IS-THE-WORST. Üstünlük

Good-better-the best:

THE MEAT-IS-GOOD

THE MEAT-IS-AS-GOOD-AS- THE FISH.

THE MEAT-IS-BETTER-THAN-THE FISH?

THE-MEAT-IS-THE-BEST.

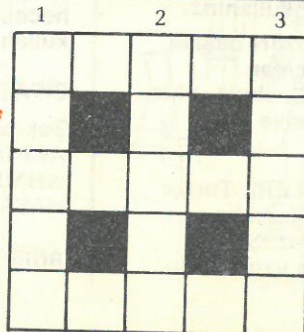
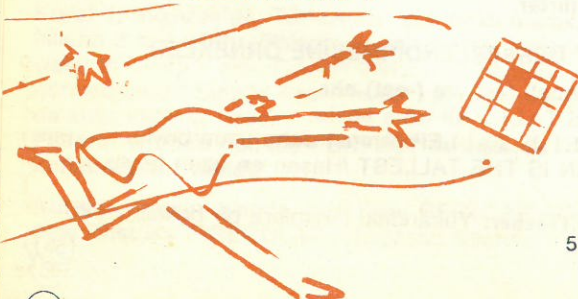

He doesn't like television.

WORD GAMES

by Nevzat Erkmen

MİNİ-BULMACA 1

Soldan Sağa

1 Fırtına

4 Sekiz kişi tarafından çalınan veya söylenen müzik parçası

5 Yanlış, hata

Yukarıdan Aşağıya

1 Taş

2 Susamuru

3 Metre

A SHORT NOVEL BY
MARK TWAIN!

Hadleyburg

Part I

(abridged and simplified
from a story "The Inn
that Corrupted Hadleyburg")

It was many years ago. Hadleyburg was the most honest town in the country. It was proud of it. It was so proud of it that it began to teach honesty to babies. It began to teach it in schools. The neighboring towns were jealous of Hadleyburg. Because they were jealous, they laughed and sneered at Hadleyburg. Hadleyburg's fame spread. Hadleyburgers could find jobs very easily.

But at last, Hadleyburg had bad luck. It offended a passing stranger. They did not know that they had offended him, neither did they care. They should have cared because the stranger was bitter and revengeful. All through his travels, he made plans to get back at the Hadleyburgers. All of them were good plans, but he was not satisfied. He wanted to do something that would hurt every single person in Hadleyburg. At last he had an idea. "That's the thing to do - I will corrupt the town", he said to himself and laughed with evil joy.

Six months later he went to Hadleyburg. In a buggy. At about ten o'clock at night, he called on the old cashier of the Hadleyburg Bank. He was carrying a big sack with him. A woman's voice said, "Come in," and he entered. He put his sack behind the stove and turned to the old lady who was sitting and reading a newspaper. "Please, don't get up madam" he said, "I don't want to disturb you. Can I see your husband for a moment?"

The lady said that he couldn't because her husband had gone to Brixton and would not return before morning.

"Very well, madam", said the stranger. "It doesn't matter. I wanted to leave this sack for him. It doesn't belong to me. I wanted to give it to its real owner. I am a stranger. Your husband does not know me. I am passing through the town tonight and you will never see me again. My job is finished. There is a paper attached to the sack. It will explain everything. Good night, madam."

The old lady was afraid of the stranger. She was happy when he left. But she wondered about the sack. She went and took the paper. On the paper, it was written: "This sack contains eighty kilos of gold coin..."

Reading this, Mrs. Richards, who was the cashier's wife, began trembling. "Eighty kilos of gold coin!" she said to herself and ran to the door to lock it. She closed the window curtains and stood frightened. She was worried and she wondered what to do.

She wanted to make herself and the money safer. She listened for burglars for some time, then she went back to the lamp and finished reading the paper:

"I am a foreigner, and I am going back to my own country. I will not return. About two years ago, I was in Hadleyburg. One of the Hadleyburg citizens did me a kindness which I will not forget as long as I live. I will explain. I was a gambler. I say I was. I had lost all my money. I arrived at this village at night. I was hungry and I didn't have a penny. I asked for help in the dark. I was ashamed to beg in daylight. This man gave me

twenty dollars. What he really did was to give me my life. Because with that twenty dollars, I gambled again and made myself rich. But, he also asked me not to gamble anymore, and I will never gamble again. I don't know who that man was, but I want you to find him for me. When you find him, please give him this money in the sack. He can give it away, throw it away, or keep it. He can do whatever he likes. I want to thank him this way. If I could stay, I would find him myself. But it doesn't matter. Hadleyburg is an honest town. It is an incorruptible town. I know that I can trust you. I know that you will find him. In the sack, there is a sealed envelope. In the envelope I put a letter which contains the words this man told me two years ago. What I want you to do is to publish this letter in the Hadleyburg newspaper. Ask the man to come to the town-hall thirty days later. Give the envelope to the priest and let him open it and read the words. If the man who will come says the correct words, then give the money to him. Also tell him that I thank him."

Mrs. Richards sat down. She was lost in thinking. "What a strange thing it is!" she said to herself. "I wish it was my husband who gave the stranger the twenty dollars. We are so poor. We are so old, and so poor. But it was not my husband who gave him the money. He didn't have twenty dollars to give a gambler." Then she remembered that it was gambling money. "But it is gambling money! We couldn't take it. We couldn't even touch it! I don't even like to be

near it!" She moved to another chair. "I wish Edward would come and take it to the bank. A burglar might come in. I don't like to be alone with it here."

At eleven, Mr. Richards arrived. "I am so glad you've come!" said Mrs. Richards. "I'm so tired," said her husband. "It is dreadful to be poor. If we weren't so poor, I would not travel like this. I am too old to have to travel at night. Always another man's slave. He is sitting at home in his slippers, rich and comfortable. And the salary is so low!"

"I am so sorry for you," Mrs. Richards said, "but be comforted. We have some money and we have our good name."

"Yes, Mary, and that is everything. Don't mind my talk; it doesn't mean anything. Kiss me, There, it's all gone now. What have you been buying? What's in the sack?"

Then his wife told him the great secret. He almost jumped. "It weighs eighty kilos? But Mary, that's forty-thousand dollars! A fortune! There are not ten men in this village who are worth that much! Give me the paper!"

He read it quickly and said, "What an adventure! It is like the impossible things one reads in books and never sees in life!" Mr. Richards was excited now. He was cheerful. "We're rich, Mary, rich! All we have to do is to bury the money and burn the papers. If the gambler comes back, we'll look at him and say, 'Who are you? We have never heard of you and your sack of gold before!'"

"While you are joking," said his wife, "the money is here, and it's getting late."

"True. Very well, What shall we do now? Think of the noise it will make. It will make all the other towns jealous. No stranger would trust such a thing to any town but Hadleyburg. It is very good for us. I must get to the newspaper office now, or I shall be too late."

"But stop, stop! Don't leave me here alone with it, Edward!" Mrs. Richards shouted, but he was gone.

He saw the editor of the Hadleyburg newspaper and said, "Here is a good thing for you, Mr. Cox-Put it in."

"It may be too late. Mr. Richards, but I'll see," said the editor. He came back home. He and his wife sat down to talk the mystery over. They couldn't sleep. The first question was, "Who could the man have been who gave the stranger the twenty dollars?" The answer seemed to be simple!

"Barclay Goodson!" they said at the same time. "Yes," said Mr. Richards, "he could have done it. He likes

doing things like that."

"Everyone knows, Edward, that Mr. Goodson never liked Hadleyburg very much. He said that we were honest, but narrow-minded, self-righteous and stingy." "Yes, he said all this publicly, too."

"Everyone hated him because he said these things."

"Of course, everyone hated him, but he didn't care. He was the most-hated man in Hadleyburg. Priest Burgess was the second."

"Well, I hate Priest Burgess myself. Edward, why do you think that the stranger chose Burgess to give the money to?"

"I don't know."

"Would you choose him?"

"Mary, perhaps the stranger knows him better than this village does."

"Hah!" said Mrs. Richards.

"Mary, Burgess is not a bad man," said Mr. Richards. His wife was surprised.

"Nonsense!" she shouted.

"He is not a bad man. I know. He did just one thing that made so much noise."

"That one thing was enough by itself!"

"It was more than enough. Only he wasn't guilty!"

"How you talk! Not guilty!"

Everybody knows he was guilty!"

"Mary, I tell you. He was innocent."

"I can't believe it. I don't believe it. How do you know?"

"I will tell you. I am ashamed, but I will tell you. I was the only man who know he was innocent. I could have saved him. But you know the town was very angry and I couldn't do it. I felt bad. I felt very bad. But I wasn't man enough to save him."

Mary looked troubled. For a while, she was silent. Then she said, "I-I don't think it would have been good

for you. One-one- eh, one must think of what people say. One must be careful." She stood silent again. "It is bad, Edward, but you couldn't! I would not have let you."

"People would have gotten very angry with me, Mary. And then, and then..."

"Burgess must think very badly of us."

"He? No, he doesn't know that I could've saved him."

"Oh! I am glad of that. As long as he doesn't know!.. I mean, It's good that he doesn't know. He is always trying to be friendly and we don't let him. Even so, everyone thinks that he is our friend. I wish he wouldn't continue liking us. I don't know why he does."

"I can explain why he likes us. When the thing happened, the town made a plan to beat him up. My conscience troubled me, so I went and told him. He got out of town and stayed out till it was safe to come back."

"Edward! How could you do such a thing! What if the town finds out?"

"I am still scared. I was sorry the minute I did it. I was even afraid to tell you. I didn't sleep any that night. But after a few days I saw that no one was going to suspect me. After that, I was glad I did it." "Well, I am glad that you did. But, suppose they learn someday?"

"They won't. Because they think it was Goodson who told him."

"And of course. Goodson didn't care what they thought. He told them to go to hell. So, it was Goodson who saved us."

"Yes, he did."

(sürecek)

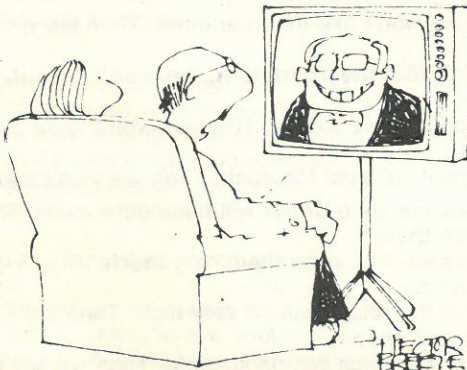
HADLEYBURG YARDIM ÇANTASI (okunuşlarını sözlüklerinizden bakın!)

hones	:	dürüst
honesty	:	dürüstlük, doğruluk
/to/ sneer (-ed)	:	alay etmek
fame	:	ün, nam
/to/ offend (-ed)	:	gücendirmek
bitter	:	kin dolu
revengeful	:	intikam duygusuyla dolu
/to/ get (got, gotten) back	:	karşılık vermek
/to/ hurt (aynı)	:	(burada) cezalandırmak
/to/ corrupt (-ed)	:	yozlaştırmak, ahlakını bozmak
/to/ call on (-ed)	:	uğramak, ziyaret etmek
cashier	:	kasiyer, veznedar
/to/ attach (-ed)	:	iliştirmek
/to/ wonder (-ed)	:	merak etmek
/to/ contain (-ed)	:	içermek
trembling	:	titreyerek, titreme
safe (-er -est)	:	güvenli
burglar	:	hırsız
gambler	:	kumarbaz
/to/ gamble (-ed)	:	kumar oynamak
/to/ give (gave, given) away	:	başkasına vermek, dağıtmak
incorruptible	:	ahlakının bozulmasına imkan olmayan
/to/ trust (-ed)	:	güvenmek, inanmak
town-hall	:	kasaba toplantı binası
priest	:	papaz
dreadful	:	çok kötü
fortune	:	servet
narrow	:	dar (burada) dar görüşlü
self-righteous	:	kendini beyenmiş
stingy	:	cimri
publicly	:	alenen açıkca
/to/ hate (-ed)	:	nefret etmek
nonsense	:	anlamsız, saçma
guilty	:	suçlu
guilt	:	suç
innocent	:	masum
/to/ save (-ed)	:	korumak
/to/ mean (-ed)	:	demek istemek
even so	:	yine de
/to/ beat (beat, beaten) up	:	dövmek
conscience	:	vicdan
/to/ find (found, found) out	:	bulmak, öğrenmek
/to/ suspect (-ed)	:	kuşkulananmak
/to/ suppose (-ed)	:	var saymak
go to hell!	:	cehenneme kadar yolun var

INTERMEDIATE 2 Lise 1

Unit 1

Bizim Teacher: Bizim Teacher'in, Ocak 1984'te

They were watching television.

yayımladığımız ekinde, Lise 1'e kadar sorumlu olduğunuz "tense"leri hatırlatmış ve bunları nerelerde bulabileceğinizi belirtmiştik. Tekrarlayalım: Orta 1'de, Present Continuous ve Near Future'u gördünüz (B.T. Ocak eki Orta 2 bölümünde bulabilirsiniz); Orta 2'de, Present Perfect ve Simple Present'ler vardı (Present Perfect, Orta 2, Şubat, B.T., Simple Present, Orta 3, Ocak B.T.'da); Orta 3'te gördüğünüz Past Continuous ve Simple Past'ı, Bizim Teacher'in Ocak ekinde yayımladık. Bu sayımızda, Simple Future Tense ve If cümleciklerini (clause) inceleyeceğiz.

SIMPLE FUTURE TENSE (Gelecek Zaman)

Kural 1: Simple Future Tense cümleleri, ÖZNE + WILL + FİİL'in birinci hali yapısında

kurulurlar.

Kural 2: Diğer zamanlardan farklı olarak WILL her şahıs zamiri için geçerlidir.
He, she, it'de değişiklik göstermez.

Kural 3: Günümüz İngilizce'sinde SHALL hemen hemen kullanılmaz olmuştur. Ancak, birinci tekil (I) ve birinci çoğul (we) şahıs zamirlerinde WILL yerine kullanılabilir. (mekteldir).

SIMPLE FUTURE TENSE CÜMLELERİ

Olumlu

I + WILL/SHALL + FİİL'in birinci hali + NESNE
I will miss my train. (I'll miss my train.)
YOU + WILL + FİİL'in birinci hali + NESNE
You will miss your train. You'll miss your train.)
HE + WILL + FİİL'in birinci hali + NESNE
He/she/it will miss his/her/its train. (He'll miss his train.)
WE + WILL/SHALL + FİİL'in birinci hali + NESNE.
We will miss our train. (We'll miss our train.)
YOU + WILL + FİİL'in birinci hali + NESNE
You will miss your train (You'll miss your train)
THEY + WILL + FİİL'in birinci hali + NESNE
They will miss their train. (They'll miss their train.)

Soru

Will/shall I miss my train?
Will you miss your train?
Will he/she/it miss his/her/its train?
Will/shall we miss our train?
Will you miss your train?
Will they miss their train?

Olumsuz Soru:

Will/Shall I not miss my train? (Won't/Shan't I miss my train?)
Will you not miss your train? (Won't you miss your train?)
Will she/he/it not miss her/his/its train? (Won't she/he/it miss her/his/its train?)
Will/shall we not miss our train? (Won't/Shan't we miss our train?)
Will you not miss your train? (Won't you miss your train?)
Will they not miss their train? (Won't they miss their train?)

Olumsuz

I will not miss my train. (I won't/shan't miss my train.)
You will not miss your train. (You won't miss your train.)
She/he/it will not miss her/his/its train. (She/he/it won't miss her/his/its train.)
We will/shall not miss our train. (We won't/shan't miss our train)
You will not miss your train. (You won't miss your train.)
They will not miss their train. (They won't miss their train.)

IF CÜMLECİKLERİ (clauses)

Kural 1: If (eğer) ile başlayan cümleler.
IF CÜMLECİĞİ (clause) + TEMEL (main) CÜMLECİK yapısındadır.

Kural 2: If cümleciklerinde HER ZAMAN İÇİN, IF CÜMLECİĞİ SIMPLE PRESENT TENSE, TEMEL CÜMLECİK İSE SIMPLE FUTURE TENSE OLUR.

Kural 3: If'li cümleler kural olarak, If cümlecığı + temel cümlecik yapıda olmakla beraber, temel cümlecik + If cümlecığı olarak da yapılabilirler.

IF CÜMLELERİNE ÖRNEKLER:

IF YOU DON'T HURRY UP, + YOU'LL MISS THE TRAIN.
(if cümlecığı) (temel cümlecik)
(simple present) (simple future)
IF IT RAINS, + I SHALL GO TO THE CINEMA.
(if cümlecığı) (temel cümlecik)
veya
YOU'LL MISS THE TRAIN + IF YOU DON'T HURRY UP.
I SHALL GO TO THE CINEMA + IF IT RAINS.

DİKKAT: "Cümlecik/clause"ların, kendi ÖZNE, YÜKLEM ve NESNELERİ OLAN, anlamlı cümleler olduğunu unutmayalım.

ALIŞTIRMALAR 1

A. Aşağıdaki örneğe bakarak, sorulara cevap verin:
(Orta 3, s.43)

When will he start school? (next year)
He will start school next year.

1. When will she finish those exercises? (this afternoon)
2. When will they be in Germany? (next month)
3. When will they go skiing? (in December)
4. When will they sell their car? (soon)
5. When will she go dancing? (tomorrow evening)
6. When will his car be ready? (next week)
7. When will he start university? (in October)
8. When will he go on a holiday? (in summer)
9. When will they buy a color television? (next month)
10. When will he read the book? (later)

B. Örneklere bakarak, IF ile cümleler kurun.

Perhaps we won't like the apartment. Then we won't take it.
If we don't like the apartment, we won't take it.

1. Perhaps it won't suit us. Then we won't have any problems.
2. Perhaps it will cost too much. Then we won't take it.
3. Perhaps the shop owner will have other suits. Then we will see them.
4. Perhaps we won't like them very much. Then we will think about it.
5. Perhaps the prices will be very high. Then we will go to another shop.
6. Perhaps the price will be suitable. Then we will buy it.
7. Perhaps the color will not be nice. Then we won't want it.

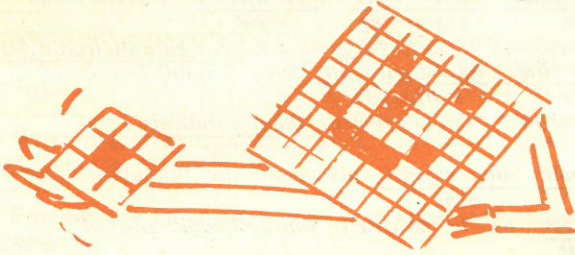
8. Perhaps it will be very fashionable. Then Ayşe will like it.
 9. Perhaps it will have a belt. Then you will like it.
 10. Perhaps they have children's clothes. Then we will look at them.

DİKKAT: Yukarıda, her ikisi de Simple Future Tense olan cümleler görüyorsunuz. Bunları IF cümlecığı haline getirirken, birinden birinin Simple Present Tense olması gerektiğini unutmayın. Doğru cevaplar Mart, 1984, Bizim English'te.

WORD GAMES

by Nevzat Erkmen

MİNİ—BULMACA II

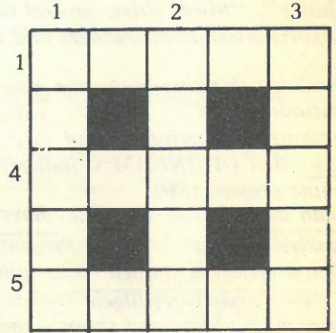

Soldan Sağa

- 1 Güvercin ya da kumru (çoğul)
 4 Boş
 5 Kamyon

Yukarıdan Aşağıya

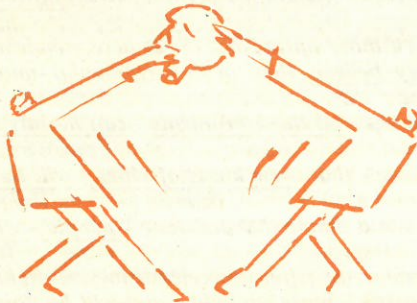
- 1 İkamet et(mek)
 2 Engerek yılanı
 3 Kurnazca

ORTAK BAŞ BULMACA

Şu harflerin başına aynı üç harfi koyun, 10 sözcük elde edin.

—D
 —K
 —M
 —N
 —R
 —R D
 —ST
 —T
 —UT Y
 —VER

ORTAK SON BULMACA

Şu harflerin sonuna aynı üç harfi koyun, 10 sözcük elde edin.

B—
 L—
 B L—
 S N—
 P—
 S P—
 B R—
 C R—
 F R—
 S T R—

ADVANCED 1 Lise 2

Unit 1

Bizim Teacher: Bizim English'in ocak sayısında, Present Continuous cümlelerini görmüştük. Önce, Alıştırmalar 1'in doğru cevaplarına bakalım. Kendi cevaplarınızla karşılaştırın.

Alıştırma 1, Doğru Cevaplar:

- A. 1. He was going to the theater with Ayşe.
 2. He was helping his mother with the table.
 3. He was finishing his breakfast.
 4. He was going out for a walk.
 5. He was coming home.
- B. 1. Was Ali reading newspaper when his mother called?
 2. Was Ali taking a walk when his father slept?
 3. Was Ali going to the theater when it rained?
 4. Was Ali helping his mother when Emine studied?

bizim Teacher: Şimdi, kitabınızın 11. sayfasında yer

alan, **READING**, okuma parçasını izleyelim. Size parçanın tümünü Türkçe olarak vermektense, cümleleri parçalayarak, çeviri yetinizi geliştirmek, tense'lere ve kalıplara dikkati çekmek istiyorum. Bu arada, ilk kez karşılaştığınız sözcüklerin anlamlarını da parantez içinde göreceksiniz. Sözcüklerin nasıl okunduğunu anlamak için, kitabınızın gerisindeki INDEX'e bakın, burada onları fonetik okunuşları ile birlikte bulacaksınız. Tense adlarının kısaltmalarına dikkat!

5.1.1.

READING, s. 11

"What-sort of (türden) cities - will people be living in - future continuous (FC) in a hundred years-from now (bundan böyle)? Will they soru FC

be living- in cities under the sea - or - will they be living -
soru FC

in huge (çok büyük) tower cities, - several thousand metres high? (AÇIKLAMA: "CITIES UNDER THE SEA "ve" TOWER CITIES SEVERAL THOUSAND METRES HIGH" tamlamalarına dikkat edin. İngilizce'de, Türkçe'den farklı olarak, ismi nitelendiren sıfat veya zarf tümleçleri, isimlerden sonra bir virgül koyarak eklenebilir. Türkçe'de "deniz altı-şehirleri" derken İngilizce'de "cities under the sea/şehirler, deniz altı" diyoruz. Aynı şekilde, "birkaç bin metre yükseklikte kule şehirler", "tower cities, several thousand metres high" oluyor.) Architects, builders and city planners-are already

present
(şimdiden thinking about-the cities of the future. One continuous (PC) yukardaki açıklama
committee of architects and city planners - in England - says - that (AÇIKLAMA: indirect'e dikkat) - future cities simple present (SP)
- can be built - at sea. They have even built - a model of passive/edilgen Present Perfect (PP)
such a city-It is shaped - like (gibi) a harbour-with huger passive/edilgen
outer walls. Flats and shops - can be built- into these walls." passive

Bizim Teacher: Okuma parçasının bu paragrafında duralım ve **ACTIVE/PASSIVE VOICE** meselesini hatırlayalım. ACTIVE/ETKEN, PASSIVE/EDİLGEN, VOICE/FİİL ÇATISI demek. Voice, cümlelerin öznesinin hareketi yapan veya kendisine hareket yapılan olmasına göre, fiilin aldığı biçimdir. Eğer, cümlede yapılan hareketi, özne yapıyorsa, Active Voice'dır (yani çatı etkendir); eğer cümlelerin yaptığı hareket özne yapıyorsa, çatı edilgendir, yani Passive Voice'dur. BU KONUDA EK BİLGİ İÇİN BİZİM ENGLISH DERGİSİ EKİM-KASIM-ARALIK 1982 SAYILARINA BAKIN! (İNGİLİZCEYE İPUÇLARI BÖLÜMLERİ)

Yukardaki paragraftaki passive voice cümlelerine bakalım:

"... future cities - can be built - at sea/
özne passive verb zarf
... geleceğin şehirleri - denizde-inşa edilebilirler."
özne zarf edilgen çatı

Bu cümlede "denizde inşa edilebilmek eylemi (hareketi)", "future cities'e yani özne yapıyor. Future cities öznesi hareket yapmıyor. Şehirler inşa ediliyorlar, kendileri bir şey inşa etmiyorlar. Aynı şekilde "It is shaped/Biçimlendirilmiş" passive'dir. "It shaped/Biçimlendirdi" olsaydı active olurdu. Devam edelim.

"Why are people - in the twentieth century - (so (bu
özne zaman zarf tümleci passive
denli) concerned - about the cities - of the twentieth century? The population of the world - is increasing -
özne PC
very rapidly - indeed (gerçekten). In many countries -
hal zarfı
more and more people - are moving -from the countryside -
özne PC
to towns and cities. Some experts-say - that (indirect!)-
özne SP
by the year 2000- seventy percent or more of-the world's
zaman zarf tümleci
population (nüfus) - will be living- in towns or cities.
FC
More and more (gittikçe daha fazla) land - is being used
özne passive
(kullanılıyor)- for houses and factories. Shortage

(kısıtlama) of land-is one problem - but-already (şimdiden)
özne

most of the world's cities - have - many other serious
özne
(ciddi) problems; problems of overcrowding (aşırı kalabalık), of pollution, of transport, of crime, and of poverty. These problems - cannot be solved - easily.

Some cities - have been - replanned (re-yeniden); traffic -
özne passive özne
has been banned - in some cities; many people - have
passive özne passive

been given - homes- in high rise (yüksek) flats; large
companies - have moved - their offices - to enormous
özne P.P.active nesne
skyscrapers; in some cases (durumlar) - entirely (tümüyle)
new cities - have been built - such as (gibi) Brasilia.

özne P.P.passive
Nevertheless (buna rağmen) -many problems - still -
özne

remain. Some experts - are pessimistic. (karamsar) They -
SP özne

believe - as - in the case of (durumundaki gibi) of
SP

Calcutta, -that (indirect) - no solutions- are possible.
özne

Some of them - even (hatta) believe -that (indirect)
özne

the world - will eventually (giderek) become - one big city,-
özne simple future (SF)

or- a continuous chain (zincir) of big cities.

"However, (Bununla beraber, oysa) other experts - are
özne

much more optimistic. (Sıfat derecelendirmesine dikkat).

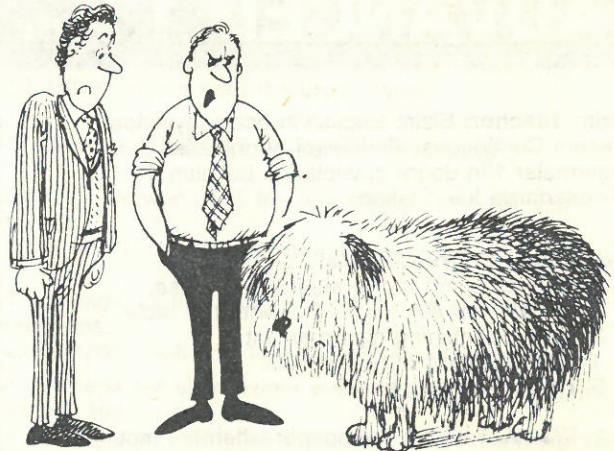
They-believe -that- in time (zamanla) -and- with careful
özne SP

thought - all these problems - can be solved. They -
özne passive özne

believe - that- new kinds of cities - will be built - and-
özne SF passive

that-in a hundred years' time - people - will be breathing
özne future cont. (FC)

- fresher air (sıfat derecelendirmesine dikkat!), will be
enjoying - more sunlight - and-will be doing - less work."
FC FC Nesne

No, it won't be going to school.

ALİŞTIRMALAR 2

A. Aşağıdaki örneklere göre, PASSIVE VOICE cümlelerini ACTIVE VOICE'a çevirin.

— Future cities can be built at sea. (the engineers)

- The engineers can build the future cities at sea.
- It is shaped like a harbour. (they)
- They shaped it like a harbour.

1. Flats and shops can be built into these walls. (the architects)

2. The people are very much concerned about the cities. (the cities)

3. The land is being used for houses and factories. (the people)

4. These problems cannot be solved very easily. (we)

5. Some cities have been replanned. (city planners)

6. Traffic has been banned in some cities. (the police)

7. Many people have been given homes in high rise flats. (the government)

8. Entirely new cities have been built such as Brasilia. (Brasilians)

9. All these problems can be solved. (time)

10. New kinds of cities will be built. (they)

B. Aşağıdaki örneklere bakarak, **PASSIVE VOICE** cümlelerinin **TENSE**'lerini değiştirin.

- It is shaped like a harbour. (simple future)
It is going to be shaped like a harbour.
- Future cities can be built at sea. (past)
Future cities could be built at sea.

DİKKAT: PASSIVE VOICE FİİL ÇEKİMLERİNDE ZORLANIYORSANIZ, BİZİM ENGLISH 10,11, 12, 13. SAYILARINA BAKIN (1982 SAYILARI) İNGİLİZCE'YE İPUÇLARI BÖLÜMLERİ

1. The people are very much concerned about the cities. (past)
2. The land is being used for houses and factories. (future)
3. Some cities have been replanned. (past perfect)
4. Traffic has been banned in some cities. (future perfect)
5. Many people have been given homes in high rise flats. (past perfect)
6. Entirely new cities have been built such as Brasilia. (simple past)
7. New kinds of cities will be built. (near future)

Alıştırmaların yanıtlarını Mart, 1984 Bizim Teacher'da bulacaksınız.

ADVANCED 2 Lise 3

Unit 1

Bizim Teacher: Ocak 1984, Bizim Teacher'da, ders kitabınızın bir numaralı okuma parçasını, Reading Passage 1, cümle yapılarına göre incelemiştik. İki numaralı okuma parçasına geçmeden önce, İngilizce öğrencilerini çok zorlayan İsim Fiil/GERUND ve Sıfat fiil/PARTICIPLE'larla bunlardan yapılan cümlecikleri görmekte yarar var. Bir numaralı okuma parçasının Türkçe çevirisi, bu dil bilgisi öğelerinin cümle içindeki yerleri hakkında fikir verecektir.

GERUND/isim fiil VE GERUND PHRASES (tümleçleri)

- Kural 1: **İsim fiil veya GERUND, FİİL KÖKLERİNE -ING** eklemek suretiyle yapılır. learn-ing, sing-ing, listen-ing, tak-ing, swimming, writing, gibi.
- Kural 2: **Gerund'lar, ismin kullanıldığı her yerde kullanılırlar.**
- Kural 3: **Cümle içinde, gerund'lar, veya gerund tümleçleri cümlelerin NESNE si veya NESNE TUMLECI gibi kullanılırlar, Cümle içinde GERUND tümlecini bulmak için, fiile "Ne? Ne-yi?" sorusu sormak gerekir.**

GERUND Tümleçlerine Örnekler:

Önce, Orta 3'deyken gördüğünüz örnekleri hatırlayalım (S.14)

That fat woman - enjoys - (what?) - giving a lot of home
özne SP gerund tümleci
work. (giving - gerund)

Ali - likes - (what?) - travelling by train. (travelling - gerund)
ö SP gerund tümleci

Mr. Brown - doesn't like (what?) - getting up late.
özne SP gerund tümleci
(getting up - gerund)

BU CÜMLELELERİN FİİLLERİNİN "WHAT" SORUSUNA CEVAP VERDİĞİNE DİKKAT EDİN? ÜÇÜ DE, NESNE ALAN "GEÇİŞLİ" FİİLLER.

PARTICIPLES/sıfat fiiller ve PARTICIPLE PHRASES (tümleçleri)

- Kural 1: **Sıfat fiil (ortaç) veya PARTICIPLE, fiil köklerine, (-ING), (-ED) veya fiil düzensizse ikinci hali eklenerek yapılır.**
- Kural 2: **Participle'lar sıfatın kullanıldığı yerlerde kullanılırlar, ve kullanıldıkları cümledeki TENSE'e göre çekime uğrarlar.**
- Kural 3: **Cümlelerin öznesini ve cümle içindeki başka bir isimi, o isimden önce veya sonra, tek başlarına veya bir Participle Phrase'le nitelendirirler.**
- Kural 4: **Gerund ve participle'ları, cümlelerin yükleminden ayırmak için önce cümlelerin öznesini bulup sonra onu ilk izleyen fiil veya fiil takımını saptamak gerekir.**

READING PASSAGE 1'de yer alan PARTICIPLE'LAR

Perhaps the most famous sea-mystery of all time is that of a small American sailing ship, the Mary Celeste. In November 1872, the small ship set sail from New York harbour on a voyage to Genoa, carrying (geminin ne tür bir gemi olduğunu anlatıyor) a cargo of alcohol including the captain's wife....

One month later it was found, abandoned (past participle-terkedilmiş), drifting (present participle-sürüklenirken) with the

The skipper..... sent a boarding (present participle-binme) party.... The seamen..... found the ship's lifeboat gone (past participle).....

the captain, his wife, child and crew, frightened (past participle) into panic.....

READING PASSAGE 1'in TÜRKÇE ÇEVİRİSİ

"Gelmiş geçmiş en ünlü deniz gizemi, belki de, Mary Celeste /adlı/ bir küçük Amerikan yelkenlisinininkidir. O küçük gemi, Kasım 1872'de, New York limanından Genova'ya seyahat etmek üzere, alkol ve yağ yükü taşıyarak ve üstünde, kaptanın, karısının ve bebek kızının da dahil olduğu, on kişi ile yelken açtı. Bir ay sonra /gemi-'it' yerine kullanıyoruz/, Atlantik'in ortasında terk edilmiş olarak ve dalgalar ve rüzgarla sürüklenirken bulundu. O zamandan bu zamana, gi-

zemle ilgili her tür açıklama ileri sürüldü, fakat o, her zaman olduğu gibi, anlaşılması imkansız olarak kalmaya devam etti.

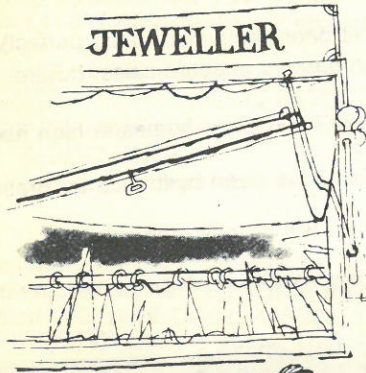
Mary Celeste, the Dei Gratia /adlı/ küçük İngiliz taşıtının mürettebatı tarafından görüldü. Rüzgârın önünde, sadece iki açık yelkenle sürükleniyordu; diğerleri ya direklerle sarılmış ya da parça parça yırtılmışlardı. Dei Gratia'nın kaptanı, sinyallerine cevap almadı ve araştırmaları için bir binme grubu gönderdi. Onun üstüne çıkan (binen) denizciler, geminin can kurtaran sandalının gitmiş olduğunu fakat onun dışında herşeyin sağlam olduğunu keşfettiler. Gemide hiç bir bozuluk yoktu ve ne kavgı, ne yangın, ne /de/ ölüm izi vardı. Kaptan ve mürettebatının, gemiyi, bir anlık uyarı sonucunda terketmiş olmaları gerektiği besbelliydi. Ama niçin? Ve niçin Mary Celeste'in küçük teknesi hiçbir yerde karaya çıkmadı?

Gizemin pek çok açıklaması yapıldı: Hastalık, hayaletler, hortum, buzdağları, cinayet ve korsanlar, fakat, hiç biri yeterli değil.

Bir basit açıklama, kaptanın birkaç gün kapalı duran bir ambarı açtığı. İçerde birikmiş olan gazlar dışarı fıskırdı, kaptan, karısı, çocuğu ve mürettebat, paniğe uğramış şekilde, tek cankurtaran sandalına bindiler ve gemiyi terk ettiler. Havanın değişmesi cankurtaranın alabora olmasına neden oldu ve hepsi kayboldular.

Akılcı görünen bir başka açıklama, orta-Atlantik'in bu bölgesinde daha önce de olduğu gibi, bir volkan adasının birdenbire ortaya çıkması. Kaptan ve mürettebatı inceleme yapmak üzere cankurtaran sandalı ile gittiklerinde, patlama ile birlikte denizin dibine çekildiler; gemide kalan kadın ve çocuk, panik içinde bordadan düştüler ve boğuldular.

Bu iki teori de tartışmaya açık. Mary Celeste'in gizemi, deniz bütün sırlarını açıkladığı zaman çözülebilecek ancak. Belki o zaman bile değil.

I told you to steal a jaguar.

ORTAK BAŞ BULMACA

(BEA)
BEAD
BEAK
BEAM
BEAN
BEAR

BEARD
BEAST
BEAT
BEAUTY
BEAVER

ORTAK SON BULMACA

(EAK)
BEAK
LEAK
BLEAK
SNEAK
PEAK

SPEAK
BREAK
CREAK
FREAK
STREAK

MİNİ-BULMACA I

S	T	O	R	M
T		T		E
O	C	T	E	T
N		E		E
E	R	R	O	R

MİNİ-BULMACA II

D	O	V	E	S
W		I		L
E	M	P	T	Y
L		E		L
L	O	R	R	Y

ÇÖZÜMLER:

UNTACK'EM DEAN MARTİN ■ NECMETTİN KARADUMAN (Meclis Başkanı)
TAKE ON JUNK ■ NEJAT KONUK (KKTC Başbakanı)

SIX CITIES

HUMUS ULTIMATELY ■ MUSUL
BLANK ARABS ■ ANKARA
CHEETAH RAN ■ TAHRAN
PUMA GO SAFELY ■ MAGOSA
AM MANAGING ■ AMMAN
AHA, "LE PRINCE ■ HALEP

YAMPIRİ ÇEVİRİ

1. HEAD = BAŞ
BLOOD = KAN
MATCH = DENK
STONE = TAŞ
(BAŞKAN DENKTAŞ) Rauf Denktaş-KKTC Cumhurbaşkanı

2. TOUR = TUR
GOUT = GUT
SELF = ÖZ
TAKE = AL
(TURGUT ÖZAL) Başbakan

3. OLD = ESKİ
HEAD = BAŞ
LOOK = BAK
INSTANT = AN
GREAT = ULU
WATER = SU
(ESKİ BAŞBAKAN ULUSU)

4. OLD = ESKİ
OUT = DIŞ
WORKS = İŞLERİ
LOOK = BAK
MEMORY = ANI
MISTER = BAY
YOUR COUNTRY = ÜLKEN
(ESKİ DIŞİŞLERİ BAKANI BAYÜLKEN)